

**TİM, İHRACATÇI BİRLİKLERİ
VE FİRMALAR İÇİN VERİLEN
ULUSAL
VE
ULUSLARARASI DESTEKLER**

OCAK 2023

İçindekiler

1. Ticaret Bakanlığı Destekleri	7
1.1. 5973 Sayılı İhracat Destekleri	7
1.1.1. Pazara Giriş Belge Desteği	7
1.1.2. Yurt Dışı Marka Tescil Desteği	7
1.1.3. Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteği	8
1.1.4. Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteği	8
1.1.5. Yurt Dışı Fuar Desteği	9
1.1.6. Yurt İçi Fuar Desteği	11
1.1.7. Yurt Dışı Şirket ve Yurt Dışında Yerleşik Şirketlere Ait Marka Alım Desteği	11
1.1.8. Küresel Tedarik Zinciri Desteği	12
1.1.9. Birim Kira Desteği	12
1.1.10. Tanıtım Desteği	13
1.1.11. Eximbank'ın Uyguladığı Faiz Oranı ile CIRR Arasındaki Farkın Desteklenmesi ve Eximbank İhracat Kredi Sigortası Tazmin Desteği	14
1.1.12. Tasarım ve Ürün Geliştirme Projesi Desteği	14
1.1.13. Tasarımcı Şirket ve Tasarım Ofisi Desteği	15
1.1.14. Gemi ve Yat Sektöründe Faaliyet Gösteren Şirketlere Tasarım Desteği	16
1.1.15. Marka ve Turquality Destekleri	16
1.1.16. Çok Kanallı Zincir Mağaza Desteği	17
1.1.17. UR-GE Proje Desteği	18
1.1.18. İhracat Konsorsiyomu Desteği	19
1.1.19. Pazara Giriş Raporu Desteği	19
1.1.20. Sanal Fuara Katılım Desteği	20
1.1.21. Sektörel Ticaret Heyeti ve Alım Heyeti Desteği	20
1.1.22. Sanal Ticaret Heyeti Desteği	20
1.1.23. Tasarım Organizasyonu Desteği	21
1.1.24. TURQUALITY® Tanıtım Projesi Desteği	22
1.1.25. Destek Programları ile Proje Esaslı Desteklerin Yürütülmesi	22
1.2. Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımları	22
1.3. Özel Statülü Şirketler	25
1.4. E-İhracat Destekleri	25
1.4.1. Yararlanıcılara Yönelik Destekler	26
1.4.2. İş Birliği Kuruluşlarına Yönelik Destekler	27
1.5. Teknik Müşavirlik Hizmetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları	28

1.6. Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi	32
1.6.1.Eğitim Hizmetleri Sektörü Destekleri	33
1.6.2.Fuarçılık Sektörü Destekleri	35
1.6.3. Kültürel ve Yaratıcı Endüstri Hizmetleri Sektörü Destekleri	35
1.6.4. Lojistik ve Taşımacılık Hizmetleri Sektörü Destekleri	38
1.6.5.Sağlık ve Spor Seyahati Hizmetleri Sektörleri Destekleri.....	39
1.6.6. Yeşil Hizmetler Sektörü Destekleri	39
1.6.7. Yönetim Danışmanlığı Sektörü Destekleri	41
1.6.8. Diğer Sektörlere	42
1.7. Prefinansman Modeli	43
2. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekleri	44
2.1. Yatırım Teşvik Sistemi	44
2.2. Proje Bazlı Teşvik Sistemi.....	49
2.3. Cazibe Merkezleri Programı Yatırım Desteği	50
2.4. Ar-Ge Merkezi ve Tasarım Merkezi Teşvikleri.....	51
3. Tarım ve Orman Bakanlığı Destekleri	53
3.1. Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları Desteği.....	53
3.2. Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Uygulamaları	54
4. Dış İşleri Bakanlığı AB Başkanlığı Destekleri	60
4.1. Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA III) Destekleri	60
4.1.1. IPA III Dönemi Tematik Çerçeveler ve Öncelik Alanları	60
4.1.2. Faydalanıcı Ülkeler	60
4.2. Interreg NEXT Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı	61
4.2.1. Interreg NEXT Tematik Çerçeveler ve Öncelik Alanları	61
4.2.2. Faydalanıcı Ülkeler	61
4.3. Interreg NEXT MED Akdeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı	61
4.3.1. Interreg NEXT MED Tematik Çerçeveler ve Öncelik Alanları.....	62
4.3.2. Faydalanıcı Ülkeler	63
4.4. Interreg IPA-CBC Bulgaristan-Türkiye Sınır Ötesi İş Birliği Programı.....	63
4.4.1. Interreg IPA-CBC Bulgaristan-Türkiye Tematik Çerçeveler ve Öncelik Alanları	63
4.4.2. Faydalanıcı Ülkeler	63
5. Kalkınma Ajansları Destekleri	64
5.1. Teknik Destek.....	64
5.2. Finansman Desteği	67

5.3. Fizibilite Desteği	68
5.4. Mali Destek Programları	71
5.4.1. Destek Sağlanabilen Faaliyet Türleri	71
5.5. GÜdümlü Proje Desteği	72
5.6. Faizsiz Kredi Desteği	72
6. KOSGEB Destekleri	73
6.1. Girişimcilik Destekleri	73
6.1.1 Geleneksel Girişimci Programı	73
6.1.2 İleri Girişimci Destek Programı	74
6.2. AR-GE, Teknolojik Üretim ve Yerleştirme Destekleri	75
6.2.1 Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı	75
6.2.2 Stratejik Ürün Destek Programı	77
6.2.3 KOBİ TEKNOYATIRIM - KOBİ Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı	79
6.3. İşletme Geliştirme, Büyüme ve Uluslararasılaşma Destekleri	79
6.3.2. Yeşil Dönüşüm Destek Programı	81
6.4. KOBİ Finansman Destekleri	84
6.4.1 KOBİ Finansman Destek Programı	84
6.4.2 Sebze ve Meyve Soğuk Zincir Finansal Kiralama Destek Programı	85
6.5. Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı	85
7. Eximbank Destekleri	87
7.1. Kısa Vadeli İhracat Kredileri	87
7.1.1. Reeskont Kredisi	87
7.1.2. Sevk Sonrası Reeskont Kredileri	87
7.1.3. KOBİ İhracata Hazırlık Kredisi	88
7.1.4. İhracata Hazırlık Kredisi	89
7.1.5. Dış Ticaret Şirketleri İhracat Kredisi	89
7.1.6. Sevk Öncesi İhracat Kredisi	89
7.1.7. Sigortalı Alacağın Teminatına Dayalı Kredi Programı	90
7.2. Orta Uzun Vadeli İhracat Krediler	90
7.2.1. İhracata Yönelik İşletme Sermayesi Kredisi	90
7.2.2. İhracata Yönelik Yatırım Kredisi	91
7.2.3. Özellikli İhracat Kredisi	91
7.2.4. Yurt Dışı Teminat Mektubu Programı	92
7.2.5. Marka Kredisi	92
7.2.6. İhracat Alacakları İskonto Programı	92

7.2.7. Gemi İnşa ve İhracatı Finansman Programı.....	93
7.2.8. Yurt Dışı Mağazalar Yatırım Kredisi	93
7.2.9. Finansal Kiralama İşlemlerine Yönelik Kredi Programı.....	94
7.3. Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kapsamındaki Krediler	94
7.3.1. Turizm Kredisi	94
7.3.2. Uluslararası Nakliyat Pazarlama Kredisi.....	95
7.3.3. Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kredisi.....	95
7.3.4. Yurt Dışı Fuar Katılım Kredisi	96
7.3.5. Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Köprü Kredisi	96
7.3.6. Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Teminat Mektubu Programı	97
7.4. Katılım Bankacılığı Ürünleri	98
7.4.1. Katılım Bankaları Finansal Kiralama	98
7.4.2. İşlemlerine Yönelik Kredi Programı.....	98
7.4.3. Katılım Bankaları Sevk Öncesi İhracat Kredileri	99
7.4.4. Katılım Finans Yatırım Kredisi.....	100
8. İhracatı Geliştirme A.Ş. (İGE) Destekleri	101
9. Kredi Garanti Fonu Destekleri.....	102
9.1. Özkaynak Kefaletleri.....	102
9.1.1. Özkaynak.....	102
9.1.2. TTGV KOBİ Destekleri	103
9.1.3. TÜBİTAK Transfer Ödemeleri	104
9.1.4.T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekleri	106
9.1.5.KOSGEB Geri Ödemeli Destekleri	107
9.2. Hazine Destekli Kefaletler.....	108
9.2.1. İnşaat Hizmetleri Finansman Destek Paketi	108
9.2.2. Çay Alımı Destek Paketi.....	110
9.2.3. İhracat Destek Paketi	111
9.2.4. Yatırım Destek Paketi.....	113
9.2.5. İşletme Harcamaları Destek Paketi.....	115
9.2.6. Soğuk Hava Ünitesi Ve Frigorifik Araçlar Destek Paketi	117
9.2.7. İmalata Dayalı İthal İkamesi Destek Paketi.....	118
10. TÜBİTAK Destekleri.....	120
10.1. 1707 Siparişe Dayalı Ar-Ge Projeleri için KOBİ Destekleme Çağrısı (1707 Sipariş Ar-Ge 2021-2)	120
10.2. 1709-Eureka-Eurostars	121
10.3. Ufuk Avrupa (Horizon Europe) Destekleri	122

10.3.1. Ufuk Avrupa Programı Bileşenleri	122
10.3.2. Ufuk Avrupa Programı Misyonları	123
10.3.3. Faydalanıcı Ülkeler	123
10.4. 1071-Uluslararası Araştırma Fonlarından Yararlanma Kapasitesinin ve Uluslararası Ar-Ge İşbirliklerine Katılımın Arttırılmasına Yönelik Destek Programı	123
11. Birleşmiş Milletler (UN) Destekleri	125
11.1. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)	125
12. Dünya Bankası (World Bank) Destekleri	125
13. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Destekleri	126
13.1. Desteklenen Hizmet Alımları	126
13.2. Desteklenecek İşletmelerin Bulunabileceği İller	126
14. Büyükelçilik ve Başkonsolosluk Destekleri	127

TİM, İHRACATÇI BİRLİKLERİ VE FİRMALARA VERİLEN ULUSAL VE ULUSLARARASI DESTEKLER

1. Ticaret Bakanlığı Destekleri

1.1. 5973 Sayılı İhracat Destekleri

1.1.1. Pazara Giriş Belge Desteği

Destek Veren Kuruluş	Ticaret Bakanlığı
Yasal Dayanak	Pazara Giriş Belgesi Desteğine İlişkin Genelge 5973 sayılı Karar ile 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	Pazara giriş belgesi desteği çerçevesinde şirketlerin Destek Kapsamındaki Pazara Giriş Belgeleri Listesinde yer alan belgelere ilişkin, bu maddenin ikinci fıkrasında listelenen kalemler haricinde kalan ve pazara giriş belgesinin alınmasında ve/veya yenilenmesinde zorunlu olarak gerçekleştirilen giderler desteklenir. Tarım ürünleri analizine ilişkin akreditasyon ücreti destek kapsamındadır.

- İhracatçı şirketlerin pazara giriş belgeleri ile ruhsatlandırma ve kayıt işlemlerine ilişkin giderleri yüzde 50 oranında ve şirket başına yıllık 4 milyon TL'ye kadar desteklenecek.
- Akredite edilmiş kurum ve/veya kuruluşlardan alınacak; belge/sertifika, test/analiz raporu giderleri, tarım ürünlerine ilişkin laboratuvar analizleri ve belgelendirme giderleri, ilaç ruhsatlandırma ve tıbbi cihaz kayıt giderleri desteklenir.

1.1.2. Yurt Dışı Marka Tescil Desteği

Destek Veren Kuruluş	Ticaret Bakanlığı
Yasal Dayanak	Pazara Giriş Belgesi Desteğine İlişkin Genelge 5973 sayılı Karar ile 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

- Şirketlerin yurt içi marka tescil belgesine sahip oldukları markalarının yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri yüzde 50 oranında ve yıllık 750.000 TL'ye kadar desteklenir.
- Şirketler, marka tescili ve korunmasına yönelik destekten en fazla 4 yıl süresince yararlanabilir.
- Şirketlerin yurt içi marka tescil belgesine sahip oldukları markalarının aşağıda belirtilen giderleri desteklenir:

- a) Yurt dışında tescil ettirilmesine ilişkin marka/patent bürosu hizmet, danışmanlık giderleri, markanın o ülkede başka bir şirket adına tescil ettirilip ettirilmediğine ilişkin olarak yapılacak araştırma, inceleme, avukatlık ile ilgili bütün zorunlu giderleri
- b) Yurt dışında tescil ettirilmiş markalarının korunmasına ilişkin avukatlık giderleri
- Yurt dışı marka tescil başvurusunun desteklenebilmesi için yurt dışı marka tescil başvurusunun yapılmış olması yeterlidir.
- Marka yenileme giderleri destek kapsamında değildir.
- Desteklenecek yurt dışı marka tescil faaliyetlerinde; Türk Malı imajına zarar verecek şekilde, ülke menşei farklı gösteren ifade, sembol, şekil, işaret veya ülke, şehir isimlerinin kullanılması durumunda, ilgili giderler destek kapsamında değerlendirilmez.
- Yurt içi tescili ile yurt dışı marka tescil başvurusunun aynı şirket adına olması ve ilk tescilin yurt içinde gerçekleşmiş olması gerekir.
- Genelge kapsamındaki destek ödemelerinden yararlanılabilmesi için harcamayı gerçekleştiren şirket ile faturayı düzenleyen tarafın ilişkili kişi olmaması gerekmektedir.

1.1.3. Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteği

- Şirketlerin sürdürülebilir ihracat artışını sağlama odaklı hedef pazar, yurt dışı pazarlara yönelik finansman ve fiyatlandırma stratejisi, pazarlama ve kanal stratejisi ve bunlara dair aksiyon planı ve bütçelerini içeren pazara giriş projesi hazırlık sürecine dair alacakları danışmanlık ve rapor giderleri yüzde 50 oranında ve proje başına 200.000 TL'ye kadar desteklenir.
- Bir şirketin en fazla 2 adet pazara giriş projesi desteklenir.

1.1.4. Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteği

Destek Veren Kuruluş	Ticaret Bakanlığı
Yasal Dayanak	Pazara Giriş Belgesi Desteğine İlişkin Genelge 5973 sayılı Karar ile 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

- Şirketler tarafından gerçekleştirilen yurt dışı pazar araştırması faaliyetine ilişkin ulaşım ve konaklama giderleri yüzde 50 oranında ve faaliyet başına en fazla 100.000 TL'ye kadar desteklenecek.
- Şirketler yurt dışı pazar araştırması faaliyeti desteğinden bir takvim yılında azami 5 defa olmak üzere en fazla 20 defa yararlanabilecekler.
- Bir yurt dışı pazar araştırması faaliyeti kapsamında en fazla iki şirket çalışanının aşağıda belirtilen giderleri desteklenir.
 - a) Ulaşım: Uluslararası ve şehirlerarası ulaşımda kullanılan ekonomi sınıfı uçak, tren, gemi ve otobüs bileti ücret giderleri
 - b) Konaklama: Kişi başına günlük 2.500 TL'ye kadar konaklama (oda + kahvaltı) giderleri

- Yurt dışı pazar araştırması faaliyetinin en az 2, yolculuk (Türkiye’den gidiş ve Türkiye’ye dönüş) hariç en fazla 10 günlük kısmı desteklenir. En az 2 gün araştırma yapılması zorunluluğu bulunmaktadır. 10 günlük süre, araştırma yapılan ülkeye varış tarihinden sonraki günden itibaren başlar.
- Yurt dışı pazar araştırması faaliyeti kapsamında Türkiye’den çıkılmalı ve Türkiye’ye dönüş yapılmalıdır.
- 10 günü aşan bir yurt dışı pazar araştırması faaliyetinde, seyahat süresinin 20 günü (yol hariç) aşmaması kaydıyla, ulaşım ve konaklama giderlerinin ilk 10 günlük kısmı ile Türkiye’den gidişe ve Türkiye’ye dönüşe ilişkin ulaşım giderleri desteklenir. 20 günlük süre, araştırma yapılan ülkeye varış tarihinden sonraki günden itibaren başlar. 20 günü aşan yurt dışı pazar araştırması faaliyeti değerlendirilmeye alınmaz.
- Yurt dışı pazar araştırmasının her bir günü için araştırma yapılan ülkede yerleşik birbirinden farklı en az 1 kurum/kuruluş veya şirket ile görüşme yapılmalıdır. Yolculuk (seyahat başlangıç ve bitiş günü) ve resmî tatil (hafta sonu tatil günü) günleri hariç olmak üzere görüşme yapılmayan günler için konaklama giderleri desteklenmez.
- Türkiye’den görüşme yapılmayan ülkeye gidişe ve/veya görüşme yapılmayan ülkeden Türkiye’ye dönüşe ilişkin ulaşım giderleri desteklenmez.
- Görüşme yapılmayan ülkeden/şehirden görüşme yapılacak ülke/şehre gidilmesi durumunda ilgili ulaşım giderleri desteklenir.
- Yurt dışı pazar araştırması süresince görüşme yapılmayan ülkeye gidilmesi durumunda o ülkeye geçişte kullanılan ulaşım ile ilgili giderler ve o ülkede gerçekleştirilen konaklamaya ilişkin giderler desteklenmez.
- Bir takvim yılı içerisinde aynı ülkeye yönelik en fazla iki yurt dışı pazar araştırması faaliyeti desteklenir. Bir yurt dışı pazar araştırması faaliyeti tek bir ülkede yapılabileceği gibi en fazla üç ülkede de yapılabilir. Üçten fazla ülkeye gidilmesi durumunda ilk üç ülkeye ilişkin ulaşım ve konaklama giderleri ile Türkiye’den gidişe ve Türkiye’ye dönüşe ilişkin ulaşım giderleri desteklenir.
- Yurt dışı pazar araştırmasını gerçekleştiren şirketin pazar araştırması yapılan ülkede yurt dışı birimi/ofisi olması durumunda ilgili ülkeye ilişkin giderler desteklenmez.

1.1.5. Yurt Dışı Fuar Desteği

	Destek Limiti
Genel Ticaret Fuarları (Milli Katılım)	150.000 TL
Sektörel Fuarlar (Milli / Bireysel Katılım)	250.000 TL
Prestijli Fuarlar (Milli / Bireysel Katılım)	750.000 TL

	Destek Oranı	Destek Limiti
Bakanlığın Belirlediği Fuar İçin	% 75	2.000.000 TL
Diğer Fuar İçin	% 50	1.000.000 TL

- Yurt dışı fuar katılımcıları tarafından yurt dışı fuar organizasyonu kapsamında gerçekleştirilen fuar katılımları ve bireysel katılımlar, bir takvim yılı içinde başlayan en fazla 5 fuara mahsus olmak üzere yurt dışı fuar katılımcısının stant alanının metrekare cinsinden büyüklüğü dikkate alınmak suretiyle yurt dışı fuar desteğe esas tutarı üzerinden desteklenir.
- Yurt dışı fuar katılımcılarına fuar bazında ödenecek destek tutarı, yurt dışı fuarın genel nitelikli olması halinde 150.000 TL'yi; sektörel nitelikli olması halinde 250.000 TL'yi; Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenen yurt dışı prestijli fuarlardan biri olması halinde 750.000 TL'yi geçemez.
- Yurt dışı fuara ilişkin Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenen desteğe esas tutar; metrekare başına yaklaşık toplam maliyetin yüzde 50'sini, Bakanlıkça belirlenen hedef ülkelerde yüzde 70'ini, Bakanlıkça belirlenen hedef ülkelerde düzenlenen fuarlara iştirak eden ve Bakanlıkça belirlenen hedef sektörlerde iştirak eden yurt dışı fuar katılımcıları için yüzde 75'ini geçemez.
- Bu Kararın uygulama usul ve esaslarına ilişkin genelde nitelikleri belirlenen yurt dışı fuar katılımcıları için birinci fıkradaki bir takvim yılında desteklenebilecek azami fuar katılım sınırı 10 olarak uygulanır. Bu nitelikte yurt dışı fuar katılımcıları için yurt dışı fuar desteğe esas tutarı, ülke veya sektör ayrımı yapılmaksızın metrekare başına yaklaşık toplam maliyetin yüzde 75'i olarak belirlenir.
- Yurt dışı fuar katılımcıları, aynı yurt dışı fuar katılımı için azami 10 defa ikinci fıkra kapsamındaki destekten yararlanabilirler.
- Yurt dışı fuar katılımcıları bir takvim yılı içerisinde en fazla 2 fuar için yurt dışı prestijli fuar desteğinden faydalanabilirler.
- Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından belirlenen fuarlarda gerçekleştirilecek yurt dışı fuar organizatör tanıtım faaliyetleri ile yurt dışı fuar organizatörünce yurt dışı fuar katılımcılarının katılımıyla düzenlenecek ikili iş görüşmesi faaliyeti toplamda 2.000.000 TL'ye kadar en fazla yüzde 75 oranında, bu kapsam dışında kalan fuarlarda gerçekleştirilecek yurt dışı fuar organizatör tanıtım faaliyetleri ile yurt dışı fuar organizatörünce yurt dışı fuar katılımcılarının katılımıyla düzenlenecek ikili iş görüşmesi faaliyeti ise toplamda 1.000.000 TL'ye kadar en fazla yüzde 50 oranında desteklenir.

1.1.6. Yurt İçi Fuar Desteği

Destek Kalemi	Destek Oranı %	Destek Limiti	Süre/Adet Sınırı	Faydalanıcı
Tanıtım	50	Yurt dışında 1.500.000 TL	Aynı yurt içi fuara en fazla 10 defa faydalandırılır.	Fuar Organizatörleri
		Yurt içinde 500.000 TL		
Yer Kirası ve Stant Masrafları	50	80.000 TL	Yıl /azami 3 defa faydalandırılır.	Fuar Katılımcıları

- Yurt içi fuarın destek kapsamına alınması için, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından açıklanan ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan yıllık yurt içi fuar takviminde yer alması ve en son düzenlenen yurt içi fuarda veya düzenlenen en son 3 fuardan en az 2'sinde;
- Yabancı ziyaretçi sayısının en az 1.500 olması,
- Yabancı ziyaretçi sayısının toplam ziyaretçi sayısına oranının yüzde 10'un üzerinde olması,
- Toplam katılımcı sayısının en az 400 olması,
- Yabancı katılımcı sayısının toplam katılımcı sayısına oranının yüzde 10'un üzerinde olması,
- Katılımcılara tahsis edilen stant alanının en az 10.000 metrekare olması,
- Yabancı katılımcılara tahsis edilen toplam stant alanının en az 300 metrekare olması, gereklidir.
- Bir takvim yılında, destek kapsamına alınmış yurt içi fuarlar arasında belirli bir konuda fuar bulunmaması durumunda, birinci fıkrada yer alan 6 şarttan en az 4'ünü taşıması koşuluyla, o konudaki fuarlar arasından dış ticaret politikaları, ihracat stratejileri ve ekonomik öncelikler doğrultusunda Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenenler destek kapsamına alınır.
- İlk kez düzenlenecek yurt içi fuarlar destek kapsamına alınmaz.
- Yurt içi fuarlar katılımcıları tarafından yer kapsamına alınmaz.

1.1.7. Yurt Dışı Şirket ve Yurt Dışında Yerleşik Şirketlere Ait Marka Alım Desteği

- Yurt dışında yerleşik şirketlerin/markaların alımına yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderler yüzde 50 oranında ve yıllık 3.000.000 TL'ye kadar desteklenir. Yurt dışında yerleşik şirketin ileri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak nitelikte olması halinde destek limiti 7.500.000 TL'ye kadar çıkarılabilir.

- İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin alımında kullanılan kredi faiz giderlerinin Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 2 puanı toplam 45.000.000 TL'ye kadar desteklenir.
- Yurt dışında yerleşik şirkete ait markanın alımında kullanılan kredi faiz giderlerinin Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 2 puanı toplam 30.000.000 TL'ye kadar desteklenecek.
- Faiz desteği miktarı ödenen faiz giderinin %50'sini aşamaz.
- Faiz desteği, ilk faiz ödeme tarihinden itibaren 5 yıl içerisinde gerçekleştirilen faiz ödemelerine verilir.
- Faiz desteği verilecek kredi tutarının hesaplanmasında, yurt dışında yerleşik ileri teknolojiye sahip şirketlerin veya yurt dışında yerleşik şirkete ait markanın alım bedelinin azami %50'si esas alınır.

1.1.8. Küresel Tedarik Zinciri Desteği

	Destek Oranı	Destek Miktarı
Küresel Tedarik Zinciri Projeleri	%50	15.000.000 TL / Proje
Küresel Tedarik Zinciri Depo Kira	%50	Destek Miktarı: 4.000.000 TL/Yıl Hedef Ülkeler: %20 Hedef Sektör: %5

- Küresel tedarik zinciri yetkinlik projesi kapsamında şirketlerin makine/ekipman/donanım/yazılım alımı; eğitim, danışmanlık ile sertifikasyon, test/analiz, ürün doğrulama giderleri 2 yıl süresince yüzde 50 oranında ve şirket başına 15.000.000 TL'ye kadar desteklenecek.
- Bir şirketin 1 adet küresel tedarik zinciri yetkinlik projesi desteklenir.

1.1.9. Birim Kira Desteği

Destek Miktarı	Birim başına yıllık 2.000.000
Destek Oranı	%50
Destek Süresi	Ülke Başına 4 Yıl
Faydalanıcı	Şirketler

- Bir şirket en fazla 25 birim için kira desteğinden yararlanabilir.

- Belirtilen destekten yararlanan şirketler bu maddede yer alan destekten yararlandırılmayacak.

1.1.10. Tanıtım Desteği

	Birim Bağlı Tanıtım Desteği	Marka Tesciline Bağlı Tanıtım Desteği
Destek Miktarı	2.500.000 ₺ /Her Bir Ülke	4.000.000 ₺ /Her Bir Ülke
Destek Oranı	%50	%50
Destek Süresi	4 yıl	4 Yıl
Faydalanıcı	Şirketler	Şirketler

- Yurt içinden temin edilen tanıtım malzemelerinin desteklenebilmesi için bunların bedelsiz ihracat yoluyla ya da iz bedeli üzerinden yurt dışına gönderilmesi gerekir. Bu ihracatlara ilişkin gümrük beyannameleri, elektronik ticaret gümrük beyannameleri, serbest bölge işlem formu, detaylı bir şekilde düzenlenmiş kurye, kargo faturaları, çeki listesi vb. belgelerin tevsik edilmesi gerekir. Söz konusu tanıtım malzemelerinin yurt dışına gönderildiğinin yolcu beraberisi numune, sergi ve fuar eşyası beyan formu ile de tevsik edilmesi mümkündür.
- Tanıtım faaliyetleri kapsamında,
 - a) Ulaşım, konaklama ile yemek giderleri,
 - b) Tanıtım malzemelerinin nakliye bedelleri,
 - c) Türkçe yapılan tanıtım harcamaları,
 - d) Yurt içine yönelik tanıtım harcamaları,
 - e) Yurtdışında Türkçe yayın yapan yayın organlarında yayınlanan tanıtım harcamaları, desteklenmez.
- Tanıtım faaliyetine ilişkin prodüksiyon giderleri, söz konusu tanıtım faaliyetinin yurt dışında yayımlandığının tevsik edildiği durumda desteklenir.
- Yapılan tanıtım faaliyetlerine ilişkin faturalarda söz konusu tanıtım faaliyetinin niteliğinin belirlenebilir olması gerekmektedir. Destek talebinde bulunulan tanıtım faaliyeti ile sözleşme/fatura arasında ilişki kurulamaması durumunda söz konusu harcama kalemi desteklenmez.
- Bir ürüne veya markaya karşılık tüketicinin tepkisinin anlaşılmasının hedeflendiği pazarlarda en fazla 3 ay için kurulan perakendecilik yöntemi olan geçici (pop-up) mağazacılık kapsamında; kira, organizasyon ve geçici mağazacılığa özgü diğer giderler desteklenir.
- Desteklenecek tanıtım faaliyetlerinde ya da tanıtımı yapılan markada; Türk Malı imajına zarar verecek şekilde, ülke menşeyini farklı gösteren ifade, sembol, şekil, işaret veya ülke, şehir isimlerinin kullanılması durumunda, ilgili giderler destek kapsamında değerlendirilmez.

- Tek bir tanıtım faaliyeti kapsamında 50.000 TL'nin altında gerçekleştirilen faaliyetler için sözleşme aranmaz. 50.000 TL'nin üstündeki sözleşmelerin ibraz edilmesi gerekmektedir. Sözleşmenin Türk Lirası haricinde bir para biriminde düzenlenmiş olması durumunda söz konusu 5 yabancı para birimi bu Genelgenin 12'nci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde Türk Lirasına çevrilerek sözleşme tutarı tespit edilir.
- Basılı ya da basılı olmayan dokümanlarla somut örneği sunulabilen veya yeterli açıklamanın faturada yer aldığı tanıtım faaliyetine ilişkin harcamaların desteklenebilmesi için sözleşme talep edilmeyebilir.
- Genelge kapsamındaki destek ödemelerinden yararlanılabilmesi için harcamayı gerçekleştiren şirket ile faturayı düzenleyen tarafın ilişkili kişi olmaması gerekmektedir.

1.1.11. Eximbank'ın Uyguladığı Faiz Oranı ile CIRR Arasındaki Farkın Desteklenmesi ve Eximbank İhracat Kredi Sigortası Tazmin Desteği

- Eximbank tarafından kullanılan orta ve uzun vadeli yatırım malı niteliğindeki mal ihracatı alıcı kredilerinde (yurt içi ve/veya yurt dışı bankalar aracılığıyla kullanılan alıcı kredileri ile alıcı veya bankasının kredi hesaplarında izlenen iskonto kredileri dâhil) Eximbank'ın uyguladığı faiz oranı ile CIRR arasındaki farka tekabül eden faiz giderinin tamamı desteklenir.
- Bu Karara istinaden, Eximbank ihracat kredi sigortası programları dahilinde sigorta kapsamına alınan ve yıllık olarak düzenlenen reasürans anlaşması çerçevesinde reasüre edilen risklerden doğan tazminat ödemeleri neticesinde oluşan zarar rasyosunun takvim yılı bazında yüzde 60'ın üzerine çıkması durumunda, bu oranın üzerinde kalan tazminat tutarlarının reasürans anlaşmasında belirlenen Eximbank payına düşen giderlerinin yıllık en fazla 20.000.000 TL'ye kadar olan kısmı desteklenir.
- Bu karar kapsamında, Eximbank ihracat kredi sigortası programları dahilinde özellikle yatırım malı makina, teçhizat gibi orta ve uzun vadeli sigortaya konu spesifik nitelikteki mal ihracatının sigortalanmasına yönelik işlemlerde, Eximbank tarafından herhangi bir reasürör bulunmaması ve/veya reasürans tutarının yetersiz olması durumunda, Eximbank tarafından yapılan tazminat ödemelerinin reasüre edilemeyen kısmı yüzde 50 oranında ve yıllık en fazla 100.000.000 TL'ye kadar desteklenir.

1.1.12. Tasarım ve Ürün Geliştirme Projesi Desteği

Destek Kalemi	Destek Oranı	Destek Limiti	Süre	Faydalanıcı
Tasarımcı, Modelist ve Mühendis Brüt Maaş Giderleri		3.000.000 ₺ / Proje Başına/Aynı anda 10 kişi		

Alet, Teçhizat, Malzeme ve Yazılım Giderleri	%50	1.500.000 ₺ / Proje Başına	3+2 Yıl	Şirketler
İnternet Sitesi Üyeliği Giderleri		500.000 ₺ / Proje Başına		

- Tasarım ve ürün geliştirme projesi destek kapsamına alınan şirketlere yıllık verilecek destek tutarı yıllık ihracatının yarısından fazla olamaz. Destek tutarının hesaplanmasında ödeme belgesi tarihine ilişkin yılı ile aynı takvim yılına ait ihracat tutarı esas alınır.
- Destek başvurusunda bulunan şirketlerin ihracatı, bu şirketle organik bağı olan şirket ya da aynı holding/şirketler topluluğu bünyesinde yer alan bir şirketi vasıtasıyla gerçekleştirmeleri mümkündür.
- Bir şirket en fazla bir projesi için tasarım ve ürün geliştirme projesi desteğinden faydalanabilir. Destek süresi boyunca veya sonrasında, tasarım ve ürün geliştirme projesi desteklenen şirketin farklı bir projesi desteklenmez.

1.1.13. Tasarımcı Şirket ve Tasarım Ofisi Desteği

Destek Kalemi	Destek Oranı	Destek Limiti		Süre	Faydalanıcı
Reklam, Tanıtım, Pazarlama	%50	Tasarımcı Şirketler	Tasarım Ofisleri	4 Yıl	Tasarımcı Şirketler Tasarım Ofisleri
		1.500.000 ₺/yıl	1.200.000 ₺/yıl		
Birim Kira Giderleri		1.000.000 ₺/yıl	800.000 ₺/yıl		
Temel Kurulum/ Dekorasyon Giderleri		500.000 ₺/yıl	300.000 ₺/yıl		
Patent, Faydalı Model ve Endüstriyel Tasarım Tescili Giderleri		250.000 ₺/yıl	300.000 ₺/yıl		
Tasarımcıların Brüt Maaş Giderleri		750.000 ₺/yıl	1.600.000 ₺/yıl		

Danışmanlık Giderleri		1.000.000 ₺/yıl	800.000 ₺/yıl		
-----------------------	--	-----------------	---------------	--	--

1.1.14. Gemi ve Yat Sektöründe Faaliyet Gösteren Şirketlere Tasarım Desteği

Destek Kalemi	Destek Oranı	Destek Limiti	Süre	Faydalanıcı
Şirketlerce Alınan Tasarım Hizmeti	%50	3.000.000 ₺ / Yıl	5 Yıl	Gemi ve Yat Sektöründe Faaliyet Gösteren Şirketler

1.1.15. Marka ve Turquality Destekleri

	Destek Süresi	Destek Oranı
Marka Programı	4 Yıl	%50
Turquality Programı®	Programda kaldığı süre boyunca	%50

- Marka destek programı kapsamına alınan şirketlerin patent, faydalı model, endüstriyel tasarım tescili, pazara giriş belgesi, ruhsatlandırma, istihdam, danışmanlık giderleri ile destek kapsamına alınan markalı ürünlerine ilişkin gelişim yol haritası çalışmaları, yurt dışı marka tescil/yenileme/koruma, pazar araştırması çalışması ve raporları, klinik test işlemleri, tanıtım, fuar, depolama hizmeti, birim kira/temel kurulum/konsept mimari çalışma ve franchise giderleri 4 yıl süresince yüzde 50 oranında desteklenir.
- TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketlerin patent, faydalı model, endüstriyel tasarım tescili, pazara giriş belgesi, ruhsatlandırma, istihdam, danışmanlık giderleri ile destek kapsamına alınan markalı ürünlerine ilişkin gelişim yol haritası çalışmaları, yurt dışı marka tescil/yenileme/koruma, pazar araştırması çalışması ve raporları, klinik test işlemleri, tanıtım, fuar, depolama hizmeti ve birim kira/temel kurulum/konsept mimari çalışma ve franchise giderleri yüzde 50 oranında desteklenir.
- TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketlerin/markaların hedef pazarlara yönelik faaliyetlerine ilişkin giderleri, her bir hedef pazar için 5 yıl süreyle desteklenir.
- TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketlerin/markaların kurumsal altyapı oluşturmaya yönelik faaliyetlerine ilişkin giderleri ile istihdam giderleri, ilk 5 yıllık dönemi için desteklenir.

- Marka destek programı kapsamında desteklenen şirketlerin/markaların, destek süresi içinde veya bitiminde TURQUALITY® destek programı kapsamına alınmaları halinde, bu şirketler/markalar ikinci fıkra kapsamında belirtilen desteklerden Marka Destek Programı kapsamında desteklendikleri toplam süre mahsup edilmek suretiyle yararlanır.
- TURQUALITY®/marka destek programına alınan ve bu madde kapsamında desteklenen şirketler/markalar destek süreleri boyunca 3'üncü, 4'üncü, 5'inci, 6'ncı, 7'nci maddeler ve 10 uncu maddenin üçüncü fıkrası ile 11'inci, 12'nci, 14'üncü, 15'inci, 16'ncı, 18'inci ve 19'uncu maddelerde yer alan desteklerden yararlandırılmazlar.
- Program kapsamına girdikten sonra çoğunluk hisselerinin (yüzde 50'den fazlası) satılması halinde, TURQUALITY®/marka destek programı çerçevesinde desteklenen markanın, program kapsamındaki kurumsallaşmaya yönelik projeleri ile hedef pazarlarda markalaşmaya yönelik faaliyetlerinin sürdürüleceğine ilişkin devir alan şirket tarafından devir işlemi müteakip en geç 2 ay içerisinde bir taahhütname verilir. Bakanlığın aksi yöndeki tespiti veya söz konusu taahhütnamenin süresi içerisinde verilmemesi halinde ilgili marka destek programı kapsamından çıkarılır ve sonuçlandırılmamış başvuruları reddedilir.
- 32'nci maddede yer alan haller hariç olmak üzere, Bakanlık tarafından TURQUALITY® destek programı kapsamından çıkarılan veya kendi talepleri ile destek programı kapsamından çıkan firmalar, kapsamdan çıktıkları/çıkarıldıkları tarihten itibaren en az 2 yıl sonra TURQUALITY® destek programı kapsamına alınmak üzere başvuru yapabilirler.

1.1.16. Çok Kanallı Zincir Mağaza Desteği

Destek Kalemi	Destek Oranı	Destek Limiti	Süre/Adet	Faydalancı
Tanıtım Giderleri	%50	9.000.000 ₺ / Yıllık	Ülke Başına 5 yıl	Çok Kanallı Zincir Mağaza Markası Sahibi Şirketler
Birim Kira Giderleri		2.000.000 ₺ / Birim Başına Yıllık	Birim Başına 5 yıl	
Temel Kurulum/Dekorasyon Giderleri		3.000.000 ₺ / Birim Başına	Birim Başına 1 kez	
Franchise		2.000.000 ₺ / Birim Başına	Birim Başına 2 yıl	
Pazar Araştırması Çalışması ve Raporları		2.000.000 ₺ / Yıllık	Şirket Kapsamda Olduğu Sürece	
Yurt Dışı Marka Tescil, Tescil Yenilenmesi ve Korunması		750.000 ₺ / Yıllık	Şirket Kapsamda Olduğu Sürece	

- Satın alınan yabancı çok kanallı zincir mağazalar bu madde çerçevesinde desteklenmez.

- Bu madde kapsamında desteklenen şirketler destek süreleri boyunca 3'üncü, 4'üncü, 5'inci, 6'ncı, 7'nci maddeler ve 10'uncu maddenin üçüncü fıkrası ile 11'inci, 12'nci, 14'üncü, 15'inci, 16'ncı ve 17'nci maddelerde yer alan desteklerden yararlandırılmazlar.

1.1.17. UR-GE Proje Desteği

Destek Kalemi	Destek Oranı	Destek Limiti	Süre/Adet	Faydalanıcı
İhtiyaç Analizi, Eğitim, Danışmanlık, Tanıtım	75%	6.000.000 TL / Proje	Proje süresince (36 Ay)	İş Birliği Kuruluşu
Yurt Dışı Pazarlama		2.500.000 TL / Program	10 Program	
Sanal Yurt Dışı Pazarlama		800.000 TL / Program	10 Program	
Alım Heyeti		1.500.000 TL / Program	10 Program	
İstihdam		Emsal Brüt Ücret	2 kişi; proje süresince	

- İş birliği kuruluşlarının UR-GE projelerine ilişkin ihtiyaç analizi, eğitim, danışmanlık ve tanıtım faaliyetlerine yönelik giderleri yüzde 75 oranında ve proje bazında 6.000.000 TL'ye kadar desteklenir.
- UR-GE projelerinin kümelenme anlayışı temelinde planlanması ve proje faaliyetlerinin organizasyonu için iş birliği kuruluşları tarafından istihdam edilen en fazla 2 uzman personelin proje süresince yapılacak istihdam giderlerinin yüzde 75'i desteklenir.
- UR-GE projeleri kapsamında düzenlenecek azami 10 adet yurt dışı pazarlama faaliyetine ilişkin ulaşım, konaklama, tanıtım ve organizasyona dair giderler faaliyet başına 2.500.000 TL'ye, azami 10 adet alım heyeti faaliyetine ilişkin ulaşım, konaklama, tanıtım ve organizasyona dair giderler faaliyet başına 1.500.000 TL'ye kadar yüzde 75 oranında desteklenir.
- UR-GE projeleri kapsamında iş birliği kuruluşunca düzenlenecek azami 10 adet sanal yurt dışı pazarlama faaliyetine ilişkin giderleri faaliyet başına 800.000 TL'ye kadar yüzde 75 oranında desteklenir.
- UR-GE projelerinin işleyişinin geliştirilmesine yönelik Bakanlıkça faaliyet bazında yetkilendirilen iş birliği kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlere ilişkin giderlerin tamamı yıllık en fazla 4.000.000 TL'ye kadar desteklenir.

- UR-GE projelerinin süresi 3 yıldır. Proje süresine projenin performansına göre 2 yıla kadar ilave süre verilebilir.
- Bu Karar kapsamında bir şirket en fazla 3 UR-GE projesinde katılımcı olarak yer alabilir.

1.1.18. İhracat Konsorsiyumu Desteği

- İhracatçıları örgütlendirmek ve aralarındaki iş birliğini yurt dışı pazarlardaki fırsat ve tehditler çerçevesinde geliştirmek suretiyle ihracatı artırmak, ihracatçı sektörlerimizin ortak hareket etmelerini ve uzmanlaşma temelinde ölçek ekonomileri sağlamak üzere kurulan ve şirketler ile aracılık sözleşmesi imzalayarak; sözleşme konusu malları küresel pazarlara ihraç etmeleri sürecine destek olan şirketler statü almak için Bakanlığa başvurur.
- İhracat konsorsiyumlarının şirketler ile aracılık sözleşmesi imzalayarak; sözleşme konusu malları küresel pazarlara ihraç etmeleri sürecine dair tanıtım, pazarlama, pazar araştırması, rapor satın alma, danışmanlık ve eğitim faaliyetlerine ilişkin giderleri 5 yıl süresince yüzde 50 oranında yıllık 10.000.000 TL'ye kadar desteklenir.

1.1.19. Pazara Giriş Raporu Desteği

- İş birliği kuruluşlarının yurt dışına yönelik pazara giriş stratejileri ile eylem planlarının oluşturulabilmesi ve üyesi şirketlerle paylaşılmak amacıyla satın alınan sektör, ülke, yurt dışında yerleşik şirket veya marka odaklı rapor giderleri yüzde 50 oranında ve yıllık 3.000.000 TL'ye kadar desteklenecek.

Pazara giriş rapor desteği yararlanma koşulları

- Genelge kapsamındaki desteklerden faydalanmak üzere belirlenen işbirliği kuruluşları Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), İhracatçı Birlikleri, Ticaret ve/veya Sanayi Odaları, Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Sektör Dernekleri ve Kuruluşları, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ), Ticaret Borsaları, İşveren Sendikaları ile imalatçıların kurduğu dernek, birlik ve kooperatifleri ve ihracat konsorsiyumlarıdır.
- Pazara giriş rapor desteği kapsamında;
 - a) E-ticaret sitelerine üyeliğe ilişkin,
 - b) Muhtelif kaynaklardan ve ilgili ülkedeki Bakanlık yurt dışı temsilcisi aracılığıyla bedelsiz olarak temin edilebilen nitelikteki raporlara ilişkin giderler desteklenmez.
- Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü), satın alınacak raporları içerik, amaca uygunluk ve bütçe konularında inceler.

Desteğe konu pazara giriş raporu kapsamında;

- İş birliği kuruluşlarınca satın alınan raporların ödeme belgesi tarihi itibarıyla en fazla 2 yıllık olması gerekir.
- Yıllık destek tutarının hesaplanmasında rapor bedelinin ödendiği takvim yılı esas alınır.

- Satın alınan rapor, veri tabanı üyeliği şeklinde olabilir. Bu durumda, söz konusu veri tabanına Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) tam erişim sağlanabilmesi gerekmektedir. Söz konusu erişimin sağlanması, destekten faydalanan işbirliği kuruluşunun sorumluluğunda olup, Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) erişimine yönelik herhangi bir ek ücret destek kapsamında değerlendirilmez.

1.1.20. Sanal Fuar Katılım Desteği

	Destek Oranı	Destek Limiti
Sanal Fuar Organizasyonları	%50	1.500.000 TL
Sanal Fuar Katılımları	%50	750.000 TL

- İş birliği kuruluşlarınca gerçekleştirilen sanal fuar katılımları çerçevesinde aşağıda belirtilen giderler desteklenir:
 - a) Sanal fuar katılımı kapsamında yurt dışına yönelik internet, mobil ve benzeri dijital ortamları da içeren yazılı ve görsel iletişim veya reklam kampanyalarına dair hizmet giderleri,
 - b) Danışmanlık hariç olmak üzere sanal fuar katılımının planlaması ve koordinasyonuna yönelik hizmet giderleri,
 - c) Eşleştirme ve ikili iş görüşmelerinin organizasyonuna ilişkin giderler,
 - ç) Sanal fuar katılımı kapsamında ana organizatöre ödenen giderler.

1.1.21. Sektörel Ticaret Heyeti ve Alım Heyeti Desteği

- Desteklenen Faaliyetler; Ortak Pazar Araştırmaları, Pazar Ziyaretleri, Ticaret Heyetleri, Yurt dışı Fuar Ziyaretleri, Eşleştirme (B2B) Faaliyeti
- Desteklenen Giderler; Ulaşım, Konaklama, Tanıtım, Organizasyon
- İş birliği kuruluşlarınca düzenlenen sektörel ticaret heyeti faaliyetlerine ilişkin ulaşım, konaklama, tanıtım ve organizasyon giderleri yüzde 50 oranında ve faaliyet başına 1.500.000 TL'ye kadar desteklenir.
- İş birliği kuruluşlarınca düzenlenen sektörel alım heyeti faaliyetlerine ilişkin ulaşım, konaklama, tanıtım ve organizasyon giderleri yüzde 50 oranında ve faaliyet başına 1.250.000 TL'ye kadar desteklenir.

1.1.22. Sanal Ticaret Heyeti Desteği

- Bakanlık koordinasyonunda iş birliği kuruluşlarınca düzenlenen sanal ticaret heyeti faaliyetlerine ilişkin giderler yüzde 50 oranında ve faaliyet başına 1.000.000 TL'ye kadar desteklenir.
- Sanal ticaret heyeti destekleri yararlanıcıları Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), İhracatçı Birlikleri, Ticaret ve/veya Sanayi Odaları, Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri,

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Sektör Dernekleri ve Kuruluşları, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ), Ticaret Borsaları, İşveren Sendikaları ile imalatçıların kurduğu dernek, birlik ve kooperatifler ile ihracat konsorsiyumlarıdır.

- İş birliği kuruluşlarınca düzenlenen sanal ticaret heyeti faaliyetleri çerçevesinde aşağıda belirtilen giderler desteklenir:
 - a) Sanal ticaret heyetinin tanıtımına yönelik internet, mobil ve benzeri dijital ortamları da içeren yazılı ve görsel iletişim veya reklam kampanyalarına dair hizmet giderleri,
 - b) Sanal ticaret heyetinin planlaması ve koordinasyonuna yönelik hizmet giderleri,
 - c) Eşleştirme ve iş görüşmelerinin organizasyonuna ilişkin giderler,
 - ç) Sanal ticaret heyeti faaliyetinin gerçekleştirildiği platformlara ödenen ücretler
 - d) Tercümanlık giderleri

1.1.23. Tasarım Organizasyonu Desteği

- İş birliği kuruluşlarının; tasarım kültürünün oluşturulması, yaygınlaştırılması ile Türk tasarımcılarının ve ürünlerinin yurt içi ve yurt dışı pazarlarda tanıtılması, pazarlanması ve markalaşması amacıyla gerçekleştirecekleri sergi, bienal, tasarım fuarı, tasarım yarışması organizasyonları ile bu faaliyetlerin tanıtım, reklam ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderleri yüzde 50 oranında ve proje başına 3.000.000 TL'ye kadar desteklenir.
- İş birliği kuruluşları tarafından düzenlenen tasarım yarışmalarında dereceye giren yıllık en fazla altmış kişinin yurt dışındaki eğitim giderleri ile aylık 20.000 TL'yi aşmamak kaydıyla oluşacak yaşam giderlerine ilişkin iş birliği kuruluşlarının gerçekleştirecekleri harcamaların tamamı 1 yıl süresince desteklenir.
- Desteklerden faydalanmak üzere belirlenen işbirliği kuruluşları; Türkiye İhracatçılar Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, ihracatçı birlikleri, tasarım konusunda iştigal eden dernek, birlik ve vakıflar, ticaret ve/veya sanayi odaları, endüstri bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, sektör dernekleri ve kuruluşları, sektörel dış ticaret şirketleri, ticaret borsaları, işveren sendikaları ile imalatçıların kurduğu dernek, birlik ve kooperatifleridir.

Yurt Dışı Eğitim ve Yaşam Giderlerinin Desteklenmesi

- Tasarımcılar, yurt dışı eğitim ve yaşam giderleri desteğinden bir defaya mahsus olmak üzere tek seferde yararlandırılır.
- Üniversitelerin endüstriyel tasarım/moda tasarımı ile ilgili bölümlerinden lisans derecesi ile mezun olan tasarımcıların yurt dışı eğitim ve yaşam giderleri Genelge kapsamında desteklenir.
- Bakanlık tarafından belirlenen tasarımcıların başvurularında belirtilen eğitim döneminde eğitimlerine başlamaları zorunludur. Yurt dışı eğitimleri onaylanan tasarımcıların onay tarihinden önce, onaylanan eğitim programı kapsamında gerçekleştirdikleri ön ödeme mahiyetindeki yurt dışı eğitim giderleri de destek kapsamında değerlendirilebilir.

- Yurt dışı eğitime gönderilen tasarımcı, söz konusu eğitim programının tamamlanmasını müteakip en geç 3 ay içerisinde yurt dışı eğitimin tamamlandığını gösterir sertifika, diploma vb. belgeyi ilgili iş birliği kuruluşuna iletir. İş birliği kuruluşu, söz konusu belgeleri Bakanlığa iletir.
- Yurt dışı eğitim ve yaşam giderlerine ilişkin destek ödemesi yalnızca ilgili iş birliği kuruluşuna yapılır. Destek ödemesinin yapılabilmesi için harcamaya ilişkin faturanın destekten faydalanan tasarımcı adına düzenlenmesi ve ödemenin ilgili iş birliği kuruluşu tarafından yapılması gerekmektedir.

1.1.24. TURQUALITY® Tanıtım Projesi Desteği

- İhracatçı birliklerinin iştirah sahasına giren ürünlerinin yurt dışı pazarlarda tanıtılması amacıyla Bakanlığa sunacakları proje kapsamında gerçekleştirecekleri tanıtım, danışmanlık ile pazar araştırması çalışması ve raporlarına ilişkin giderleri, aynı anda en fazla 2 proje için, proje başına en az bir en fazla dört yıl süresince yıllık 4.000.000 TL'ye kadar yüzde 75 oranında desteklenecek.
- Tanıtım desteğinden ihracatçı birlikleri aynı ülkede en fazla iki proje için yararlandırılacak.

1.1.25. Destek Programları ile Proje Esaslı Desteklerin Yürütülmesi

- Bu Kararın uygulanması için Türkiye İhracatçılar Meclisinin TURQUALITY®/marka destek programı ile destek yönetim sistemlerinin yürütülmesine ilişkin istihdam, eğitim, organizasyon, tanıtım ve danışmanlık giderlerinin tamamı yıllık en fazla 100.000.000 TL'ye kadar desteklenecek.
- Proje esaslı desteklerde, projelerin değerlendirilmesi için ve şirket satın alma desteğinde ileri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak şirketleri değerlendirmek için kurulacak komisyona teknik boyut ile iştirah edecek sektörel teknik uzman/öğretim üyelerinden alınacak danışmanlık hizmetine ilişkin giderlerin tamamı, değerlendirilen proje başına 1.500 TL'ye kadar desteklenecek.

1.2. Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımları

Destek Veren Kuruluş	Ticaret Bakanlığı
Desteğin Amacı	Ülkemiz menşeli tarım ürünlerinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünün ve ihracat potansiyelinin artırılmasıdır.
Yasal Dayanak	Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarına ilişkin Para-Kredi Ve Koordinasyon Kurulu Tebliği Dünya Ticaret Örgütü Tarım Anlaşması çerçevesinde, Bakanlar Kurulu'nun 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı "İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı"na dayanılarak hazırlanan, Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 21/03/2012 tarihli ve 2012/2 sayılı Kararı'na istinaden hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	Türkiye'de yerleşik, sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan firmalar ile üreticileri kapsamaktadır.

Kimler Yararlanabilir	İhracatçı veya imalatçı/ihracatçı firmalar, Karar kapsamı ürünlerin fiili ihraç tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde başvuru yapabilirler. Bununla birlikte, ihracat iadesine konu muhtelif ürünlerin sözleşmeli tarım kapsamında temin edilmesi durumunda üreticiler de destekten faydalanmaktadır.
------------------------------	---

- Destek kapsamında ihracatçı firmalara nakit ödeme yapılmamakta, söz konusu yardımlar vergiler, vergi cezaları, SGK primleri, ihracata yönelik olarak kamu bankaları ile Türkiye İhracat Kredi Bankası AŞ'den kullanılan kredilerin faiz giderleri, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ve ilgili tasfiye halindeki Bankalara olan borçlar ve bunların gecikme zammı ve faizlerine ilişkin giderlerin düşümü yoluyla mahsup sistemi çerçevesinde sağlanmaktadır.
- Bununla birlikte, sözleşmeli üretim kapsamındaki ihracata sağlanan destek artışının yarısı ihracatçı adına açılmış olan mahsup hesabına eklenmekte iken, diğer yarısı doğrudan üreticilere nakit olarak ödenmektedir.
- Destek kapsamı ürünlerin ihracatında, ilgili ihracat iade miktarları, azami ödeme oranları ve miktar barajları dikkate alınarak, ihracat iadesi yardımı sağlanmaktadır.
- Söz konusu ürünlerin, organik tarım yöntemleri ile üretilmeleri halinde ihracat iade miktarları ve azami ödeme oranları %50 oranında artırılmaktadır.
- Ayrıca muhtelif ürünlerin sözleşmeli tarım kapsamında temin edilerek ihraç edilmeleri halinde; ihracat iade miktarları ve azami ödeme oranları %50 veya %100 oranında artırılmaktadır.

SIRA NO	MADDE ADI	ARMONİZE GTİP	İHRACAT İADE MİKTARI	MİKTAR BARAJI	AZAMI ÖDEME ORANI
1	Kümes hayvanları etleri (sakatatlar hariç)	02.07 (0207.13.91,99; 0207.14.91,99; 0207.26.91,99; 0207.27.91,99; 0207.43; 0207.44.91,99; 0207.45.93,95,99; 0207.53; 0207.54.91,99; 0207.55.93,95,99; 0207.60.91,99 hariç)	430 TL/Ton	% 41	% 14
2	Yumurta	0407.00	40 TL/1000 Adet	% 65	% 10
3	Bal	0409.00	160 TL/Ton	% 20	% 2
4	Buket yapmaya elverişli veya süs amacıyla uygun cinsten çiçekler ve tomurcuklar	0603.11,12,13,14,15,19	475 TL/Ton	% 45	% 9
5	Sebzeler (pişirilmemiş, buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş) (dondurulmuş)	07.10 (0710.10 hariç)	180 TL/Ton	% 45	% 10
6	Kurutulmuş sebzeler (bütün halde, kesilmiş, dilimlenmiş, kırılmış veya toz halinde, fakat başka şekilde hazırlanmamış)	07.12 (0712.90.11 hariç)	800 TL/Ton	% 40	% 10
7	Meyveler ve sert çekirdekli meyveler (pişirilmemiş, buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş)	08.11	175 TL/Ton	% 45	% 6
8	Zeytinyağı	15.09	20 TL/Ton	% 100	% 2
9	Kümes hayvanları etinden, sakatatından yapılmış soslar ve benzeri ürünler ile kümes hayvanları etinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler	1601.00.99; 1602.31,32	550 TL/Ton	% 50	% 13
10	Hazırlanmış veya konserve edilmiş balıklar	16.04	550 TL/Ton	% 100	% 5
11	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları	18.06	270 TL/Ton	% 48	% 5
12	Makarnalar	19.02	150 TL/Ton	% 32	% 9
13	Bisküviler, gofretler, kekler	1905.31,32; 1905.90.45; 1905.90.70.00.19(sadece kekler)	270 TL/Ton	% 18	% 7
14	Dondurulmuş meyve ve sebze ile meyve ve sebze işleme sanayiine dayalı gıda maddeleri	20.01, 20.02, 20.03, 20.04, 20.05, 20.06, 20.08 (2008.11; 2008.19.12; 2008.19.13.00.11; 2008.19.19.00.14,39,49; 2008.19.92; 2008.19.93.00.11; 2008.19.95.00.14,39,49; 2008.19.99.00.19 hariç)	185 TL/Ton	% 100	% 8
15	Reçel, jöle, marmelat, meyve veya sert kabuklu meyve püreleri veya pastaları	20.07 (2007.99.20; 2007.99.97.00.18 hariç)	140 TL/Ton	% 35	% 5
16	Meyve suları ve sebze suları, meyve nektarları	20.09	360 TL/Ton	% 15	% 12

1.3. Özel Statülü Şirketler

Destek Veren Kuruluş	Ticaret Bakanlığı
Desteğin Amacı	Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat 2004/12)'in uygulamasına ile Destek Yönetim Sistemi (DYS) üzerinden işleyişine dair usul ve esasların belirlenmesidir.
Yasal Dayanak	Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat:2004/12)' 'İN Uygulama Usul Ve Esasları İle Destek Yönetim Sistemi Üzerinden İşleyişine Dair Genelge 22/12/1995 tarihli ve 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı'nın 3'üncü maddesinin (k) bendine ve 2019/7 sayılı "Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği" hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	İhracat:2004/12 sayılı Tebliğ kapsamında verilen Dış Ticaret Sermaye Şirketi statüsünün uygulanmasına yönelik başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma işlemlerine dair süreçler ile bu süreçlerin Destek Yönetim Sistemi (DYS) üzerinden yapılmasına dair usul ve esasları kapsar.
Kimler Yararlanabilir	Ödenmiş sermayeleri en az 2 milyon TL olan ve bir önceki takvim yılında gümrük beyannamesi bazında; en az (FO B) 100 milyon ABD doları veya eş değerdeki fiili ihracatı gerçekleştiren (transit ve bedelsiz ihracat hariç) anonim şirketler

- Dış Ticaret Müsteşarlığınca (İhracat Genel Müdürlüğü) yapılan inceleme sonucunda gerekli şartları haiz olduğu belirlenen şirketlere "Dış Ticaret Sermaye Şirketi" statüsü verilir.
- Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsü verilen şirketlerin ticaret unvanları Resmî Gazete'de yayımlanır. Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin, ihraç ürünlerimizin tanıtılması, çeşitlendirilmesi, pazar paylarının artırılması ve yeni pazarlara girilmesi amacıyla Devlet Yardımlarından öncelikle yararlandırılmaları sağlanır.

1.4. E-İhracat Destekleri

Destek Veren Kuruluş	Ticaret Bakanlığı
Desteğin Amacı	Şirketlerin, pazaryerlerinin ve perakende e-ticaret sitelerinin; e-ihracata hazırlanması, yurt dışı pazarlarda ve Pazaryerlerinde Türk ürünlerinin ve markalarının çevirim içi sergilenmesi, tanıtılması, yurt dışı siparişlere ilişkin hızlı teslimatın sağlanmasına ilişkin giderlerinin desteklenmesi ve/veya şirketlerin e-ihracat gerçekleştirilmelerine imkan sağlayacak E-İhracat Konsorsiyumları ile Türkiye E-İhracat Platformuna yönelik faaliyetlere ilişkin giderlerin Desteklenme ve Fiyat İstikrar Fonundan(DFİF) karşılanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.
Yasal Dayanak	E-İhracat Desteklerine İlişkin Genelge 5986 sayılı Karar ile 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetimi Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

1.4.1. Yararlanıcılara Yönelik Destekler

Pazara Giriş Rapor Desteği

E-ihracat Konsorsiyumları, perakende e-ticaret siteleri ve pazaryerlerinin yurt dışında e-ticaret ilişkin pazara giriş stratejileri ile eylem planlarının oluşturulabilmesi amacıyla satın aldıkları sektör, ülke ve e-ihracat odaklı raporlara ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık 1.500.000 TL'ye kadar desteklenir.

Dijital Pazaryeri Tanıtım Desteği

Şirketlerin, E-ihracat Konsorsiyumlarının ve perakende e-ticaret sitelerinin; yurt dışı pazaryerleri üzerinden gerçekleştirdiği dijital reklam üzerinden dönen toplam satışlarının %20'sini aşmayan dijital pazaryeri tanıtım giderleri %50 oranında her pazaryeri için 3(üç) yıl süresince desteklenir. Bu destek, şirketlerin kademelerine göre yıllık 7.500.000 TL'yi, perakende e-ticaret siteleri için yıllık 15.000.000 TL'yi, E-İhracat Konsorsiyumları için yıllık 25.000.000 TL'yi geçemez.

E-İhracat Tanıtım Desteği

E-İhracat Konsorsiyumları, perakende e-ticaret siteleri, B2B platformları ve pazaryerlerinin, 4'üncü madde kapsamında belirtilen tanıtım faaliyetleri hariç, Bakanlıkça belirlenen diğer pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderleri % 50 oranında ve her ülke için 3 (üç) yıl süresince desteklenir. Bu destek, B2B platformları için yıllık 4.000.000 TL'yi E-İhracat Konsorsiyumları için yıllık 15.000.000 TL'Yİ, perakende e-ticaret siteleri için yıllık 25.000.000 TL'yi, pazaryerleri için yıllık 30.000.000TL'yi geçemez.

Sipariş Karşılama Hizmeti ve Depo Kira Desteği

Şirketlerin, E- İhracat Konsorsiyumlarının, perakende e-ticaret sitelerinin ve pazaryerlerinin ilgili ülkedeki toplam e-ticaret satışlarının %10'unu aşmayan sipariş karşılama hizmetlerine ilişkin giderleri %50 oranında her bir ülke için en fazla 3(üç) yıl olmak üzere desteklenir.

E-İhracat Konsorsiyumu, perakende e-ticaret siteleri ve pazaryerlerinin, ürünlerin hızlı teslimatının sağlamak ve iade süreçlerini yönetmek üzere kiraladıkları yurt dışındaki depolarına ilişkin kira giderleri, her bir birim başına %50 oranında, her bir ülke için en fazla 3(üç) yıl olmak üzere yıllık 5.000.000 TL'ye kadar desteklenir. Kira gideri desteğinden en fazla 25(yirmi beş) birim için yararlanılabilir.

Bu madde kapsamındaki destekler, şirketlerin kademelerine göre 7.500.000TL'yi, pazaryerleri için yıllık 15.000.000TL'yi, perakende e-ticaret siteleri ve E-İhracat Konsorsiyumları için yıllık 25.000.000 TL'yi geçemez.

Yurt Dışı Pazaryeri Entegrasyon Desteği

E- İhracat Konsorsiyumu, perakende e-ticaret siteleri ve pazaryerlerinin, yurt dışı pazaryerleri ve yurt dışı pazaryerlerine ilişkin yurt içinde yapacakları entegrasyon hizmetlerine ait giderleri,

en fazla 6 (altı) pazaryeri entegrasyonu için %50 oranında ve pazaryeri başına 3(üç) yıl süresince, bir entegrasyon için en fazla 200.000TL'ye kadar desteklenir.

Çevrim İçi Mağaza ve Hedef Ülke E-Ticaret Paydaşlarından Alınan Hizmet Desteği

Şirketlerin, E- İhracat Konsorsiyumlarının ve perakende e-ticaret sitelerinin hedef ülkelerin yurt dışı pazaryerlerinde çevrim içi mağaza açılmasına, bu mağazaların yıllık ödemelerine ve ülkelerin e-ticaret paydaşlarından alacakları hizmetlere ilişkin giderleri, her bir ülke için 3(üç) yıl süresince, %50 oranında olmak üzere E-İhracat Konsorsiyumları için yıllık en fazla 3.000.000 TL'ye, diğer yararlanıcılar yıllık en fazla 1.500.000TL'ye kadar desteklenir.

Pazaryeri Komisyon Gideri Desteği

Şirketlerin, E- İhracat Konsorsiyumları ve perakende e-ticaret sitelerinin; yurt dışı pazaryerleri üzerinden gerçekleştirilen hedef ülkelerdeki pazaryeri komisyon giderleri 3(üç) yıl süresince ve %50 oranında desteklenir. Bu destek, şirketlerin kademelerine göre yıllık 750.000TL'yi, perakende e-ticaret siteleri için yıllık 2.500.000TL'yi, E-İhracat Konsorsiyumları için yıllık 3.000.000TL'yi geçemez.

Yararlanıcılara İlişkin Üst Limitler

4'üncü, 6'ncı ve 9'uncu maddeler kapsamındaki desteklere ilişkin destek oranının hesaplanmasında Türk ürünlerinin satış oranı ile Marka ve TURQUALITY® destek programı kapsamındaki markalı ürünlerin satış oranı esas alınır.

Bu bölüm kapsamındaki desteklerden, şirketler kademelerinde göre yıllık en fazla 15.000.000TL'ye, E-İhracat Konsorsiyumları, perakende e-ticaret siteleri ve pazaryerleri yıllık en fazla 45.000.0000 TL'ye, B2Bplatformları yıllık en fazla 4.000.000TL'ye kadar desteklenir.

1.4.2. İş Birliği Kuruluşlarına Yönelik Destekler

Sektörel Ticaret ve Alım Heyeti Desteği

İş birliği kuruluşlarınca e-ticarete uygun perakende ürünlerini kapsayan sektörel ticaret heyeti faaliyetlerine ilişkin ulaşım, konaklama, tanıtım ve organizasyon giderleri %50 oranında ve faaliyet başına 1.500.000TL'ye kadar desteklenir.

İş birliği kuruluşlarınca e-ticarete uygun genel perakende ürünlerini kapsayan sektörel alım heyeti faaliyetlerine ilişkin ulaşım, konaklama, tanıtım ve organizasyon giderleri %50 oranında ve faaliyet başına 1.250.000TL'ye kadar desteklenir.

Bakanlık koordinasyonunda iş birliği kuruluşlarınca düzenlenen ve e-ticarete uygun genel perakende ürünlerini kapsayan sanal ticaret heyeti faaliyetlerine ilişkin giderler %50 oranında ve faaliyet başına 1.000.000TL'ye kadar desteklenir.

E-İhracat Tanıtım Projesi Desteği

İş birliği kuruluşlarının e-ticaret ve genel perakende ürünlerinin, Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından uygun görülen yurt dışı pazaryerlerinde ve dijital platformlarda tanıtılması amacıyla Bakanlığa sunacakları proje kapsamında gerçekleştirecekleri tanıtım, danışmanlık, pazar araştırması çalışması ve raporlarına ilişkin giderleri, aynı anda en fazla 2 (iki) proje için, proje başına en az 1(bir) en fazla 4(dört) yıl süresince yıllık 4.000.000TL'ye kadar %75 oranında desteklenir.

E-İhracat tanıtım desteğinden iş birliği kuruluşları aynı ülkede en fazla 2(iki) proje için yararlandırılır.

E-İhracatı Geliştirme Projesi Desteği

İşbirliği kuruluşlarının, üyelerinin e-İhracata yönelik olarak ortak hareket etmesine ve hedef ülkelerde pazara giriş koşullarının kolaylaştırılmasına yönelik olarak gerçekleştirecekleri, ikinci bölümde yer alan dijital pazaryeri tanıtımı, e-İhracat tanıtımı, sipariş karşılama hizmeti ,depo kirası, yurt dışı pazaryeri entegrasyonu, çevrimiçi mağaza açılması, e-ticaret paydaşlarından alınan hizmetler ve pazaryeri komisyon giderlerini içeren faaliyetlerinden oluşan projelerine ilişkin giderleri %75 oranında, aynı anda en fazla 2(iki) projesi için ve proje başına 15.000.000TL'ye kadar desteklenir .

Türkiye E-İhracat Platform desteği

Bakanlığın koordinasyonunda ve Bakanlık tarafından görevlendirilecek işbirliği kuruluşu tarafından kurulacak olan ve Türkiye'nin ihracatçı envanterinin dijital ortama taşınmasına, ithalatçılar ile ihracatçıların buluşmasına, sipariş almalarına ve karşılamlarına ,İhracat işlemlerinin dijitalleşmesine ve yeni nesil teknolojilerin kullanılmasına olanak sağlayacak Türkiye E-İhracat Platformunun kurulumu, işletilmesi ve tanıtımına ilişkin işbirliği kuruluşunun giderleri %75 oranında ve en fazla 5 (beş) yıl süresince, yıllık en fazla 150.000.000 TL'ye kadar desteklenir. Bu kapsamda en fazla 1 (bir) proje desteklenir.

E-İhracat Destek Programları ve Proje Esaslı Desteklerin Yürütülmesi

Bu Kararın uygulanması için Türkiye İhracatçılar Meclisinin e-İhracat desteklerine ilişkin yazılım, istihdam, eğitim, organizasyon, tanıtım, danışmanlık ve rapor giderlerinin tamamı yıllık en fazla 30.000.000 TL'ye kadar desteklenir.

1.5. Teknik Müşavirlik Hizmetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları

Destek Veren Kuruluş	Ticaret Bakanlığı
Desteğin Amacı	Teknik Müşavirlik, müteahhitlik ve inşaat malzemeleri sektörlerine yönelik mal ve hizmet ihracatının artırılması amacıyla yurtdışı pazarlarda kalıcı şekilde yer edinmelerini teminen Teknik Müşavirlik Şirketlerinin ve bu sektörlerin tanıtımına katkıda bulunmak üzere İş birliği Kuruluşlarının desteklenmesini amaçlanmaktadır.

Yasal Dayanak	Teknik Müşavirlik Hizmetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulama Usul Ve Esaslarına İlişkin Genelge 28/11/2014 tarihli ve 29189 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2014/10 sayılı "Teknik Müşavirlik Hizmetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları Hakkında Karar"a istinaden hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	Teknik Müşavirlik Şirketleri ve İş birliği Kuruluşlarına destekleri kapsamaktadır.
Kimler Yararlanabilir	Teknik müşavirlik şirketlerinin yurtdışındaki ofisleri, reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri, yurtdışı fuar, seminer ve konferanslara katılımları, pazar araştırması seyahatleri, mesleki sorumluluk sigortası ve yazılım harcamaları, yurtdışı teknik eğitim programlarına ve uluslararası mesleki yarışmalara katılımları, en az 4 katılımcı firma ile düzenleyecekleri yurtdışı heyetler, yurtdışında girmiş oldukları ihaleler sonucunda aldıkları teknik müşavirlik işleri Fiyat İstikrar ve Destekleme Fonu'ndan sağlanan kaynak ile desteklenmektedir.

1) Teknik Müşavirlik Şirketlerine Sağlanan Destekler

Proje Desteği:

İşverenler tarafından açılan ihaleler neticesinde hizmet, vekâlet veya eser niteliğindeki teslimatlarına karşılık olarak imzalanan sözleşmelerde TMŞ'ler;

- Sözleşme bedeli 2.000.000 ABD Doları'na kadar olan projeler için %20 oranında, en fazla 300.000 ABD Doları,
- Sözleşme bedeli 2.000.000 ABD Doları'ndan 5.000.000 ABD Doları'na kadar olan projeler için %15 oranında, en fazla 500.000 ABD Doları,
- Sözleşme bedeli 5.000.000 ABD Doları'ndan 10.000.000 ABD Doları'na kadar olan projeler için %10 oranında, en fazla 750.000 ABD Doları,
- Sözleşme bedeli 10.000.000 ABD Doları ve üzerinde olan projeler için %7,5 oranında, en fazla 1.000.000 ABD Doları, desteklenmektedir.

Yurtdışı Ofis Desteği:

En fazla 7 (yedi) yurt dışı ofis için,

- Kira Desteği: Yıllık 40.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla kira bedelinin %50'si,
- İstihdam Desteği:
T.C. vatandaşı Yönetici Personel için, yıllık 60.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla brüt maaşın %50'si,
Büro Personeli için, yıllık 36.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla brüt maaşın %50'si,
- Danışmanlık Desteği: Yıllık 30.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla harcamaların %50'si,

en fazla 6 (altı) yıl süreyle karşılanmaktadır.

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği:

Yıllık en fazla 100.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla reklam, tanıtım, pazarlama ve halkla ilişkiler harcamalarının %50'si en fazla 6 (altı) yıl süreyle karşılanmaktadır.

Pazar Araştırması Desteği:

Yurt dışı pazar araştırması gezilerine ilişkin giderler yılda en fazla 5 adet olmak üzere, %70 oranında ve yurt dışı pazar araştırması gezisi başına en fazla 5.000 ABD Doları karşılanmaktadır.

Yurtdışı Fuar Katılım Desteği:

Sektörel nitelikli uluslararası fuar katılımlarında, m2 üzerinden öden stant kirası (ilave stand hizmetleri dâhil), tanıtım etkinlikleri, ulaşım (ekonomi sınıfı uçak) ile konaklama giderleri (oda ve kahvaltı) %50 oranında, fuar başına en fazla 15.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Seminer ve Konferans Katılım Desteği:

Yurtdışında düzenlenen sektörel nitelikli uluslararası seminer ve konferanslara katılım halinde, en fazla 2 (iki) şirket çalışanının, yol, konaklama (oda ve kahvaltı) ve katılım bedelleri %50 oranında, organizasyon başına en fazla 5.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Teknik Müşavirlik ve Teknik Müşavirlik Heyet Programı Desteği:

Müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti programları kapsamında; her bir firmadan 2 (iki) temsilcinin ulaşım ve konaklama giderleri %50 oranında karşılanmaktadır. Bakanlık tarafından hedef ülkelere yönelik organize edilen teknik müşavirlik heyeti programlarında destek oranı %90 olarak uygulanmaktadır.

Yurtdışı Eğitim Desteği:

Firmaların teknik personelinin yurt dışı teknik eğitim programlarına katılımı halinde, program başına 2 (iki) çalışanın yol, konaklama ve katılım giderleri %50 oranında, yıllık en fazla 50.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Yazılım Desteği:

Bilgisayarlı tasarım kapsamında satın alınan veya kiralanın yazılım ürünlerinin lisanslarına ilişkin harcamalar %50 oranında, yıllık en fazla 50.000 ABD Doları desteklenmektedir.

Mesleki Sorumluluk Sigortası Desteği:

Yurtdışında üstlenileni teknik müşavirlik projeleri kapsamındaki mesleki sorumluluk sigortası yükümlülüklerinden kaynaklanan poliçe alım giderleri %50 oranında, yıllık en fazla 50.000 ABD Doları desteklenmektedir.

Uluslararası Mesleki Yarışmalara Katılım Desteği:

Uluslararası mesleki yarışmalara katılımlar yol, konaklama (oda ve kahvaltı), katılım bedeli, dosya satın alma, yer görme bedeli giderleri %50 oranında, organizasyon başına azami 10.000 ABD Doları desteklenmektedir.

2) Sektör Örgütlerine Sağlanan Destekler

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği:

Yıllık en fazla 100.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla reklam, tanıtım, pazarlama ve halkla ilişkiler harcamalarının %50'si karşılanmaktadır.

Yurtdışı Fuar Katılım Desteği:

Sektörel nitelikli uluslararası fuar katılımlarında, m2 üzerinden öden stant kirası (ilave stand hizmetleri dahil), tanıtım etkinlikleri, ulaşım (ekonomi sınıfı uçak) ile konaklama giderleri (oda ve kahvaltı) %50 oranında, fuar başına en fazla 15.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Yurtdışı Fuar Organizasyonu Desteği:

Yurt dışında düzenlenen sektörel nitelikli uluslararası fuarlara milli katılımlarda;

a) Salon kirası, sergi ve teknik altyapı kurulmasına ilişkin harcamalar, kokteyl ve/veya yemekli toplantılara ilişkin giderler %90 oranında, her bir organizasyon için en fazla 100.000 ABD Doları,

b) Tanıtım filmi, broşür, kitapçık, elektronik ortamda tanıtım/videowall, reklam panoları veya afiş biçimindeki tanıtım etkinlikleri ile yurt dışı yazılı ve görsel kitle iletişim araçlarında yayınlanan reklamlara ilişkin harcamalar %90 oranında, fuar organizasyonu başına en fazla 70.000 ABD Doları ve

c) Söz konusu organizasyonlara panelist, konuşmacı vb. olarak davet edilen katılımcıların yol (uçak bileti ve transfer) ve konaklama giderlerinin tamamı organizasyon başına en fazla 20.000 ABD Doları desteklenmektedir.

Seminer ve Konferans Katılım Desteği:

Yurtdışında düzenlenen sektörel nitelikli uluslararası seminer ve konferanslara katılım halinde, en fazla 2 (iki) şirket çalışanının, yol, konaklama (oda ve kahvaltı) ve katılım bedelleri %50 oranında, organizasyon başına en fazla 5.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Seminer ve Konferans Organizasyonu Desteği:

a) Seminer veya konferans faaliyetleri kapsamında salon kirası, sergi ve teknik altyapı kurulmasına ilişkin harcamalar, kokteyl ve/veya yemekli toplantılarına ilişkin giderler %70 oranında (yurtdışı organizasyonlarda %90), her bir organizasyon için en fazla 100.000 ABD Doları,

b) Tanıtım filmi, broşür, kitapçık, elektronik ortamda tanıtım/videowall, reklam panoları veya afiş biçimindeki tanıtım etkinlikleri ile yurt dışı yazılı ve görsel kitle iletişim araçlarında yayınlanan reklam vb. tanıtım faaliyetlerine ilişkin harcamalar %70 oranında (yurtdışı organizasyonlarda %90), organizasyon başına en fazla 70.000 ABD Doları ve

c) Söz konusu organizasyonlara panelist, konuşmacı vb. olarak davet edilen katılımcıların yol (uçak bileti ve transfer) ve konaklama giderlerinin tamamı organizasyon başına en fazla 20.000 ABD Doları desteklenmektedir.

Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Heyet Programı Desteği:

Bir müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti programı kapsamında organizasyonu yapan Kurulardan ve 2 (iki) temsilcinin ulaşım ve konaklama giderleri ile programın reklam, pazarlama, danışmanlık, tanıtım ve organizasyon giderleri %50 oranında program başına 150.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır. Bakanlık tarafından hedef ülkelere yönelik organize edilen müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti programlarında destek oranı %90 olarak uygulanmaktadır.

1.6. Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi

Destek Veren Kuruluş	Ticaret Bakanlığı
Desteğin Amacı	Döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler ile hizmet ihracatının hukuki çerçevesinin oluşturulması, hizmet ihracatımızda sürdürülebilir artışın sağlanması amacıyla ihracata yönelik kurumsal kapasite oluşturulmasına ve kapasitenin güçlendirilmesine, yurt dışı pazarlara erişime, pazarda tutundurmaya ve pazar payını arttırmaya yönelik faaliyetlere ilişkin giderlerin karşılanmasıdır.
Yasal Dayanak	Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesine İlişkin Genelge 5448 sayılı Kararın 3,4,5,6,7,11 ve 13'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	Döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler ile hizmet ihracatının tanımını; hizmet ihracatının sınıflandırmasını ve yöntemlerini, eğitim, fuarcılık, gayrimenkul, kültürel ve yaratıcı endüstriler, lojistik ve taşımacılık, sağlık turizmi, spor turizmi, yönetim danışmanlığı sektörleri ve yeşil hizmetler ile diğer hizmet sektörlerine sağlanan destekleri kapsar.
Kimler Yararlanabilir	Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar kapsamında yer alan hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren Türkiye'de yerleşik şirketler ile diğer kurum ve kuruluşlar

1.6.1.Eğitim Hizmetleri Sektörü Destekleri

Tescil ve Koruma Desteği, Pazara Giriş Belgeleri Desteği, Acente Komisyon Desteği, Tanıtım Heyeti Desteği, Uluslararası Öğrenci Ofisleri Kapasite Geliştirme Desteği, Akademisyen İstihdam Desteği, Uluslararası Sıralama Desteği, Uluslararası Kuruluşlara Üyelik Desteği, Reklam Tanıtım ve Pazarlama Desteği, Birim Desteği, Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği, Millî Katılım Tanıtım Desteği, Yurt İçi Etkinlik Katılım Desteği, Ürün Yerleştirme Desteği, Rapor Desteği, Sektörel Alım Heyeti ve Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği, Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER), Sanal Fuar Organizasyon Desteği, Yarışma ve Etkinlik Desteği.

EĞİTİM HİZMETLERİNE YÖNELİK DESTEK UNSURLARI

ÖZET TABLO

YARARLANICILAR

Destek Unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Yüksek öğretim Kurumları	Özel Öğretim Kurumları	Ön Onay
Tescil ve Koruma	%60		600 bin / yıl		✓	✓	
Pazara Giriş Belgeleri			1 milyon 800 bin / yıl		✓	✓	
Acente Komisyon		✓	2 milyon 400 bin / yıl	5 yıl	✓	-	
Tanıtım Heyeti			900 bin / heyet		✓	-	1 ay önce
Uluslararası Öğrenci Ofisleri Kapasite Geliştirme			15 bin / personel / ay	Aynı anda 5 personel	✓	-	
Akademisyen İstihdam			70 bin / akademisyen / ay	Aynı anda 5 akademisyen	✓	-	
Uluslararası Sıralama			1 milyon 200 bin / yıl		✓	-	
Uluslararası Kuruluşlara Üyelik			900 bin / yıl		✓	-	
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama		✓	4 milyon 800 bin / yıl	5 yıl	✓	✓	
Birim		✓	900 bin / birim / yıl	25 birim - 5 yıl / ülke	✓	✓	
Yurt Dışı Etkinlik Katılım		✓	180 bin / etkinlik; 600 bin/ prestijli etkinlik		✓	✓	
Yurt İçi Etkinlik Katılım			180 bin / etkinlik		✓	✓	
Ürün Yerleştirme			1 milyon 200 bin / yıl	5 yıl	✓	✓	Harcama-dan önce
Rapor			1 milyon 200 bin / yıl		✓	-	Harcama-dan önce

İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARI

Destek Unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	%70	✓	6 milyon / yıl		2 ay önce
Birim		✓	1 milyon 800 bin / birim / yıl	25 birim - 5 yıl /ülke	
Yurt Dışı Etkinlik Katılım		✓	180 bin /etkinlik; 600 bin / prestijli etkinlik		
Milli Katılım Tanıtım			1 milyon 400 bin / etkinlik		2 ay önce
Yurt İçi Etkinlik Katılım			180 bin / etkinlik		
Ürün Yerleştirme			2 milyon 400 bin / yıl	5 yıl	Harcamadan önce
Rapor			1 milyon 800 bin / yıl		Harcamadan önce
Sektörel Alım Heyeti/Sektörel Ticaret Heyeti Programları		✓	1 milyon 200 bin / program		2 ay önce
Sanal Fuar Organizasyon			1 milyon 200 bin / sanal fuar		1 ay önce
Yarışma ve Etkinlik			2 milyon 400 bin / etkinlik		2 ay önce

HİSER PROJESİ DESTEĞİ

Destek Unsuru	Destek Oranı	Destek Üst Limiti (TL)	Yararlanan	Süre	Ön Onay
İhtiyaç Analizi	%75	4 milyon 800 bin / proje	İşbirliği Kuruluşları	3 yıl + 2 yıl	✓
Eğitim					15 gün
Danışmanlık					15 gün
Tanıtım					Harcamadan önce
Sektörel Ticaret Heyeti/ Sektörel Alım Heyeti		1 milyon 200 bin / program			1 ay önce
İstihdam		18 bin / personel/ ay (en fazla 2 kişi)			İstihdam gerçekleştirilmeden önce

1.6.2. Fuarçılık Sektörü Destekleri

Tescil ve Koruma Desteği, Pazara Giriş Belgeleri Desteği, Birim Desteği, Reklam Tanıtım ve Pazarlama Desteği, Bireysel Katılım Desteği, Fuar Alanı Yapım Desteği, Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi Fuar Organizasyon Desteği, Yurt Dışı Fuar Organizasyon Desteği, Ürün Yerleştirme Desteği, Sektörel Alım Heyeti ve Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği, Yarışma ve Etkinlik Desteği

HİZMET İHRACATININ TANIMLANMASI, SINIFLANDIRILMASI VE DESTEKLENMESİ HAKKINDA KARAR			
FUARÇILIK			
DESTEK UNSURU	DESTEK LİMİTLERİ	KİM ALABİLİR	NE DESTEKLENİYOR
Tescil ve Koruma Desteği	%50 oranında Yıllık en fazla 600.000 TL	Yararlanıcı	-Marka/patent bürosu hizmetleri -Markanın tescil durumuna yönelik araştırma -Hukuki danışmanlık (en fazla 100.000 TL)
Pazara Giriş Belgeleri Desteği	%50 oranında Yıllık en fazla 1.800.000 TL	Yararlanıcı	-Belgelendirme giderleri -Zorunlu kayıt ve yenileme ücretleri -Gözetim, test/analiz giderleri
Birim Desteği	En fazla 5 birim , En fazla 5 yıl Birim başına yıllık en fazla 720.000 TL	Yararlanıcı	-Brüt kira (vergi/resim/harc dahil) -Komisyon giderleri
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği	En fazla 5 yıl , %50 oranında Yıllık en fazla 1.800.000 TL	Yararlanıcı ve İşbirliği Kuruluşu	-Tanıtım/vidoevall, multivizyon gösterileri -Reklam panosu -Basılı tanıtım malzemeleri -Tanıtım filmi
Bireysel Katılım Desteği	%50 oranında Etkinlik başına en fazla 300.000 TL	Yararlanıcı ve İşbirliği Kuruluşu	-Ulaşım, konaklama (2 temsilci) -Stant (en fazla 25 m ²)
Fuar Alanı Yapım Desteği	Kredi başına en fazla 8.400.000 TL TL cinsi kredi faiz tutarının %40'ı Döviz ve dövizde endeksli kredi faiz tutarının %20'si	Yararlanıcı ve İşbirliği Kuruluşu	-Kredi faiz ödemeleri
Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi Fuar Organizasyon Desteği	%50 oranında En fazla 600.000 TL	Yararlanıcı ve İşbirliği Kuruluşu	-Teknik giderler -Gösteri, seminer, basın toplantısı, duyuru -Tercümanlık -Tanıtım
Yurt Dışı Fuar Organizasyon Desteği	%50 oranında En fazla 900.000 TL	Yararlanıcı ve İşbirliği Kuruluşu	-Teknik giderler -Gösteri, seminer, basın toplantısı, duyuru -Tercümanlık -Tanıtım
Ürün Yerleştirme Desteği	En fazla 5 yıl , %50 oranında Yıllık en fazla 600.000 TL	Yararlanıcı ve İşbirliği Kuruluşu	-Ürün yerleştirme (Yurt dışında gösterim)
Sektörel Alım Heyeti / Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği	Program başına: - Alım Heyeti: en fazla 600.000 TL - Ticaret Heyeti: en fazla 900.000 TL Bir takvim yılında en fazla 5'er adet %50 oranında	İşbirliği Kuruluşu	-Ulaşım, konaklama (2 temsilci) -Tercümanlık -Toplantı organizasyon, tanıtım -Etkinlik kayıt ücretleri ve organizasyon -Sanal platformlar
Yarışma ve Etkinlik Desteği	Bir takvim yılında en fazla 1 adet %50 oranında En fazla 1.200.000 TL	İşbirliği Kuruluşu	-Ulaşım, Konaklama (2 temsilci) -Tercümanlık -Yarışma/etkinlik organizasyon, tanıtım

1.6.3. Kültürel ve Yaratıcı Endüstri Hizmetleri Sektörü Destekleri

Tescil ve Koruma Desteği, Pazara Giriş Belgeleri Desteği, Acente Komisyon Desteği, Birim Desteği, Korsanla Mücadele Giderleri Desteği, Dublaj ve Altyazı Giderleri Desteği, Film Platosu ve Stüdyosu Kullanım Giderleri Desteği, Reklam Tanıtım ve Pazarlama Desteği, Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği, Milli Katılım Tanıtım Desteği, Ürün Yerleştirme Desteği, Sektörel Alım Heyeti ve Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği, Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER), Sanal Fuar Organizasyon Desteği, Yarışma ve Etkinlik Desteği

KÜLTÜREL VE YARATICI ENDÜSTRİ HİZMETLERİNE YÖNELİK

DESTEK UNSURLARI

ÖZET TABLO

YARARLANICILAR

Destek Unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Film Şirketi	İnternet Yayın Platform İşletmecisi	Ön Onay	
Tescil ve Koruma	%50	✓	600 bin/ yıl		✓	✓		
Pazara Giriş Belgeleri		✓	600 bin/ yıl		✓	✓		
Acente Komisyon Birim			720 bin/yıl	5 yıl	✓	✓		
Korsanla Mücadele Giderleri		✓ Animasyon	240 bin/yıl	5 yıl/ 3 film	✓	✓		
Dublaj veya Altyazı Giderleri		✓ Animasyon ve Belgesel	240 bin/yıl/ yabancı dil başına	5 yıl /2 film /8 yabancı dil	✓	✓		
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama		✓	4 milyon 800 bin/yıl	5 yıl	✓	✓		
Yurt Dışı Etkinlik Katılım			180 bin / etkinlik; 360 bin/ prestijli etkinlik	Yılda 3 prestijli etkinlik	✓	✓		
Ürün Yerleştirme				1 milyon 200 bin/ yıl	5 yıl	✓	✓	2 ay önce
Film Platosu/Stüdyosu Kullanım Giderleri		%20		2 milyon 400 bin/yıl	5 yıl	✓	✓	Kira ödemesinden sonra

İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARI

Destek Unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Ürün Yerleştirme	%70		2 milyon 400 bin/yıl	5 yıl	2 ay önce
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	%60	✓	6 milyon / yıl	5 yıl	2 ay önce
Milli Katılım Tanıtım			1 milyon 200 bin / etkinlik		2 ay önce
Yurt Dışı Etkinlik Katılım	%50		180 bin / etkinlik; 360 bin/ prestijli etkinlik	Yılda 3 prestijli etkinlik	
Sektörel Alım Heyeti/Sektörel Ticaret Heyeti Programları			600 bin/yıl Alım Heyeti 900 bin/yıl Ticaret Heyeti Programı	5 (beşer) adet	2 ay önce
Sanal Fuar Organizasyon			600 bin/yıl		1 ay önce
Yarışma ve Etkinlik			600 bin/yıl	1 adet yarışma/etkinlik	2 ay önce

HİSER PROJESİ

Destek Unsuru	Destek Oranı	Destek Üst Limiti (TL)	Yararlanan	Süre	Ön Onay
İhtiyaç Analizi	%75	4 milyon 800 bin / proje	İşbirliği Kuruluşları (Yaralanıcılara Yönelik)	3 yıl + 2 yıl	✓
Eğitim					15 gün
Danışmanlık		15 gün			
Sektörel Ticaret Heyeti/ Sektörel Alım Heyeti		1 ay önce			
İstihdam		İstihdam gerçekleştirilmeden önce			

1.6.4. Lojistik ve Taşımacılık Hizmetleri Sektörü Destekleri

Tescil ve Koruma Desteği, Pazara Giriş Belgeleri Desteği, Birim Desteği, Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği, Bireysel Katılım Desteği, Milli Katılım Desteği, Ürün Yerleştirme Desteği, Sektörel Alım Heyeti-Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği, Sanal Fuar Organizasyon Desteği, Yarışma ve Etkinlik Desteği

LOJİSTİK VE TAŞIMACILIK HİZMETLERİNE YÖNELİK DESTEK UNSURLARI

ÖZET TABLO

YARARLANICILAR

Destek Unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Tescil ve Koruma	%50	✓	600 bin TL/yıl		
Pazara Giriş Belgeleri		✓	1 milyon 800 bin/yıl		
Birim		✓	720 bin/yıl	5 yıl	
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama		✓	1 milyon 800 bin/yıl	5 yıl	2 ay önce
Bireysel Katılım		✓	300 bin/ etkinlik		
Milli Katılım	%60	✓	300 bin/ etkinlik		1 ay önce
Ürün Yerleştirme	%50		600 bin/yıl	5 yıl	2 ay önce

İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARI

Destek Unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	%50	✓	1 milyon 800 bin/yıl	5 yıl	2 ay önce
Bireysel Katılım		✓	300 bin/etkinlik		
Milli Katılım	%60	✓	300 bin/etkinlik		2 ay önce
Milli Katılım Etkinliğinin Organizasyonu ¹		✓	1 milyon 200 bin/ organizasyon		2 ay önce
Ürün Yerleştirme	%50		600 bin/yıl	5 yıl	2 ay önce
Sektörel Alım Heyeti Programları			600 bin/program		2 ay önce
Sektörel Ticaret Heyeti Programları			900 bin/program		2 ay önce
Sanal Fuar Organizasyon			600 bin/faaliyet		1 ay önce
Yarışma ve Etkinlik			1 milyon 200 bin/ etkinlik		2 ay önce

1.6.5.Sağlık ve Spor Seyahati Hizmetleri Sektörleri Destekleri

Tescil ve Koruma Desteği, Acente Komisyon Desteği, Komplikasyon ve Seyahat Sağlık Sigortası Desteği, İstihdam Desteği, Yabancı Dil ve Sağlık Turizmi Eğitimi Desteği, Hasta Yol Desteği, Birim Desteği, Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği, Milli Katılım Organizasyonunu Tanıtım Desteği, Yurt İçi Etkinlik Katılım Desteği, Yurt İçi Tanıtım ve Eğitim Desteği, Ürün Yerleştirme Desteği, Sektörel Alım Heyeti ve Sektörel Ticaret Heyeti Desteği, Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER), Sanal Fuar Organizasyon Desteği, Sağlık ve Spor Turizmi Sektörlerinin Geliştirilmesi ve Tanıtılması Desteği, Yarışma ve Etkinlik Desteği

SAĞLIK KURULUŞU / SAĞLIK TURİZMİ ARACI KURULUŞU / SPOR TURİZMİ ŞİRKETİ						
Destek Unsuru	Oran	Destek Üst Limiti (TL)	Diğer Limitler	Ön Onay	İlave (+10)	
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	60%	Muayenehane ve poliklinik 2.4 milyon/yıl	5 yıl	1 ay (özel tanıtım)	✓	
		Diğer yararlanıcılar 6 milyon/yıl				
		Spor turizmi 1.2 milyon/yıl				
Yurtdışı Etkinlik Katılım		300 bin/etkinlik				✓
		Prestijli etkinlik 600 bin/etkinlik				
Yurt İçi Etkinlik Katılım		300 bin/etkinlik				
Ürün Yerleştirme	1.2 milyon/yıl	5 yıl	1 ay			
Acente Komisyon	Muayenehane ve poliklinik 240 bin/yıl Diğer sağlık kuruluşları ve konaklama tesisleri 1,2 milyon/yıl	5 yıl				
SAĞLIK KURULUŞU / SAĞLIK TURİZMİ ARACI KURULUŞU						
Destek Unsuru	Oran	Destek Üst Limiti (TL)	Diğer Limitler	Ön Onay	İlave (+10)	
Tescil ve Koruma		600 bin/ yıl			✓	
Pazara Giriş Belgeleri		600 bin/belge			İklim ile ilgili ise ✓	
İstihdam	60%	Muayenehane ve poliklinik 600 bin/yıl	5 yıl	İstihdam öncesi		
		Diğer yararlanıcılar 2.4 milyon/yıl	10.8 bin/aylık/personel			
Yabancı Dil ve Sağlık Turizmi Eğitimi		Muayenehane ve poliklinik 240 bin/yıl				
		Diğer yararlanıcılar 960 bin/yıl				
Hasta Yol		Muayenehane ve poliklinik 600 bin/yıl	5 yıl	12 bin TL/hasta		
		Diğer yararlanıcılar 6 milyon/yıl				
Birim	Muayenehane ve poliklinik 600 bin/birim/yıl		ülke başına 5 yıl		✓	
	Diğer Yararlanıcılar 1.44 milyon/birim/yıl		azami 25 birim			
Yurt İçi Tanıtım/Eğitim	600 bin/program		azami 5 adet/yıl	1 ay		
Komplikasyon ve Seyahat Sağlığı Sigortası	70%	2.4 milyon/ yıl				

1.6.6. Yeşil Hizmetler Sektörü Destekleri

Tescil ve Koruma Desteği, Pazara Giriş Belgeleri Desteği, Veri Tabanı Üyelik Desteği, Birim Desteği, İstihdam Desteği, Reklam Tanıtım ve Pazarlama Desteği, Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği, Milli Katılım Tanıtım Desteği, Sanal Fuar Organizasyon Desteği, Sektörel Alım Heyeti ve Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği, Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER)

YEŞİL HİZMETLERE YÖNELİK DESTEK UNSURLARI

ÖZET TABLO

YARARLANICILAR

Destek unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Tescil ve Koruma	%60	✓	600 bin/ yıl		
Pazara Giriş Belgeleri			600 bin/ yıl		
Veri Tabanı Üyelik			600 bin / yıl		
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama		✓	1 milyon 200 bin / yıl	5 yıl	
Birim		✓	720 bin / birim / yıl	5 birim-5 yıl / ülke	
Yurt Dışı Etkinlik Katılım		✓	180 bin / etkinlik		
İstihdam	%50		6 bin / ay	5 yıl/ayını anda 2 personel	

İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARI

Destek unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	%70	✓	1 milyon 200 bin/ yıl	5 yıl	2 ay önce
Yurt Dışı Etkinlik Katılım		✓	300 bin /etkinlik		
Milli Katılım Tanıtım			1 milyon 440 bin / etkinlik		2 ay önce
Sektörel Alım Heyeti/Sektörel Ticaret Heyeti Programları			1 milyon 200 bin / program		2 ay önce
Sanal Fuar Organizasyon			1 milyon 200 bin/ sanal fuar		1 ay önce

HİSER PROJESİ

Destek unsuru	Destek Oranı	Destek Üst Limiti (TL)	Yararlanan	Süre	Ön Onay
İhtiyaç Analizi	%75	4 milyon 800 bin / proje	İşbirliği Kuruluşları	3 yıl + 2 yıl	✓
Eğitim					15 gün
Danışmanlık					15 gün
Tanıtım		Harcamadan önce			
Sektörel Ticaret Heyeti/ Sektörel Alım Heyeti		1 milyon 200 bin / program			1 ay
İstihdam	18 bin / personel/ ay (en fazla 2 kişi)				İstihdam gerçekleştirilmeden önce

1.6.7. Yönetim Danışmanlığı Sektörü Destekleri

Tescil ve Koruma Desteği, Pazara Giriş Belgeleri Desteği, Veri Tabanı Üyelik Desteği, Birim Desteği, Reklam Tanıtım ve Pazarlama Desteği, Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği, Milli Katılım Tanıtım Desteği, Sektörel Alım Heyeti ve Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği, Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER), Sanal Fuar Organizasyon Desteği, Yarışma ve Etkinlik Desteği

YÖNETİM DANIŞMANLIĞINA YÖNELİK DESTEK UNSURLARI

ÖZET TABLO

YARARLANICILAR

Destek unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Tescil ve Koruma	%50	✓	600 bin/yıl		
Pazara Giriş Belgeleri			600 bin/yıl		
Veri Tabanı Üyeligi			600 bin/yıl		
Birim		✓	720 bin/yıl/birim	5 birim-5 yıl/ülke	
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama		✓	1 milyon 200 bin/yıl	5 yıl	
Yurt Dışı Etkinlik Katılım		✓	180 bin / etkinlik		

İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARI

Destek unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	%60	✓	1 milyon 200 bin/yıl	5 yıl	2 ay önce
Yurt Dışı Etkinlik Katılım		✓	300 bin /etkinlik		
Milli Katılım Tanıtım			1 milyon 440 bin / etkinlik		2 ay önce
Sektörel Alım Heyeti/Sektörel Ticaret Heyeti Programları			1 milyon 200 bin / program		2 ay önce
Sanal Fuar Organizasyon			1 milyon 200 bin/ sanal fuar		1 ay önce
Yarışma ve Etkinlik			1 milyon 200 bin /etkinlik		2 ay önce

HİSER PROJESİ

Destek unsuru	Destek Oranı	Destek Üst Limiti (TL)	Yararlanan	Süre	Ön Onay
İhtiyaç Analizi	%75	4 milyon 800 bin / proje	İşbirliği Kuruluşları	3 yıl + 2 yıl	✓
Eğitim					15 gün
Danışmanlık					15 gün
Tanıtım		Harcamadan önce			
Sektörel Ticaret Heyeti/ Sektörel AlımHeyeti		1 milyon 200 bin / program			1 ay
İstihdam	18 bin / personel/ ay (en fazla 2 kişi)				İstihdam gerçekleştirilmeden önce

1.6.8. Diğer Sektörlere

Tescil ve Koruma Desteği, Pazara Giriş Belgeleri Desteği, Birim Desteği, Reklam Tanıtım ve Pazarlama Desteği, Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği, Milli Katılım Tanıtım Desteği, Sektörel Alım Heyeti ve Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği, Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER), Sanal Fuar Organizasyon Desteği sağlanmaktadır.

DİĞER SEKTÖRLERE YÖNELİK DESTEK UNSURLARI

ÖZET TABLO

YARARLANICILAR

Destek unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Tescil ve Koruma	%50	✓	600 bin/ yıl		
Pazara Giriş Belgeleri			600 bin/ yıl		
Birim		✓	720 bin / birim / yıl	5 birim-5 yıl / ülke	
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama		✓	1 milyon 200 bin / yıl	5 yıl	
Yurt Dışı Etkinlik Katılım		✓	180 bin / etkinlik		

İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARI

Destek unsuru	Destek Oranı	İlave Destek (+10 puan)	Destek Üst Limiti (TL)	Süre / Limit	Ön Onay
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	%60	✓	1 milyon 200 bin/ yıl	5 yıl	2 ay önce
Yurt Dışı Etkinlik Katılım		✓	300 bin /etkinlik		
Milli Katılım Tanıtım			1 milyon 440 bin / etkinlik		2 ay önce
Sektörel Alım Heyeti/Sektörel Ticaret Heyeti Programları			1 milyon 200 bin / program		2 ay önce
Sanal Fuar Organizasyon			1 milyon 200 bin/ sanal fuar		1 ay önce

HİSER PROJESİ

Destek unsuru	Destek Oranı	Destek Üst Limiti (TL)	Yararlanan	Süre	Ön Onay
İhtiyaç Analizi	%75	4 milyon 800 bin / proje	İşbirliği Kuruluşları	3 yıl + 2 yıl	✓
Eğitim					15 gün
Danışmanlık		15 gün			
Tanıtım		Harcamadan önce			
Sektörel Ticaret Heyeti/ Sektörel Alım Heyeti		1 milyon 200 bin / program			1 ay
İstihdam	18 bin / personel/ ay (en fazla 2 kişi)				İstihdam gerçekleştirilmeden önce

1.7. Prefinansman Modeli

- Ticaret Bakanlığı prokotonde proje/program/statü ifade edilen teşvik başvurusuna ön onay verilen ve prefinansman başvurusu gerçekleştirmek isteyen yararlanıcıları Türk Eximbank’a yönlendirecektir.
- Türk Eximbank tarafından kredi değerliliği uygun bulunan ve limit tahsis edilen yararlanıcılara prefinansman desteği sağlanacaktır.
- İGE Protokol Şartlarına uygun olan yararlanıcılar, kefalet imkanından faydalanmak üzere değerlendirme yapılmasını teminen İGE’ye yönlendirilecektir.
- Bakanlık tarafından yönlendirilen ihracatçı firmalara Türk Eximbank tarafından kredi kullandırılması durumunda Bakanlık tarafından onaylanan projelere/programlara/statülere ilişkin destek ödemeleri yararlanıcının Türk Eximbank nezdinde yer alan hesabına yapılacaktır.

2. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekleri

2.1. Yatırım Teşvik Sistemi

Destek Veren Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Desteğin Amacı	Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan aramalı ve ürünlerin üretiminin artırılması, Teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi, En az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması, Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, Destek unsurlarının etkinliğinin artırılması, Kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi.
Yasal Dayanak	2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”a bağlıdır.
Kimler Yararlanabilir	Gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, iş ortaklıkları, Kamu kurum ve kuruluşları, Kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, Dernekler ve vakıflar, Yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubeleri

15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren teşvik sistemi 4 farklı uygulamadan oluşmaktadır:

- 1- Genel Teşvik Uygulamaları
- 2- Bölgesel Teşvik Uygulamaları
- 3- Öncelikli Yatırımların Teşviki
- 4- Stratejik Yatırımların Teşviki

Destek Unsurları	Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Öncelikli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi		✓	✓	✓
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		✓	✓	✓
Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği*		✓	✓	✓
Faiz veya Kar Payı Desteği **		✓	✓	✓
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓	✓
KDV İadesi***				✓

- Genel Teşvik Sistemi'nde asgari sabit yatırım tutarı ve 2. bölgelerde 3 milyon TL, 3., 4., 5. ve 6. bölgelerde 1.500 bin TL'dir.
- Bölgesel Teşvik Uygulamaları için asgari sabit yatırım tutarı 1. ve 2. bölgelerde 1 milyon TL'den, diğer bölgelerde ise 1.500 bin TL'den başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı ayrı belirlenmiştir.
- Stratejik Yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarı 50 milyon TL'dir.

Destek Unsurları

Katma Değer Vergisi İstisnası:

Teşvik belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralama için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti:

Teşvik belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Vergi İndirimi: Gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşınca kadar, indirimli olarak uygulanmasıdır.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır. Sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek bölgesel ve stratejik yatırımlar ile TOSHP kapsamında desteklenen stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

Faiz veya Kâr Payı Desteği:

Faiz veya Kar Payı Desteği, teşvik belgesi kapsamında kullanılan en az bir yıl vadeli yatırım kredileri için sağlanan bir finansman desteği olup, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Yatırım Yeri Tahsisi:

Teşvik Belgesi düzenlenmiş yatırımlar için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilmesidir.

Katma Değer Vergisi İadesi:

Sabit yatırım tutarı 500 milyon Türk Lirasının üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV'nin iade edilmesidir.

3065 sayılı KDV Kanununun Geçici 37'nci maddesi kapsamında imalat ve turizm sektöründe yatırım teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları, 31/12/2025 tarihine kadar KDV istisnasından yararlandırılabilir.

1) Genel Teşvik Uygulamaları

Teşvik edilmeyecek veya teşviki için aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarı ve kapasiteler üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın Genel Teşvik Uygulamaları kapsamında desteklenmektedir.

2) Bölgesel Teşvik Uygulamaları

Bölgesel Teşvik Uygulamalarında her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiş olup, bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Bu uygulama kapsamında sağlanan destek oran ve süreleri özet olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi*	Yatırıma Katkı Oranı* (%)	OSB ve EB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB ve EB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği**	Destek Süresi	OSB ve EB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB ve EB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Faiz veya Kar Payı Desteği	İç Kredi				3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi		YOK	YOK	1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl

3) Öncelikli Yatırımların Teşviki

Ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda, tespit edilen alanlarda yapılacak olan yatırımlar, öncelikli yatırımlar olarak belirlenmiş ve bu yatırımlara 1. 2. 3. ve 4. Bölgelerde gerçekleştirilmiş olsalar dahi 5. Bölgede uygulanan destekler sağlanmıştır. Bu yatırımlara, 5. ve 6. Bölgede gerçekleştirilmeleri halinde ise kendi bölgelerinde uygulanan destekler sağlanmaktadır.

Öncelikli Yatırımlar kapsamında 5. bölge destekleri ile desteklenecek yatırım konuları şöyledir:

- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları,
- Madencilik yatırımları,
- Demiryolu, denizyolu veya havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar,
- Savunma sanayi yatırımları,
- Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre orta yüksek ve yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlere yönelik test merkezi yatırımları.
- Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan kreş ve gündüz bakımevleri ile okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar,
- Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamları, aktarma organları/aksamları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar,
- 3213 sayılı Maden Kanunu'nda tanımlanmış 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları,
- Mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek enerji verimliliğine yönelik yatırımlar,
- Atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar,
- Asgari 50 milyon TL tutarındaki sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğalgaz depolama yatırımları,
- Karbon elyaf üretimine veya karbon elyaf üretimi ile birlikte olmak kaydıyla karbon elyaftan mamul kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar,
- OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar,
- Maden Kanunu'na istinaden düzenlenmiş geçerli Arama Ruhsatı veya Sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları.
- Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgâr enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları.
- Direkt soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeleme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar.
- Lisanslı depoculuk yatırımları.
- Nükleer enerji santrali yatırımları.
- Belirli nitelikteki laboratuvar yatırımları.

- İstanbul ili hariç olmak üzere asgari 5 milyon TL tutarındaki 25 dekar ve üzeri yurtiçinde üretilen sera teknolojilerini de ihtiva eden otomasyona dayalı (bilgisayar kontrollü iklimlendirme, sulama, gübreleme ve ilaçlama sistemi ihtiva eden) sera yatırımları.
- Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Çevre Lisansına tabi yatırımlar.
- Sağlık turizmi kapsamında yaşlı ve/veya engelli bakım merkezleri ve esenlik tesisi (wellness) yatırımları.
- Asgari 500 milyon TL tutarındaki orta-yüksek teknoloji sınıfındaki ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.
- Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları.
- Ar-ge ve çevre yatırımları
- Elektrik veya hidrojenle çalışan ulaşım araçları imalatı
- Asgari 5.000 m² beyaz alan şartını sağlayan belirli standartlardaki veri merkezi yatırımları

ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları		Destek Oran ve Süreleri*
KDV İstisnası		VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	40**
	Vergi İndirimi (%)	80**
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR
Faiz veya Kar Payı Desteği***	İç Kredi	5 puan
	Döviz / Dövizde Endeksli Kredi	2 puan

4) Stratejik Yatırımların Teşviki

İthalat bağımlılığı yüksek olan ara malı veya ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında desteklenmektedir. Bu kapsamda desteklenecek olan yatırımların aşağıdaki kriterlerin tamamını sağlamaları gerekmektedir.

- Asgari sabit yatırım tutarının 50 milyon TL olması,
- Yatırım konusu ürünle ilgili yurt içi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması,
- Yatırımla sağlanan katma değer asgari %40 olması (rafineri ve petrokimya yatırımlarında bu şart aranmayacaktır),
- Üretilecek ürünle ilgili toplam ithalat değerinin son 1 yıl itibarıyla en az 50 milyon \$ olması.

STRATEJİK YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları		BÖLGELER					
		I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası		VAR					
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR					
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı* (%)	50					
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	7 yıl (6. bölgede 10 Yıl)					
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR					
Faiz veya Kar Payı Desteği**	İç kredi	5 Puan (TOSHP kapsamında yüksek teknolojili üründe 10, diğerlerinde 8 puan)					
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi	2 puan					
Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar) Diğer bölgelerde, TOSHP kapsamında yüksek teknolojili üründe 7 yıl, diğerlerinde 5 yıl					
KDV İadesi		VAR (Sadece 500 milyon TL ve üzeri yatırımlar için)					

2.2. Proje Bazlı Teşvik Sistemi

Destek Veren Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Desteğin Amacı	Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığını azaltacak, teknolojik dönüşümünü gerçekleştirecek, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve yüksek katma değerli yatırımların proje bazlı olarak desteklenmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.
Yasal Dayanak	20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanun (07.09.2016 tarihli Resmi Gazete) 2016/9495 sayılı “Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar
Kimler Yararlanabilir	Asgari 1 Milyar TL (Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki yatırımlar için 50 milyon TL) sabit yatırım öngören Özel Sektör Kuruluşları (firmalar)

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında asgari 50 milyon TL, diğer yatırımlar için asgari 500 milyon Türk Lirası üzerindeki yatırım projelerinin proje bazlı olarak özel destek mekanizmaları ile desteklenmektedir.

- Gümrük vergisi muafiyeti
- KDV istisnası
- KDV iadesi
- Vergi indirimi veya istisnası
- Sigorta primi işveren hissesi desteği
- Gelir vergisi stopajı Desteği
- Nitelikli personel desteği
- Faiz veya kâr payı desteği
- Sermaye katkısı
- Enerji desteği
- Kamu alım garantisi
- Yatırım yeri tahsisi
- Altyapı desteği
- Kanunlarla getirilen izin, tahsis, ruhsat, lisans ve tesciller ile diğer yasal ve idari süreçlerde kolaylaştırıcı düzenleme yapılması
- Hibe desteği

2.3. Cazibe Merkezleri Programı Yatırım Desteği

Destek Veren Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Desteğin Amacı	Görece az gelişmiş bölgelerdeki yatırım ortamını canlandırarak istihdam, üretim ve ihracatın artırılması ve bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına yönelik yatırımların desteklenmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.
Yasal Dayanak	2018/11201 sayılı Karar 25 Ocak 2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
Destek Kapsamı	Cazibe Merkezleri Programı Kapsamındaki illerin OSB'lerinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımları ile çağrı merkezi ve veri merkezi yatırımları desteklenebilir.
Kimler Yararlanabilir	İmalat sanayi yatırımları için: ➤ Organize sanayi bölgesi veya endüstri bölgesinde gerçekleştirilmesi ➤ Asgari 2 milyon TL sabit yatırım tutarı Çağrı merkezi yatırımları için asgari 200 kişilik istihdam Veri merkezi yatırımları için asgari 5.000 m2 beyaz alan

- Karar kapsamında destekten yararlandırılacaklar iller; Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkâri, Iğdır, Kars, Kilis, Malatya, Mardin, Muş, Siirt, Sivas Demirağ Organize Sanayi Bölgesinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımları (US97 Kodu: 15-37)), Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli, Van
- Karar kapsamında 31/12/2022 tarihine kadar yapılacak olan teşvik belgesi müracaatları değerlendirilir.

CMP DESTEKLERİ		DESTEK ORAN VE SÜRELERİ
KDV İstisnası		✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50 (OSB'de 55)
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		10 yıl (OSB'de 12 yıl)
Yatırım Yeri Tahsisi		✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği	İç Kredi	7 Puan
	Döviz / Dövizde Endeksli Kredi	2 Puan
	Azami Tutar	1,8 Milyon TL
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl
Enerji Desteği		% 30; azami 3 yıl, yatırım tutarının % 25'i, 10 milyon TL

2.4. Ar-Ge Merkezi ve Tasarım Merkezi Teşvikleri

Destek Veren Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Desteğin Amacı	Ar-Ge, yenilik ve tasarım yoluyla ülke ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için teknolojik bilgi üretilmesini, üründe ve üretim süreçlerinde yenilik yapılmasını, ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesini, verimliliğin artırılmasını, üretim maliyetlerinin düşürülmesini, teknolojik bilginin ticarileştirilmesini, rekabet öncesi işbirliklerinin geliştirilmesini, teknoloji yoğun üretim, girişimcilik ve bu alanlara yönelik yatırımlar ile Ar-Ge'ye, yeniliğe ve tasarıma yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının ülkeye girişinin hızlandırılmasını, Ar-Ge ve tasarım personeli ve nitelikli işgücü istihdamının artırılmasını desteklemek ve teşvik etmektir.
Yasal Dayanak	Araştırma, Geliştirme Ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama Ve Denetim Yönetmeliği 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanuna göre kurulan teknoloji merkezleri (teknoloji merkezi işletmeleri), Türkiye'deki Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri, Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri, rekabet öncesi iş birliği projeleri ve teknogirişim sermayesine ilişkin destek ve teşviklere yönelik uygulama ve denetim usul ve esaslarını kapsar.
Kimler Yararlanabilir	Dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketleri (bir şirket birden çok sayıda Ar-Ge ve/veya Tasarım Merkezi kurabilir.)

Tanım	Açıklama
Ar-Ge Merkezi	<p>Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dâhil, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az aşağıda belirtilen tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimler</p> <p>"2016/9093 sayılı Ar-Ge Merkezlerinde İstihdam Edilecek Ar-Ge Personeli Sayısının Tespiti hakkında Karar" uyarınca; <u>aşağıda listelenen sektörler hariç tüm sektörler için bir Ar-Ge Merkezinde istihdam edilmesi gereken en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge Personel Sayısı 15'tir. Aşağıda NACE Rev.2 sınıflandırmasına göre listelenen sektörler için bir Ar-Ge Merkezinde istihdam edilmesi gereken en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge Personel Sayısı 30'dur.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı • 30.30 – Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı • 30.40 – Askerî savaş araçlarının imalatı • 30.91 – Motosiklet imalatı • 30.99 – Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ulaşım ekipmanlarının imalatı
Tasarım Merkezi	<p>Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve en az 10 tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden, yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimler</p>

Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerine sağlanan teşvik unsurları:

- Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde İndirim
- Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde Performansa Dayalı İlave İndirim
- Siparişe Dayalı Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Faaliyetlerinin Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde İndirim Unsuru Olarak Kabul Edilmesi
- Personele ait Gelir Vergisi Stopajı indirimi
- Temel Bilimler Mezunu Personel İstihdam Desteği (Sadece Ar-Ge Merkezleri için geçerli)
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Damga Vergisi İstisnası
- Gümrük Vergisi İstisnası
- Yarı veya Tam zamanlı Üniversite Öğretim Elemanı İstihdam İmkânı
- Yabancı Uyruklu Personel Çalıştırmada Kolaylık

3. Tarım ve Orman Bakanlığı Destekleri

3.1. Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları Desteği

Destek Veren Kuruluş	Tarım ve Orman Bakanlığı
Desteğin Amacı	Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları yapan çiftçilere destek olmak amaçlanmaktadır.
Yasal Dayanak	6243 sayılı Karar
Kimler Yararlanabilir	Organik tarım bilgi sistemine kayıtlı, geçiş süreci-2, geçiş süreci-3 ve organik statüde yer alan tarım arazilerinde üretim yapan çiftçiler Çiftçi kayıt sistemine dâhil, iyi tarım uygulamaları yapan çiftçiler

Sıra No	Organik Tarım Desteği		(TL/da)
1	Birinci Kategori Ürünler	Ürün Sertifikası (Bireysel)	100
		Ürün Sertifikası (Üretici Grubu)	50
2	İkinci Kategori Ürünler	Ürün Sertifikası (Bireysel)	40
		Ürün Sertifikası (Üretici Grubu)	20
3	Üçüncü Kategori Ürünler	Ürün Sertifikası(Bireysel/Üretici Grubu)	10
Sıra No	Organik Hayvancılık Desteği		(TL/kovan)
1	Arılı Kovan		15

Sıra No	İyi Tarım Desteği		(TL/da)	
1	Birinci Kategori Ürünler	Örtüaltı retim	Bireysel Sertifikasyon	150
			Grup Sertifikasyonu	75
		Açıkta Üretim	Bireysel Sertifikasyon	50
			Grup Sertifikasyonu	25
2	İkinci Kategori Ürünler	Bireysel Sertifikasyon	40	
		Grup Sertifikasyonu	20	
3	Üçüncü Kategori Ürünler	Bireysel ve Grup Sertifikasyonu	10	

3.2. Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Uygulamaları

Destek Veren Kuruluş	Tarım ve Orman Bakanlığı
Desteğin Amacı	Bu destek üreticilerin tarımsal üretime yönelik finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla uygulanmaktadır.
Yasal Dayanak	2015 sayılı Karar. 4603 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5770 sayılı Kanunun 1 inci maddeleri gereğince karar verilmiştir.
Kimler Yararlanabilir	Gerçek ve tüzel kişi üreticiler, Sözleşmeli üretim yaptıran gerçek ve tüzel kişiler, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında olup Tarım ve Orman Bakanlığının görev alanı içerisinde yer alan tarımsal amaçlı kooperatifler, Tarımsal amaçlı üretici birlikleri, Tarım işletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), Yalnızca lisanslı depo yatırımlarına münhasır olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile bunların iktisadi işletmeler

ÜRETİM KONULARI	İNDİRİM ORANI (%)		KREDİ ÜST LİMİTİ (TL)
	Yatırım Kredisi	İşletme kredisi	
SÜTÇÜ VE KOMBİNE SIĞIR YETİŞTİRİCİLİĞİ	50	50	25.000.000
Öncelikli bölge yatırım'	+10	+10	
Atıl işletme alımı	+10	-	
Yurt içinde doğan hayvan alımı/kullanımı	+10	+10	
Kendi yemini üretme/mera kullanımı	-	+10	
Jeotermal/yenilenebilir atık enerji kullanımı	+10	+10	
Organik tarım/iyi tarım uygulamaları	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	100	
DAMIZLIK DÜVE YETİŞTİRİCİLİĞİ	75	75	10.000.000
Öncelikli bölge yatırımı	+10	+10	
Atıl işletme alımı	+10	-	
Yurt içinde doğan hayvan alımı/kullanımı	-	+10	

ÜRETİM KONULARI	İNDİRİM ORAN(%)		KREDİ ÜST LİMİTİ (TL)
	Yatırım Kredisi	İşletme kredisi	
Kendi yemini üretme/mera kullanımı	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	100	
BÜYÜKBAŞ HAYVAN BESİCİLİĞİ	50	50	10.000.000
Öncelikli bölge yatırımı	+10	+10	
Atil işletme alımı	+10	-	
Yurt içinde doğan hayvan alımı/kullanımı	-	+10	
Kendi yemini üretme/mera kullanımı		+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	90	100	
KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK	75	75	15.000.000
Öncelikli bölge yatırımı	+10	+10	
Atil işletme alımı	+10	-	
Yurt içinde doğan hayvan alımı/kullanımı	+10	+10	
Kendi yemini üretme/mera kullanımı	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	100	
ARICILIK	50	50	2.500.000
Organik tarım/iyi tarım uygulamaları	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	70	80	

ÜRETİM KONULARI	İNDİRİM ORAN(%)		KREDİ ÜST LİMİTİ (TL)
	Yatırım Kredisi	İşletme kredisi	
KANATLI SEKTÖRÜ	25	50	5.000.000
Atıl işletme alımı	+10	-	
Sözleşmeli üretim	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	55	80	
KANATLI SEKTÖRÜ DAMIZLIK YETİŞTİRİCİLİĞİ	75	75	10.000.000
SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ	50	50	10.000.000
Su ürünleri yetiştirme	+10	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	80	80	
GELENEKSEL (YAYGIN) HAYVANSAL ÜRETİM			5.000.000
200.000 TL'ye kadar olan krediler (200.000 TL dâhil)	100	100	
200.000 TL'nin üzerindeki krediler	50	50	
Modern basınçlı sulama sistemi kullanımı	-	10	
Yurt içi sertifikalı tohum/fide/fidan kullanımı	+20	+20	
Sözleşmeli üretim	-	+20	
Organik tarım/iyi tarım uygulamaları	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (<=40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	90	100	
KONTROLLÜ ÖRTÜ ALTI TARIMI	50	50	25.000.000

ÜRETİM KONULARI	İNDİRİM ORAN(%)		KREDİ ÜST LİMİTİ (TL)
	Yatırım Kredisi	İşletme kredisi	
Jeotermal/yenilenebilir atık enerji kullanımı	+20	+20	
Yurt içi sertifikalı tohum/fide/fidan kullanımı	+20	+20	
Organik tarım/iyi tarım uygulamaları	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	100	
YEM BİTKİSİ ÜRETİMİ	75	75	5.000.000
Modem basınçlı sulama sistemi kullanımı	-	+10	
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fırdan kullanımı	-	+20	
Sözleşmeli üretim	-	+20	
Genç çiftçi/girişimci (.5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	95	100	
YURT İÇİ SERTİFİKALI TOHUM, MİDE, FİDAN ÜRETİMİ	100	100	20.000.000
SÜS BİTKİSİ ÜRETİMİ	50	50	10.000.000
STRATEJİK BİTKİSEL ÜRETİM	75	75	10.000.000
Modem basınçlı sulama sistemi kullanımı	-	+10	
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan kullanımı	+20	+20	
Sözleşmeli üretim	-	+20	
Organik tarım/iyi tarım uygulamaları	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5. 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	100	

<u>ÜRETİM KONULARI</u>	<u>İNDİRİM ORANI (%)</u>		<u>KREDİ ÜST LİMİTİ (TL)</u>
	<u>Yatırım Kredisi</u>	<u>İşletme kredisi</u>	
MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİ ve BAĞCILIK	75	75	10.000.000
Modern basınçlı sulama sistemi kullanımı	-	+10	
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan kullanımı	+20	+20	
Sözleşmeli üretim	-	+20	
Organik tarım/iyi tarım uygulamaları	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	100	
GELENEKSEL (YAYGIN) BİTKİSEL ÜRETİM			2.500.000
50.000 TL'ye kadar olan krediler (50.000 TL dahil)	100	100	
50.000 TL'nin üzerindeki krediler	50	50	
Modern basınçla sulama sistemi kullanımı	-	+10	
Yurt içi sertifikalı tohum/fide/fidan kullanımı	+20	+20	
Sözleşmeli üretim	-	+20	
Organik tarım/iyi tarım uygulamaları	-	+10	
Genç çiftçi/girişimci (5 40 yaş)	+10	+10	
Kadın çiftçi/girişimci	+10	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	90	100	
TARIM MAKİNELERİ (Traktör ayrık)	50	-	2.500.000
Yurt içinde üretilen makine alımı	+25	-	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	75	-	
TRAKTÖR	25	-	500.000
Yurt içinde üretilen makine alımı	+25	-	

ÜRETİM KONULARI	İNDİRİM ORAN(%)		KREDİ ÜST LİMİTİ (TL)
	Yatırım Kredisi	İşletme kredisi	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	50	-	
MODERN BASINÇLI SULAMA SİSTEMİ YATIRIMI	75	-	5.000.000
Yurt içinde üretilen makine alımı	+25	-	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	-	
TARIM MAKİNELERİ PARKI	75	-	5.000.000
Yurt içinde üretilen makine alımı	+25	-	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	-	
ARAZI ALIMI (BİRLEŞTİRME)	25	-	2.500.000
LİSANSLI DEPOCULUK YATIRIMLARI	50	-	50.000.000
ELÜS KARŞILIĞI KREDİ	-	100	5.000.000
SOĞUK HAVA DEPOSU YATIRIMLARI	50	-	10.000.000
TARIMSAL ÜRÜNLERİN İŞLENMESİ	50	50	10.000.000
SÖZLEŞMELİ ÜRETİM (üretim yaptırın gerçek/füzel kişi)	-	50	50.000.000
Yurt içi sertifikalı tohum/fide/fidan kullanımı	-	+20	
Stratejik bitkisel ürün	-	+10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	-	80	
ÖZEL ORMANCILIK	50	50	10.000.000

4. Dış İşleri Bakanlığı AB Başkanlığı Destekleri

4.1. Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA III) Destekleri

- Sivil Toplum Kuruluşları, 2021-2027 yıllarını kapsayan Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı 3. Döneme (IPA III) başvuru yapabilir.
- IPA III, 14.5 Milyar Avro'luk finansman bütçesiyle bir önceki IPA II Destek Programına göre %27 daha büyük bir fonlama kapasitesine sahiptir.
- IPA III döneminde yer alacak projelerin Avrupa Komisyonu tarafından “ilgililik” ve “olgunluk” kriterlerine tabi tutularak fonlanması planlanmaktadır.
 - **İlgililik**, yararlanıcı kurum tarafından teklif edilen projenin AB uyum sürecimizle bağlantılı bir konuya sahip olması, kurumun AB'ye uyum süreci kapsamında gidermesi gereken eksiklikleri tamamlayıcı olması, AB üyesi ülkelerin iyi uygulamalarının ve örneklerinin transferine yönelik olması anlamına gelmektedir.
 - İlgililik aşamasını geçen proje teklifleri, **olgunluk** değerlendirmesine tabi tutulmaktadır. Olgunluk değerlendirmesinde yararlanıcı kurum tarafından teklif edilen projeler arasında, en hızlı biçimde ihale edilebilecek ve uygulaması en kısa sürede başlayabilecek projelere öncelik verilecektir.
- IPA III döneminde yer alacak projelerin Avrupa Komisyonu tarafından “ilgililik” ve “olgunluk” kriterlerine tabi tutularak fonlanması planlanmaktadır.

4.1.1. IPA III Dönemi Tematik Çerçeveler ve Öncelik Alanları

IPA-III döneminde 5 Tematik Çerçeve ve bu çerçeveler altında farklı Tematik Öncelikler bulunmaktadır.

Çerçeve 1	•Hukukun Üstünlüğü, Temel Haklar ve Demokrasi
Çerçeve 2	•İyi Yönetişim, Müktesebat Uyumu, İyi Komşuluk İlişkileri ve Stratejik İletişim
Çerçeve 3	•Yeşil Gündem ve Sürdürülebilir Bağlantısallık
Çerçeve 4	•Rekabetçilik ve Kapsayıcı Büyüme
Çerçeve 5	•Sınır ve Sınır Ötesi İşbirliği

4.1.2. Faydalanıcı Ülkeler

Yeni dönemde IPA'nın faydalanıcı ülkeleri bir önceki dönemde olduğu gibi AB üyeliğine aday veya potansiyel aday ülkelere oluşuyor. Bu ülkeler “Genişleme Bölgesi Ülkeleri” veya “Batı Balkanlar ve Türkiye” olarak isimlendiriliyor:

- Arnavutluk (Aday ülke)
- Bosna Hersek (Potansiyel Aday Ülke)
- Karadağ (Aday ülke)

- Kosova (Potansiyel Aday Ülke)
- Kuzey Makedonya (Aday ülke)
- Sırbistan (Aday ülke)
- Türkiye (Aday ülke)

4.2. Interreg NEXT Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı

- Merkezi ve Yerel Yönetim Makamları, Üniversiteler (devlet/özel), Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri, Kooperatifler, Araştırma Merkezleri/Enstitüleri, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullar ve Sivil Toplum Kuruluşları Interreg NEXT Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı'na başvuru yapabilirler.
- Interreg NEXT, 71 Milyon Avro'luk bir finansman bütçesine sahiptir ve Türkiye'de İstanbul, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova, Zonguldak, Karabük, Bartın, Kastamonu, Çankırı, Sinop, Samsun, Tokat, Çorum, Amasya, Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane şehirlerinden başvuru yapılabilmektedir.

4.2.1. Interreg NEXT Tematik Çerçeveler ve Öncelik Alanları

Programın destekleyeceği alanlar, program ülkelerinde yapılan bölgesel ihtiyaç analizleri ve ulusal danışma süreçleri çerçevesinde belirlenmiştir:

Çerçeve	Öncelik
Daha rekabetçi ve akıllı bir Avrupa	Araştırma ve yenilikçilik kapasitelerinin ve gelişmiş teknolojilerin sahiplenilmesinin artırılması ve iyileştirilmesi
Daha yeşil ve düşük karbon tüketen bir Avrupa	Ekosistem yaklaşımlarının benimsenmesi suretiyle iklim değişikliğine uyum, afet risklerinin önlenmesi, bu risklere karşı dayanıklılığın teşvik edilmesi Şehir alanları da dahil olmak üzere doğanın, biyolojik çeşitliliğin ve yeşil altyapının korunmasının ve muhafazasının geliştirilmesi ve her türlü kirliliğin azaltılması

4.2.2. Faydalanıcı Ülkeler

Programda, Türkiye'nin yanı sıra Bulgaristan, Gürcistan, Moldova, Romanya ve Yunanistan olmak üzere 5 katılımcı ülke daha yer almaktadır.

4.3. Interreg NEXT MED Akdeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı

- Merkezi ve Yerel Yönetim Makamları, Üniversiteler (devlet/özel), Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri, Kooperatifler, Araştırma Merkezleri/Enstitüleri, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullar ve Sivil Toplum Kuruluşları Interreg NEXT Akdeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı'na başvuru yapabilirler.

- Interreg NEXT MED, 244,4 Milyon Avro'luk bir finansman bütçesi ile AB'nin en yüksek bütçeli sınır ötesi iş birliği programlarından olma özelliği taşımaktadır ve Türkiye'de Tekirdağ, Edirne, Kırklareli, Çanakkale, Balıkesir, Manisa, Kütahya, Afyon, İzmir, Uşak, Aydın, Denizli, Isparta, Muğla, Burdur, Antalya, Mersin, Adana, Kahramanmaraş, Osmaniye, Hatay şehirlerinden başvuru yapılabilmektedir.

4.3.1. Interreg NEXT MED Tematik Çerçeveler ve Öncelik Alanları

Programın destekleyeceği alanlar bu şekildedir:

Çerçeve	Öncelik
Daha rekabetçi ve akıllı bir Avrupa	Araştırma ve yenilikçilik kapasitelerinin ve gelişmiş teknolojilerinin sahiplenilmesinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi
	Üretime yönelik yatırımlar da dahil olmak üzere, KOBİ'lerin rekabetçiliği ve sürdürülebilir gelişimi ile KOBİ'ler aracılığıyla oluşturulan istihdamın desteklenmesi
Daha yeşil, sıfır karbon ekonomisine doğru daha düşük karbon tüketimine yönelik ve dirençli bir Avrupa	Enerji verimliliğinin teşvik edilmesi ve sera gazlarının azaltımı
	Ekosistem yaklaşımlarının benimsenmesi suretiyle iklim değişikliğine uyum, afet risklerinin önlenmesi, bu risklere karşı dayanıklılığın teşvik edilmesi
	Suya erişimin ve sürdürülebilir su yönetiminin teşvik edilmesi
	Döngüsel ve kaynak verimliliğine dayalı bir ekonomiye geçişin teşvik edilmesi
Avrupa Sosyal Haklar sütununu uygulayan daha sosyal ve kapsayıcı bir Avrupa	Uzaktan ve çevrimiçi eğitim öğretim dahil olmak üzere erişilebilir bir altyapı oluşturulması suretiyle kaliteli ve kapsayıcı eğitim, öğretim ve yaşam boyu öğrenme hizmetlerine erişimin geliştirilmesi
	İlk basamak hekimliği dahil olmak üzere sağlık hizmetlerine erişimin ve sağlık sisteminin kapasite iyileştirmesinin sağlanması ve kurumsal sağlık hizmetlerinden aile ve topluluk bazlı sağlık hizmetlerine geçişin teşvik edilmesi
Daha iyi bir iş birliği yönetimine yönelik Interreg-özel hedefi	Daha iyi bir iş birliği yönetimi için diğer faaliyetler

4.3.2. Faydalanıcı Ülkeler

Programda, Türkiye'nin yanı sıra Fransa, Yunanistan, İtalya, Malta, Portekiz, İspanya, GKRY, Cezayir, Mısır, İsrail, Filistin, Ürdün, Lübnan, Tunus olmak üzere 14 katılımcı ülke daha yer almaktadır.

4.4. Interreg IPA-CBC Bulgaristan-Türkiye Sınır Ötesi İş Birliği Programı

- Merkezi ve Yerel Yönetim Makamları, Üniversiteler (devlet/özel), Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri, Kooperatifler, Araştırma Merkezleri/Enstitüleri, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullar ve Sivil Toplum Kuruluşları Interreg NEXT Akdeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı'na başvuru yapabilirler.
- Interreg IPA-CBC Bulgaristan-Türkiyes, 34,4 Milyon Avro'luk bir finansman bütçesine sahiptir ve Türkiye'de Edirne ve Kırklareli şehirlerinden başvuru yapılabilmektedir.

4.4.1. Interreg IPA-CBC Bulgaristan-Türkiye Tematik Çerçeveler ve Öncelik Alanları

Programın destekleyeceği alanlar bu şekildedir:

Çerçeve	Öncelik
Daha yeşil ve düşük karbon tüketen bir Avrupa	Enerji verimliliğinin teşvik edilmesi ve sera gazı emisyonlarının azaltılması Döngüsel ekonomiye geçişi teşvik etmek
Vatandaşlara daha yakın bir Avrupa	Bütünleşik sosyal, ekonomik ve çevresel kalkınmayı, kültürel mirası teşvik etmek
Daha güvenli ve daha emniyetli bir Avrupa	Geçiş yönetiminin iyileştirilmesi (göç alanında yönetim stratejik proje tasarlanıyor)

4.4.2. Faydalanıcı Ülkeler

Programda, Türkiye ve Bulgaristan yer almaktadır.

5. Kalkınma Ajansları Destekleri

5.1. Teknik Destek

Destek Veren Kuruluş	Kalkınma Ajansları
Desteğin Amacı	Eğitim, program ve proje hazırlanması, danışmanlık, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetlerin desteklenmesi amaçlanmaktadır.
Destek Kapsamı	Desteklenmesi uygun görülen faaliyetlerde eğitim/danışmanın yol ve konaklama dahil ücretinin tamamı Ajans tarafından ödenmektedir.
Kimler Yararlanabilir	Kar Amacı Güden veya Gütmeyen Kuruluşlar Başvuru sahibinin, başvurduğu Ajansın faaliyette olduğu il sınırları içinde kayıtlı olması veya merkezinin ya da yasal şubesinin o bölgede bulunması gerekmektedir.

- Eğitim ücreti, yol ve konaklama dışındaki diğer harcamalar Ajans tarafından ödenmez.
- Kurumların meri mevzuata göre, hali hazırda uygulamaları zorunlu eğitimleri veya faaliyetleri destek kapsamı dışındadır.
- Başvurular sürekli olarak alınır ancak 2'şer aylık dönemler halinde değerlendirilir.
- Destek almaya hak kazanılan faaliyet en fazla 6 ay içerisinde tamamlanmalıdır.
- Faaliyet; başvuru Ajansın kapsadığı bölgenin il sınırları içerisinde gerçekleştirilmelidir.
- Aşağıdaki listede tüm Ajanslardaki Teknik Destek Programı hakkında bilgi verilmektedir.

Ajans Adı	Öncelikler	Uygun Başvuru Sahipleri	2022 Yılı Bütçesi (TL)	Destek Üst Limiti (TL) (Eğitim için)	Destek Üst Limiti (TL) (Danışmanlık için)	Son Başvuru Tarihi
BAKA	1.Yerel aktörlerin proje döngüsü yönetimi (PCM) becerilerinin geliştirilmesi ve proje yazma kapasitesinin artırılması 2.Ekoturizm hizmet kalitesinin artırılması 3.Tıbbi ve aromatik bitkilerden elde edilen katma değer artırılması 4.İşletmelerin rekabet gücünü artırmak amacıyla yönetim danışmanlığı	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	2.000.000	100.000	100.000	30/12/2022
BAKKA	1. Turizmde tanıtım ve markalaşmanın sağlanması 2. Turizmde planlama, rotalama ve etkinlik geliştirilmesi 3. Turizm aktörlerinde kurumsallaşma ve hizmet kalitesinin artırılması Yönelim Danışmanlığı Kapsamında: 4. İhracat Odaklı Dış Ticaret Kapasitesinin Geliştirilmesi 5. Üretim ve Hizmet Süreçlerinin Geliştirilmesi 6. Üretici Kooperatif ve Birliklerin Geliştirilmesi	Kar Amacı Güden(1-2-3 öncelikler) Kar Amacı Gütmeyen(4-5-6 öncelikler)	750.000 + 2.000.000 (Yönetim Danışmanlığı)	Kar amacı gütmeyenler için 75.000 Yönetim Danışmanlığı: Kar amacı güdenler için 200.000 Birlik, Kooperatifler için 100.000	Kar amacı gütmeyenler için 75.000 Yönetim Danışmanlığı: Kar amacı güdenler için 200.000 Birlik, Kooperatifler için 100.000	30/12/2022
BEBKA	-	-	-	-	-	-
ÇUKUROVA	1.Turizm odaklı kurumsal kapasitenin geliştirilmesi 2. Girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi 3. İmalat sanayinde katma değer artırılması ve rekabet üstünlüğünün sağlanması 4. Başta genç istihdamı olmak üzere yerel kalkınma fırsatlarının geliştirilmesi	Kar Amacı Gütmeyen	1.000.000	50.000	75.000	23/12/2022

DİKA	1. Yerel tanımlı ürünlerinde üretimin, verimin, katma değerinin artırılarak pazarlama imkanlarının geliştirilmesi yoluyla kırsal yerleşimler başta olmak üzere bölgede ekonomik refahın iyileşmesi, 2. Mezopotamya bölgesinde kültür turizminin geliştirilerek bölgesel bir marka oluşturulması ve tanıtım ve pazarlanması yoluyla bölgesel kalkınmanın hızlandırılması 3. İmalat sanayisinde girişimcilik, istihdam, verimlilik, markalaşma ve yenilikçiliğin desteklenmesi ve yatırım ortamını iyileştirilmesi suretiyle bölgesel rekabet gücünün geliştirilmesi, 4. Yerel kalkınma fırsatları açısından önem ve aciliyet arz eden, kurumsal kapasite tesis edilmesine ve geliştirilmesine yönelik faaliyetler	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	1.150.000	30.000	60.000	30/12/2022
DOKA	1. Girişimcilik ve genç istihdamı 2. Kırsal istihdamın artırılması 3. Yenilikçi turizm 4. Turizm yönetim danışmanlığı 5. İmalat sanayi yönetim danışmanlığı 6. Yeni yatırım alanlarının belirlenmesi ve geliştirilmesi 7. Bölgenin yatırım fırsatları ve potansiyelinin ortaya çıkarılması	Kar Amacı Güden(1-2-3 öncelikler) Kar Amacı Gütmeyen(4- 5-6-7 öncelikler)	-	-	-	31/10/2022 (1-5 arası öncelikler) 30/12/2022 (6-7 öncelikler)

FIRAT	<p>İmalat sanayi işletmeleri için: 1 Uluslararası rekabetçilik, dış ticaret ve e-ihracat yeteneklerinin geliştirilmesi 2 Kaynak verimliliği, yeşil mutabakata uyum ve yalın üretim 3 Dijitalleşme ve dijital dönüşüm 4 Kurumsal ve beşeri kapasitenin geliştirilmesi 5 Ar-Ge, ürün geliştirme, tasarım, inovasyon, kalite yönetimi, markalaşma kapasitelerinin artırılması</p> <p>Turizm işletmeleri için: 1. Aile şirketleri başta olmak üzere işletmelerin kurumsallaşma faaliyetleri 2 Kurumsal ve beşeri kapasitenin geliştirilmesi ve hizmet kalitesinin artırılması 3 Turizm işletmelerinin uluslararası kalite standartlarına uyumunun sağlanması</p> <p>Kooperatif ve birlikler için: 1. Yöresel ürünlerin ticarileştirilmesi ve markalaşması 2. Tarımsal ürün çeşitliliği ve katma değer artışının sağlanması için değer zincirlerinin geliştirilmesi 3 Tanım ve gıda sektöründe kalite, verimlilik ve markalaşma kapasitesinin artırılması 4 Üretici örgütlerinin lojistik, ürün geliştirme, ambalajlama, online satış, sosyal medya pazarlama ve elektronik ticaret konularında kabiliyetlerinin geliştirilmesi.</p> <p>Kar amacı gütmeyen kuruluşlar için: Özel sektörün kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amacı doğrultusunda sanayi, turizm ve tarım sektöründe faaliyet gösteren en az 5 işletmeyi kapsayan danışmanlık ve/veya eğitim faaliyetleri</p>	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	1.500.000	70.000	70.000	23/12/2022
-------	--	--	-----------	--------	--------	------------

GEKA	1. Sanayi sektöründe yenilik, markalaşma, dijitalleşme, verimlilik ve dış ticaret kapasitesinin geliştirilmesi 2. Bölge turizminin çeşitlendirilerek dört mevsime yayılması ve hizmet kalitesinin artırılması 3. Tarım sektöründe kalite, verimlilik ve markalaşma kapasitesinin artırılması 4. Yerel yönetimlerin planlama kapasitesinin artırılması 5. Proje geliştirme kapasitesinin güçlendirilmesi 6. Kooperatif ve birliklerin güçlendirilmesi 7. İşletmelerde yönetim ve üretim kapasitesinin artırılması 8. İşletmelerde yenilik becerilerinin geliştirilmesi 9. İşletmelerde kaynak verimliliğinin artırılması 10. İşletmelerde dijital dönüşümün sağlanması	Kar Amacı Gütmeyen Kar Amacı Güden (Tekstil ve giyim eşyaları, makine imalatı, gıda ve içecek imalatı sektörleri)	2.250.000	30.000	60.000	30/12/2022
GMKA	1. Kurumsal kapasite geliştirilmesine yönelik faaliyetler 2. Yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek faaliyetler 3. Bölgenin iş ve yatırım ortamının tanıtılması ve geliştirilmesine yönelik faaliyetler	Kar Amacı Gütmeyen	500.000	30.000	50.000	30/12/2022

İZKA	<p>1. İzmir'de denizel alanlar ve kadim üretim havzalarında koruma ve üretim uygulamalarının geliştirilmesi, geleneksel üretim ve küçük üreticiliğin genç istihdamı ve iklim duyarlı yaklaşımlar öncelikli olacak şekilde desteklenmesi, bu alanlarda yapılacak çalışmalarla, turizm varlıklarının korunmasıyla ve alternatif turizm türlerinin geliştirilmesiyle turizmde çeşitliliğin ve sürdürülebilirliğin sağlanması</p> <p>2. Kamu kurumlarının enerji tüketimlerini veya enerji giderlerini düşürmek amacıyla imzalayacakları Enerji Performans Sözleşmeleri kapsamında detaylı enerji verimliliği etütlerinin yapılması</p> <p>3. İzmir'de mevcut durumu ve taşıdığı potansiyel itibarı ile kentsel dayanıklılığın güçlendirilmesi ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi, sürdürülebilir üretim ve hizmet sunumunun sağlanması açısından geliştirilme ihtiyacı olan alanlarla ilgili mekânsal planlamaya katkı sağlayacak çalışmaların desteklenmesi</p> <p>4. Firmaların kaynak verimliliğini geliştirmek amacıyla yalın üretim uygulamalarına geçişlerinin desteklenmesi</p>	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	4.000.000	200.000	200.000	30/06/2022
KARACADAĞ	<p>1. Tekstil-Hazır Giyim, Ayakkabı, Gıda ve Mobilya sektörlerinde verimlilik, yenilik ve katma değer artırma alanak sağlayan üretim ve ortak kullanım alanlarının geliştirilmesi, ürün çeşitliliği, ihracat ve katma değer artışının sağlanması için değer zincirlerinin geliştirilmesi, firmaların Ar-Ge, yenilik, tasarım, kurumsallaşma ve ihtisaslaşma kapasitelerinin artırılması.</p> <p>2. Çocukların yaratıcılık, girişimcilik, spor, sanat, teknoloji ve kültür alanındaki kabiliyetlerinin artırılması, buna yönelik altyapıların ve hizmet modellerinin geliştirilmesi, Gençlerin girişimcilik ve mesleki eğitim alanlarında kabiliyetlerinin artırılması suretiyle gıda, mobilya, tekstil-hazır giyim, ayakkabı imalat ve turizm sektörleri öncelikli olmak üzere nitelikli işgücü altyapısının oluşturulması.</p> <p>3. Mezopotamya turizm destinasyonunun küresel ölçekte markalaşma, tanıtım ve pazarlama çalışmalarının yapılması, doğal, tarihi ve kültürel değerlerin koruma kullanma dengesi gözetilerek turizme kazandırılması; çeşitli tematik turizm rotalarının geliştirilmesi; stratejik sektörlerden kültür ve turizm sektörlerinde kurumsallaşma ve hizmet kalitesinin artırılması.</p> <p>4. Bunların dışında kalan bölgesel kalkınma açısından büyük bir önem arz eden çalışmalar.</p>	Kar Amacı Gütmeyen	800.000	30.000	30.000	31/12/2022
KUZKA	<p>1. İşletmelerin kaynak, hammadde ve işgücü verimliliğinin artırılması</p> <p>2. İşletmelerin üretim, pazarlama ve yönetim becerilerinin geliştirilmesi</p> <p>3. Bölgenin tanınırlığını artırmak, turizm sektöründe insan kaynakları kapasitesini geliştirmek, yöresel ürünlerin katma değerinin artırılmasını sağlamak ve turizm altyapısının iyileştirilmesine katkı sağlamak</p> <p>4. Kadın kooperatifleri ve kadın kooperatif üst birliklerinin güçlendirilmesine yönelik eğitim ve danışmanlık desteği sağlanması</p>	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	1.750.000	100.000	100.000	31/08/2022
KUDAKA	<p>1. Turizmin Geliştirilmesi</p> <p>2. Et ve Süt Sektörlerinin Geliştirilmesi</p> <p>3. Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi</p> <p>4. Yerel Kalkınma Fırsatları</p>	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	1.200.000	75.000	100.000	25/12/2022
MARKA	<p>1. Ürün, Üretim Yapısı ve İhracat</p> <p>2. İnovasyon</p> <p>3. Sanayide Dijital Dönüşüm</p> <p>4. Yeşil Dönüşüm</p> <p>5. Aile Şirketleri ve Kooperatiflerde Kurumsallaşma-Sürdürülebilirlik</p> <p>6. Stratejik Yönetim Danışmanlığı, Mesleki ve Teknik Eğitimin Geliştirilmesi, Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma ve Turizm</p> <p>7. Bunlar dışında kurumsal kapasite artırımı, dezavantajlı gruba yönelik çözüm geliştirme, özel sektör ve kamu yatırım ön fizibiliteleri</p>	Kar Amacı Gütmeyen	2.000.000	Öncelik1 için 100.000 Öncelik2 için 100.000 Öncelik3 için 100.000 Öncelik4 için 100.000 Öncelik5 için 100.000 Öncelik6 için 20.000 Öncelik7 için 15.000	Öncelik1 için 120.000 Öncelik2 için 120.000 Öncelik3 için 120.000 Öncelik4 için 120.000 Öncelik5 için 120.000 Öncelik6 için 25.000 Öncelik7 için 20.000	30/12/2022

MEVKA	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar İçin (1. Eğitim, Planlama ve programlama çalışmaları, Raporlama faaliyetleri ile Ön Fizibilite ve Fizibilitelerin oluşturulmasına, 2. Girişimciliğin geliştirilmesine) Kar Amacı Güden Kuruluşlar İçin (1. İhracatın geliştirilmesine, 2. Yalın Üretim süreçlerinin oluşturulmasına, 3. Enerji Etütlerinin yapılmasına, 4. Aile/Ortaklık Anayasası sisteminin kurgulanmasına)	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	3.500.000	50.000	50.000	30/12/2022
ORAN	-	-	-	-	-	-
OKA	1. Bölgede Yapılan Üretim Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Değer-Tedatık Zincirlerinin Geliştirilmesi 2. Yüksek Katma Değerli Ürün İhracatının Artırılması ve İhracata Yönelik Kurumsal Altyapının İyileştirilmesi	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	500.000	25.000	40.000	31/10/2022
SERKA	1.Turizm Destinasyonlarının Geliştirilmesi ve Markalaşması 2.Kırsal Ekonominin Geliştirilmesi 3.İmalat Sanayinin Geliştirilmesi ve İstihdamın Artırılması 4.Yerel Kalkınma Fırsatları	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	1.500.000	25.000	75.000	30/12/2022
TRAKYAKA	1. Kurumun insan kaynakları ve hizmet kalitesinin geliştirilmesine yönelik eğitim ve/veya danışmanlık faaliyetleri 2. Yenilik ve iyi örnek uygulamalarının kuruma transferine yönelik eğitim ve/veya danışmanlık faaliyetleri 3. İşletmelerin finansal risk yönetimi uygulamalarının desteklenmesine yönelik "Finansal Risk Yönetimi" danışmanlığı sağlanması 4. İşletmelere yönelik "Aile Anayasasının Oluşturulması ve Kurumsallaşmanın Sağlanması" danışmanlığının sağlanması 5. Tohum sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin buğday, arpa, fiğ ve yem bitkileri alanlarında tohum ıslah çalışmalarının başlatılması ve/veya geliştirilmesine yönelik "Tohum Islahı" danışmanlığının sağlanması 6. Tekstil ürünlerinin bitirilmesi alanında faaliyet gösteren işletmelerin verimliliğinin artırılması ve çevreye duyarlı üretimin desteklenmesi amacıyla temiz üretim etüt ve analizlerinin gerçekleştirilmesi	Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen	1.000.000 (1. ve 2. öncelikler için) 600.000(3-4-5. öncelikler için) 1.700.000(6. öncelik için)	1. ve 2. öncelikler için 35.000 TL	1. ve 2. öncelikler için 35.000 TL	25/12/2022 6. öncelik için 29/08/2022

5.2. Finansman Desteği

- Finansman desteği, başvuru rehberinde belirtilen nitelikteki projeler için, ilgili aracı kuruluşlardan alınacak krediler karşılığında ödenecek finansman giderlerinin, ajans tarafından karşılanmasını öngören mali destektir.
- İlgili aracı kuruluş, finansman desteği ve faizsiz kredi desteği uygulamalarında, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Kredi Garanti Fonu, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası AŞ., diğer bankalar ve finans kuruluşları gibi belirlenen ajans ya da ajansların anlaşmalı olduğu kurum ve kuruluşları ifade etmektedir.
- Finansman desteğine ne kadar bütçe ayrılacağı ve destek alanları ajansın çalışma programında ayrıntılı bir şekilde belirtilir ve bu programlar çalışma programına uygun olarak gerçekleştirilir.
- Ajans, bölgesel gelişmenin hızlanması, bölge planının ve programlarının gerçekleştirilmesi amacıyla bu destek kapsamında faaliyet alanı, sektör, işletme ölçeği, faaliyet yeri ve istihdam büyüklüğü gibi kriterleri detaylı olarak başvuru rehberinde belirtir.

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu için proje teklif çağrısı kapsamında belirlenen kriterler finansman desteğinden yararlanacaklar için de geçerlidir. Ajans başvuru rehberinde belirtmek kaydıyla bölgenin koşullarına, bölge planı ve programlarının amaç ve önceliklerine göre, odaklanmayı sağlayabilmek için başvuru sahibi ve ortakları için ek kriterler belirleyebilir.
- Başvuru sahibinin kredi uygunluk durumu sözleşme imzalanmadan önce bir kez daha aracı kuruluş tarafından kontrol edilir.
- Ajans, faizsiz kredi desteği ve finansman desteğinden yararlandırılacak projelerin teknik uygunluğunu, bölge plan ve programları ile ajans çalışma programında yer alan ve bölgenin ekonomik ve sosyal gelişimi için öncelikli gördüğü sektörleri ve konuları tespit ederek belirler.
- Aşağıda belirtilen sektörlerle ilgili projeler bu desteklerden faydalanamaz;
Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
Tütün mamulü üreticileri ve tütün işleme tesisleri,
Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan içeceklerin üretimi,
Talih oyunları sektörüne dâhil olan herhangi bir şirketin işletmesi,
Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
Gayrimenkul yatırımları.
- Aşağıda belirtilen proje ve faaliyetler, finansman desteği kapsamında ajanslar tarafından desteklenemez:
Siyasi veya etnik içerikli proje ve faaliyetler,
Hukuka, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı proje ve faaliyetler.
- Finansman desteğine ilişkin ödemeler, hiçbir surette ajans tarafından doğrudan yararlanıcıya yapılamaz. Bu kapsamda gerek ajanstan aracı kuruluşa gerek aracı kuruluştan yararlanıcıya yapılacak ödemeler, ajansın mali yapısı, kaynak kullanım etkinliği ve aracı kuruluşun işleyiş ve masraflara ilişkin teklifi gibi hususlar göz önünde bulundurularak ajans ile ilgili aracı kuruluş arasında yapılan protokol hükümleri çerçevesinde ilgili aracı kuruluşlar üzerinden gerçekleştirilir.
- Finansman desteği programlarında, verilecek finansman desteğinin vadesi dört yılı geçmemek üzere, Ajans ile ilgili aracı kuruluş arasında yapılacak protokol hükümleri çerçevesinde belirlenir ve başvuru rehberinde ilan edilir.
- Finansman desteği programlarında, yararlanıcı ile aracı finans kuruluşu arasında yapılacak sözleşme hükümlerine göre kredinin geri ödeme süreleri belirlenir.

5.3. Fizibilite Desteği

Destek Veren Kuruluş	Kalkınma Ajansları
Desteğin Amacı	Eğitim, program ve proje hazırlanması, danışmanlık, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetlerin desteklenmesi bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve

	risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik yatırım projelerinin fizibilite çalışmalarının desteklenmesi amaçlanmaktadır.
Kimler Yararlanabilir	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar Başvuru sahibinin, başvurduğu Ajansın faaliyette olduğu il sınırları içinde kayıtlı olması veya merkezinin ya da yasal şubesinin o bölgede bulunması gerekmektedir.

Destek limitlerine KDV dahildir. (yönetici şirket başvuruları hariç)

Faaliyet; başvuru Ajansın kapsadığı bölgenin il sınırları içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Aşağıdaki listede tüm Ajanslardaki Fizibilite Desteği Programı hakkında bilgi verilmektedir.

Ajans Adı	Öncelikler	2022 Yılı Bütçesi (TL)	Destek Üst Limiti (TL)	Hibe Oranı	Son Başvuru Tarihi
ÇUKUROVA	1.Turizm odaklı yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi 2.Yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesini geliştirme 3.İmalat sanayinde katma değer artırılması ve rekabet üstünlüğünün sağlanması 4.Bölgesel kalkınma öncelikleri ve ortaya çıkan fırsatlar doğrultusunda Çukurova Bölgesinin ekonomik, sosyal ve çevresel açılardan rekabet gücünün artırılması	2.000.000	250.000	%100	23/12/2022
DİKA	1. Yerel tarım ürünlerinde üretimin, verimin, katma değer artırılarak pazarlama imkanlarının geliştirilmesi yoluyla kırsal yerleşimler başta olmak üzere bölgede ekonomik refahın iyileşmesi, 2. Mezopotamya bölgesinde kültür turizminin geliştirilerek bölgesel bir marka oluşturulması ve tanıtım ve pazarlanması yoluyla bölgesel kalkınmanın hızlandırılması 3. İmalat sanayisinde girişimcilik, istihdam, verimlilik, markalaşma ve yenilikçiğin desteklenmesi ve yatırım ortamını iyileştirilmesi suretiyle bölgesel rekabet gücünün geliştirilmesi, 4. Yerel kalkınma fırsatları açısından önem ve aciliyet arz eden, kurumsal kapasite tesis edilmesine ve geliştirilmesine yönelik faaliyetler	2.200.000	300.000	%90	30/12/2022
DOKA	-	-	-	-	-
DOĞAKA	-	-	-	-	-
DAKA	-	-	-	-	-
FIRAT	-	-	-	-	-
GEKA	1. İmalat sanayinin rekabet gücünün artırılması 2. Bölge turizminin çeşitlendirilerek dört mevsime yayılması 3. Tarım sektöründe kalite, verimlilik, markalaşma ve örgütlenme kapasitesinin artırılması 4. İşgücü piyasasının niteliklerinin ve genç istihdamının artırılması 5. Lojistik kapasitesinin ve ulaşım altyapısının geliştirilmesi	1.000.000	200.000	%90	23/12/2022

GMKA	1. OSB'lerin sürdürülebilirliğinin sağlanması, rekabet gücünün ve verimliliğin artırılması için gerekli altyapı yatırımları ve kolaylaştırıcı ortam uygulamalarının yaygınlaşması 2. Belediyelerin katı atık, su, atık su, sokak aydınlatması, enerji tedariki, ulaşım gibi sorunlarına yeşil çözümler sunmasına yönelik uygulamalarının yaygınlaşması 3. Kaynak verimliliğinin artırılması, atık oluşumunun azaltılması, doğal kaynakların ekonomiyeye kazandırılması ve döngüsel ekonomiye yönelik yatırımların yaygınlaşması	2.000.000	300.000	%90	27/10/2022
İPEKYOLU	-	-	-	-	-
İSTKA	-	-	-	-	-
İZKA	-	-	-	-	-
KARACADAĞ	1. Tekstil-Hazır Giyim, Ayakkabı, Gıda ve Mobilya sektörlerinde verimlilik, yenilik ve katma değer artışına olanak sağlayan üretim ve ortak kullanım alanlarının geliştirilmesi, ürün çeşitliliği, ihracat ve katma değer artışının sağlanması için değer zincirlerinin geliştirilmesi, firmaların Ar-Ge, yenilik, tasarım, kurumsallaşma ve ihtisaslaşma kapasitelerinin artırılması. 2. Çocukların yaratıcılık, girişimcilik, spor, sanat, teknoloji ve kültür alanındaki kabiliyetlerinin artırılması, buna yönelik altyapıların ve hizmet modellerinin geliştirilmesi, Gençlerin girişimcilik ve meslek eğitimi alanlarında kabiliyetlerinin artırılması suretiyle gıda, mobilya, tekstil-hazır giyim, ayakkabı imalatı ve turizm sektörleri öncelikli olmak üzere nitelikli işgücü altyapısının oluşturulması. 3. Mezopotamya turizm destinasyonunun küresel ölçekte markalaşma, tanıtım ve pazarlama çalışmalarının yapılması, doğal, tarihi ve kültürel değerlerin koruma kullanma dengesi gözetilerek turizme kazandırılması; çeşitli tematik turizm rotalarının geliştirilmesi; stratejik sektörlerden kültür ve turizm sektörlerinde kurumsallaşma ve hizmet kalitesinin artırılması. 4. Bunların dışında kalan bölgesel kalkınma açısından büyük bir önem arz eden çalışmalar.	1.000.000	125.000	%100	31/12/2022
KUZKA	-	-	-	-	-
KUDAKA	1. Kiş, kültür, doğa, sağlık ve spor turizmi potansiyelinin ekonomiyeye kazandırılmasına yönelik fizibilite hazırlanması, 2. Et, süt ve ancılık sektörü ürünlerinin katma değerinin artırılması ve bu sektörlerde yönelik yeni yatırımların yapılması adına fizibilite hazırlanması, 3. Tabii kaynakların (doğal taş, karbondioksit gazı, perlit, krom, mermer, biokütle, jeotermal, güneş ve rüzgâr enerjisi vb.) ekonomiyeye kazandırılması, üretim kapasitelerinin artırılması ve yenilikçi yöntemlerle işlenmesi amacıyla gerekli fizibilite çalışmalarının yapılması, 4. Genç istihdamı başta olmak üzere önemli düzeyde istihdam artışı sağlayacak yatırımların fizibilite hazırlanması, 5. Yerel kalkınma fırsatı olarak değerlendirilebilecek, özellikle ihracat potansiyeli taşıyan önemli yatırım konularına yönelik fizibilite hazırlanması.	2.000.000	300.000	%100	25/12/2022
MARKA	1. Bölge Planı'nda önerilen yatırım fizibiliteleri 2. Kritik öneme sahip kamu yatırımlarının fizibiliteleri 3. GÜDÜMLÜ Proje Desteği kapsamındaki projelere fizibiliteleri 4. OSB, KTKGB gibi özel yatırım bölgelerinde özel sektörün ortak kullanımına yönelik proje fizibiliteleri 5. Kamu kurumlarının yatırım programları planlarındaki yatırım fizibiliteleri 6. Temiz üretim, endüstriyel simbiyoz, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji uygulamalarıyla sürdürülebilir üretim ve hizmet kapasitesinin geliştirilmesi kapsamındaki yatırım fizibiliteleri 7. Üretim ve ihracatta yüksek ve orta/ileri teknoloji ürünlerinin payının artırılmasına yönelik fizibilite	1.000.000	Tek bir il kapsayan projeler için 125.000 Birden çok il kapsayan projeler için 150.000	%100	30/12/2022
MEVKA	1. Ortak Kullanım Alanlarına yönelik Fizibilite desteği 2. Yerel Kalkınma Fırsatlarının geliştirilmesi	1.000.000	300.000	%100	24/12/2022
ORAN	-	-	-	-	-

OKA	1. KÜltür ve Doğa Turizmi Ekseninde Şehirlerin Markalaşmasına yönelik yatırım projeleri geliştirilmesi 2. Katma Değeri Üretim ve İhracat Altyapısının İyileştirilmesine yönelik yatırım projeleri geliştirilmesi 3. Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi (YHGP) Bölgesel Gelişme Ana Planı'nda yer alan proje ve eylem önerilerinin hayata geçirilmesi, GÜdümlü Proje Desteği, Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı ve Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programına yönelik projeler geliştirilmesi	1.000.000	200.000	%50	15/06/2022
SERKA	1.Turizm Destinasyonlarının Geliştirilmesi ve Markalaşması 2.Kırsal Ekonominin Geliştirilmesi 3.İmalat Sanayinin Geliştirilmesi ve İstihdamın Artırılması 4. Genç İstihdamı başta olmak üzere önemli düzeyde İstihdam artışı sağlayacak yatırımların fizibilitele İle yukarıdaki öncelikler haricinde kalkınma fırsatı olarak değerlendirilebilecek yatırım konuları	1.500.000	250.000	%100	25/12/2022

5.4. Mali Destek Programları

- Kalkınma Ajansları tarafından yürütülen Mali Destek Programları kapsamında, her bir program için nitelikleri net bir şekilde belirlenmiş olan potansiyel başvuru sahiplerinin, önceden belirlenen konu ve koşullara uygun olarak ajansların proje teklifi sunmaya davet edilmesi şeklinde proje teklif çağrıları ilan edilir.
- Ajans tarafından her bir proje başına verilebilecek azami ve asgari mali destek miktarları, destek programının kendine özgü koşullarına göre farklılık gösterebilir. Bu sınırlar belirlenirken, programın genel amaç ve hedefleri, potansiyel başvuru sahiplerinin niteliği, uygun görülen proje konuları ve maliyetler, program bütçesi gibi unsurlar göz önünde tutulmaktadır.
- Proje teklif çağrısına döneminde başvuru şekli ve şartları, Ajansın internet sitesinde ayrıntılı olarak yayınlanır.
- Her teklif çağrısı için özel olarak belirlenecek kriterleri ve “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”ndeki uygunluk şartlarını sağlayan kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, birlikler, kooperatifler ve kâr amacı güden işletmeler başvuruda bulunabilir.

5.4.1. Destek Sağlanabilen Faaliyet Türleri

1. Bölge planı ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı proje ve faaliyetler,
2. Bölge planı ve programlarına uygun olarak, bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunan proje ve faaliyetler,
3. Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini ve ortaklığı geliştiren Projeler,
4. Bölgenin kaynak ve imkânlarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya, rekabet gücünü ve yenilik kapasitesini artırmaya ve ulusal ve uluslararası düzeyde etki ve etkinliği artırmaya yönelik her türlü strateji ve plan çalışması, araştırma, inceleme ve çalışmalar,
5. Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının tanıtımına ve geliştirilmesine yönelik proje ve faaliyetler,

6. Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri doğrudan veya dolaylı olarak destekleyecek proje ve faaliyetler,
7. Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmayı sağlayan ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine ve kaynak teminine katkı sağlayan proje ve faaliyetler,
8. Bölgedeki kurum ve kuruluşların proje üretme ve uygulama kapasitesinin geliştirilmesine, hizmet sunumunda niteliklerinin artırılmasına, insan kaynakları ve kurumsal altyapılarının geliştirilmesine yönelik proje ve faaliyetlerdir.

5.5. GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ

- Kalkınma Ajansları, kendi Bölge Planlarında veya saha çalışmaları sonucunda belirlenen öncelikli alanlarda, işletme modeli, ortaklık yapısı, mülkiyet durumu ve proje bedeli gibi hususları belirlenmiş güdümlü projelere destek sağlayabilmektedir.
- Güdümlü projeler, proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmadan doğrudan destek sağlamaya yönelik olarak; Bölge Planında öngörülen öncelikler doğrultusunda, konusu ve koşulları ajans öncülüğünde ve yönlendirmesinde belirlenen özel nitelikli model projelerdir.

5.6. FAİZSİZ KREDİ DESTEĞİ

- Faizsiz kredi desteği, ajansın başvuru rehberine uygun projelere aracı kurumlar vasıtasıyla faizsiz kredi temin etmek suretiyle sağlayacağı mali destektir.

6. KOSGEB Destekleri

6.1. Girişimcilik Destekleri

6.1.1 Geleneksel Girişimci Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	Girişimcilerin kurduğu yeni işletmelerin hayatta kalma oranının artırılmasını sağlamaktır.
Yasal Dayanak	15/06/2010 tarihli ve 27612 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği ile 20/09/2017 tarihli ve 2017-24 sayılı, 01/03/2018 tarihli ve 2018-10, 25/09/2018 tarihli ve 2018-21, 05/08/2019 tarihli 2019-05 ve 2019-16 sayılı KOSGEB İcra Komitesi kararlarına dayanılarak hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	Yeni kurulan işletmelere yönelik olarak KOSGEB tarafından uygulanacak Geleneksel Girişimci Destek Programına ilişkin esasları kapsar.
Kimler Yararlanabilir	KOSGEB Girişimcilik Eğitimini Tamamlayan Girişimciler

- Girişimcinin kurduğu işletme, başvuru tarihi itibariyle son 1 yıl içinde kurulmuş olmalıdır.
- Girişimcinin, işletme kuruluş tarihinin 3 yıl öncesinden başvuru tarihine kadar olan sürede başka bir işletmenin hem gerçek kişi olarak sahibi hem de tüzel kişi işletme olarak %30 ve üzeri ortaklığı bulunmamalıdır.
- Bu programdan sadece 1 kez faydalanılmaktadır.
- Kabul edilen başvurunun destekleme süresi 2 yıldır.

DESTEK UNSURU	DESTEK TUTARI	
Kuruluş Desteği	Gerçek kişi işletme 5.000 TL Sermaye şirketi işletme 10.000 TL	
Performans Desteği*	Birinci Performans Dönemi** - 180-539 gün ise 5.000 TL - 540-1079 gün ise 10.000 TL - 1080 ve üstü gün ise 20.000 TL	İkinci Performans Dönemi** - 360-1079 gün ise 5.000 TL - 1080-1439 gün ise 15.000 TL - 1440 ve üstü gün ise 20.000 TL
Sertifika Desteği	5.000TL	

* Her performans dönemi bir yılı kapsar. Sosyal Güvenlik Kurumu 4(a) kapsamındaki tüm personel için hesaplanan prim gün sayısı toplamı esas alınır.

** Girişimcinin; genç, kadın, engelli, gazi veya birinci derecede şehit yakını olması durumunda her bir performans döneminde belirlenen tutarlara 5.000 TL eklenir.

6.1.2 İleri Girişimci Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	Ülkemizin stratejik öncelikleri doğrultusunda belirlenen sektörlerde girişimcilerin kurduğu yeni işletmelerin hayatta kalma oranının artırılmasını sağlamaktır.
Yasal Dayanak	15/06/2010 tarihli ve 27612 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği ile 20/09/2017 tarihli ve 2017-24 sayılı, 01/03/2018 tarihli ve 2018-10 sayılı, 25/09/2018 tarihli ve 2018-21 sayılı, 05/08/2019 tarihli ve 2019-05 ve 2019-16 sayılı, 13/09/2021 tarihli ve 2021-07 sayılı KOSGEB İcra Komitesi kararlarına dayanılarak hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	Yeni kurulan işletmelere yönelik olarak KOSGEB tarafından uygulanacak İleri Girişimci Destek Programına ilişkin esasları kapsar.
Kimler Yararlanabilir	KOSGEB İleri Girişimcilik Eğitimini Tamamlayan Girişimciler

- Girişimcinin kurduğu işletme, başvuru tarihi itibariyle son 1 yıl içinde kurulmuş olmalıdır.
- Kurulacak işletmenin İleri Girişimci Programı Faaliyet Konuları Tablosunda yer alan alt sektörlerden birisi üzerinde faaliyet göstermesi gerekmektedir.
- Girişimcinin kurduğu işletme, başvuru tarihi itibariyle son 1 yıl içinde kurulmuş olmalıdır.
- Girişimcinin, işletme kuruluş tarihinin 3 yıl öncesinden başvuru tarihine kadar olan sürede başka bir işletmenin hem gerçek kişi olarak sahibi, hem de tüzel kişi işletme olarak % 30 ve üzeri ortaklığı bulunmamalıdır.
- Bu programdan sadece 1 kez faydalanılmaktadır.
- Kabul edilen başvurunun destekleme süresi 2 yıldır.

DESTEK UNSURU	DESTEK TUTARI												
Kuruluş Desteği	Gerçek kişi işletme 5.000 TL Sermaye şirketi işletme 10.000 TL												
Makine, Teçhizat ve Yazılım Desteği*	Düşük orta-düşük teknoloji seviyesinde faaliyet gösteren işletmelere 100.000TL, Orta-yüksek teknoloji seviyesinde faaliyet gösteren işletmelere 200.000TL, Yüksek teknoloji seviyesinde faaliyet gösteren işletmelere 300.000TL,												
Mentörlük, danışmanlık ve işletme koçluğu desteği	10.000 TL												
Performans Desteği**	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Birinci Dönemi***</th> <th>Performans</th> <th>İkinci Performans Dönemi***</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- 180-539 gün ise 5.000 TL</td> <td></td> <td>- 360-1079 gün ise 5.000 TL</td> </tr> <tr> <td>- 540-1079 gün ise 10.000 TL</td> <td></td> <td>- 1080-1439 gün ise 15.000 TL</td> </tr> <tr> <td>- 1080 ve üstü gün ise 20.000 TL</td> <td></td> <td>- 1440 ve üstü gün ise 20.000 TL</td> </tr> </tbody> </table>	Birinci Dönemi***	Performans	İkinci Performans Dönemi***	- 180-539 gün ise 5.000 TL		- 360-1079 gün ise 5.000 TL	- 540-1079 gün ise 10.000 TL		- 1080-1439 gün ise 15.000 TL	- 1080 ve üstü gün ise 20.000 TL		- 1440 ve üstü gün ise 20.000 TL
Birinci Dönemi***	Performans	İkinci Performans Dönemi***											
- 180-539 gün ise 5.000 TL		- 360-1079 gün ise 5.000 TL											
- 540-1079 gün ise 10.000 TL		- 1080-1439 gün ise 15.000 TL											
- 1080 ve üstü gün ise 20.000 TL		- 1440 ve üstü gün ise 20.000 TL											
Sertifika Desteği	5.000TL												

İleri Girişimcilik destekleri tamamen geri ödemesizdir.

- * Destek oranı %75 ‘tir. Makine, teçhizat ve yazılımın yerli malı olması durumunda, destek oranına %15 ilave edilir.
- ** Her performans dönemi bir yılı kapsar. Sosyal Güvenlik Kurumu 4(a) kapsamındaki tüm personel için hesaplanan prim gün sayısı toplamı esas alınır.
- *** Girişimcinin; genç, kadın, engelli, gazi veya birinci derecede şehit yakını olması durumunda her bir performans döneminde belirlenen tutarlara 5.000 TL eklenir.

6.2. AR-GE, Teknolojik Üretim ve Yerileştirme Destekleri

6.2.1 Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	a) Araştırma-geliştirme (Ar-Ge) ve inovasyon projeleri aracılığıyla bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip küçük ve orta

	büyükte işletmeler (KOBİ) ile girişimcilerin; yeni bir ürün, yeni bir süreç ve/veya yeni bir hizmet üretmelerinin veya iyileştirmelerinin, b) Ürün geliştirme (Ür-Ge) faaliyetleri ile değişen pazar taleplerine ve teknolojik gelişmelere uyum sağlamaları amacıyla, KOBİ'ler tarafından orijinal, iyileştirilmiş veya değiştirilmiş yeni ürünlerin üretilmesinin sağlanmasıdır.
Yasal Dayanak	15.06.2010 tarih ve 27612 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında 2010/02, 2017/24, 2018/21, 2018/22, 2019/02, 2019/05, 2019/12, 2020/39, 2020/44, 2021/03, 2021/07 ve 2022/08 sayılı KOSGEB İcra Komitesi kararlarına dayanılarak hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	KOBİ'ler ile girişimcilere KOSGEB tarafından uygulanacak Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programına ilişkin esasları kapsar.
Kimler Yararlanabilir	Araştırma geliştirme ve inovasyon konularında projesi olan İşletmeler/girişimciler ile ürün geliştirme konusunda projesi olan işletmeler yararlanabilir.

- Ar-ge ve inovasyon projesi kapsamındaki başvuru sahiplerinin; yeni bir ürün/süreç/hizmet üretilmesi, mevcut bir ürün/süreç/hizmet geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi vb. konulardaki ar-ge ve inovasyon niteliği taşıyan projelerine destek sağlanır.
- Ür-Ge projeleri kapsamındaki başvuru sahiplerinin; değişen pazar taleplerine ve/veya teknolojik gelişmelere uyum sağlamaları amacıyla orijinal, iyileştirilmiş veya değiştirilmiş yeni bir ürün geliştirmeleri için gerçekleştirecekleri projelerine destek sağlanır.
- Bu kapsamda;
 - a) KOSGEB ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar veya uluslararası fonlar tarafından desteklenen Ar-Ge veya yenilik projeleri sonucunda ortaya çıkan veya
 - b) Patent belgesi ile koruma altına alınan veya
 - c) Doktora çalışması neticesinde ortaya çıkan veya
 - ç) Teknolojik Ürün (TÜR) Deneyim belgesi alınan veya
 - d) Yurt içi Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde (TGB) yer alan işletmelerin, bölgede sonuçlandırdıkları veya TEKMER'lerde yer alan işletmelerin başarılı tamamladıkları ar-ge ve yenilik projeleri sonucunda ortaya çıkan ürün veya
 - e) Kamu/üniversite araştırma enstitülerinde/merkezlerinde ar-ge faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan veya
 - f) 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu kapsamında destek ve teşviklerden yararlanan Ar-Ge Merkezlerinde ar-ge faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan veya
 - g) Orta-yüksek veya yüksek teknoloji alanlarında yer alan veya
 - ğ) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayınlanan ve son mali yıl verilerine göre ithalat tutarı ihracat tutarından fazla olan ürünler için başvuru yapılması esastır.

AR-GE, ÜR-GE VE İNOVASYON DESTEK PROGRAMI	DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%)	
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği	200.000	75*	
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)	300.000	75*	
Nitelikli Personel Giderleri Desteği	300.000	100	
Sınai Mülkiyet Hakları Giderleri Desteği	100.000	75	
Test, Analiz ve Belgelendirme Giderleri Desteği	100.000	75	
Diğer Giderler Desteği 100.000 TL	Eğitim Desteği	25.000	75
	Proje Tanıtım Desteği	15.000	75
	Proje Danışmanlık Desteği	25.000	75
	Yurtiçi ve Yurtdışı Kongre, Konferans, Fuar Ziyareti, Teknolojik İş birliği Ziyareti Desteği	25.000	75
	İşletme Kuruluş Giderleri Desteği	5.000 (gerçek kişi statüsünde kurulmuş olan) 10.000(sermaye şirketi statüsünde kurulmuş olan)	Destek Oranı Uygulanmaz

6.2.2 Stratejik Ürün Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yürütülen Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında Türkiye’de orta-yüksek ve yüksek teknoloji seviyeli sektörlerdeki katma değeri yüksek ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik önemi haiz ürünlerin üretimini artırmaya yönelik yapacağınız yatırım projelerinin desteklenmesidir.
Yasal Dayanak	15.06.2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karara, 17.10.2016 tarihli ve 2016/9495 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine

	İlişkin Karara, 18.09.2019 tarih ve 30892 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliğine ve 15/06/2010 tarih 27612 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında 2020/40 No’lu KOSGEB İcra Komitesi Kararları ile yeniden düzenlenen Stratejik Ürün Destek Programının 25’inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.
Destek Kapsamı	Program kapsamında yatırım projeleriniz, geri ödemesiz 1.800.000 (birmilyonsekizyüzbin) TL ve geri ödemeli 4.200.000 (dörtmilyonikiyüzbin) TL olmak üzere toplam 6.000.000 (altımilyon) TL’ye kadar desteklenecektir.
Kimler Yararlanabilir	Program kapsamında yatırım projeleriniz, geri ödemesiz 1.800.000 (birmilyonsekizyüzbin) TL ve geri ödemeli 4.200.000 (dörtmilyonikiyüzbin) TL olmak üzere toplam 6.000.000 (altımilyon) TL’ye kadar desteklenecektir.

Desteklenecek Projeye İlişkin Süre, Üst Limit ve Destek Kalemleri

Destek Süresi: Yatırım proje süresi en az 8 (sekiz) ay en fazla 36 (otuz altı) ay olacak şekilde 4 (dört) ayın tam katlarından oluşur.

Destek Üst Limitleri: Program kapsamında verilecek desteklerin toplam üst limiti, geri ödemesiz 1.800.000 (birmilyonsekizyüzbin) TL ve geri ödemeli 4.200.000 (dörtmilyonikiyüzbin) TL olmak üzere 6.000.000 (altımilyon) TL’dir.

Destek Kalemleri	Destek Oranları
a) Makine-teçhizat desteği*	%60 [(%30 Geri ödemesiz + %70 Geri Ödemeli) veya (%70 Geri Ödemeli)]
b) Yazılım giderleri desteği*	%60 [(%30 Geri ödemesiz + %70 Geri Ödemeli) veya (%70 Geri Ödemeli)]
c) Personel gideri desteği**	Geri ödemesiz
ç) Referans numune gideri desteği	%60 [(%30 Geri ödemesiz + %70 Geri Ödemeli) veya (%70 Geri Ödemeli)]
d) Hizmet alımı desteği	%60 [(%30 Geri ödemesiz + %70 Geri Ödemeli) veya (%70 Geri Ödemeli)]

* Makine, teçhizat ve yazılımın yerli malı olması durumunda geri ödemesiz destek oranına %15 (on beş) ilave edilir ve geri ödemeli destek oranı aynı oranda azaltılır.

** Personel giderleri için %60 destek oranı dikkate alınmaksızın; Uygulama Esaslarında belirtilen hesap yöntemine göre belirlenen tutarda geri ödemesiz destek sağlanır.

6.2.3 KOBİ TEKNOYATIRIM - KOBİ Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	-Ar-Ge/yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürünlerin üretimini ve ticarileştirilmesini -Orta-yüksek ve yüksek teknoloji alanında yer alan ve cari işlemler hesabına katkı sağlayacak ürünlerin üretimini ve ticarileştirilmesini sağlamak amacıyla işletmelerce gerçekleştirilecek yatırımları desteklemektir.
Yasal Dayanak	15/06/2010 tarih 27612 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Destek Programları Yönetmeliği’nin 5’inci maddesi kapsamında 2019/18 No’lu Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı İcra Komitesi Kararı ile yeniden düzenlenen KOBİ Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programınının 21’inci maddesinin yirmi birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.
Kimler Yararlanabilir	KOBİ’ler 6102 sayılı kanuna tabi kooperatifler

- Ar-Ge/yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürünlerin üretimini ve ticarileştirilmesini sağlamak amacıyla yapılan başvurularda düşük ve orta düşük teknoloji alanlarında verilecek desteklerin üst limiti geri ödemeli 700.000 (yediyüzbin) TL ve geri ödemesiz 300.000 (üçyüzbin) TL olmak üzere toplam 1.000.000 (birmilyon) TL’dir. Orta yüksek ve yüksek teknoloji alanlarında verilecek desteklerin üst limiti geri ödemeli 4.200.000 (dörtmilyonikiyüzbin) TL ve geri ödemesiz 1.800.000 (birmilyonsekizyüzbin) TL olmak üzere toplam 6.000.000 (altımilyon) TL’dir.
- Orta - yüksek ve yüksek teknoloji alanında yer alan ve cari işlemler hesabına katkı sağlayacak ürünlerin üretimini ve ticarileştirilmesini sağlamak amacıyla yapılan başvurularda desteklerin üst limiti geri ödemeli 4.200.000 (dörtmilyonikiyüzbin) TL ve geri ödemesiz 1.800.000 (birmilyonsekizyüzbin) TL olmak üzere toplam 6.000.000 (altımilyon) TL’dir.

6.3. İşletme Geliştirme, Büyüme ve Uluslararasılaşma Destekleri

6.3.1 İşletme Geliştirme Destek Programı

İŞLETME GELİŞTİRME DESTEK PROGRAMI DESTEKLERİ	DESTEK LİMİTİ (TL)	ÜST DESTEK ORANI
1 Yurt İçi Fuar Desteği	100.000	
2 Yurt Dışı İş Gezisi Desteği*	90.000	
	50.000	60%
3 Nitelikli Eleman İstihdam Desteği**	75.000	

4	Tasarım Desteği	75.000
5	Sınai Mülkiyet Hakları Desteği***	100.000
6	Belgelendirme Desteği****	300.000
7	Test ve Analiz Desteği****	300.000
8	Enerji Verimli Elektrik Motorları Değişimi Desteği*****	80.000
9	Bağımsız Değerlendirme Desteği	20.000
10	Model Fabrika Desteği	100.000
		40.000
11	Teknik Danışmanlık Desteği*****	50.000

(*) - KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında her yıl belirlenen finalistler, KOSGEB tarafından düzenlenen yurt dışı iş gezisi programından bir defaya mahsus olmak üzere üst limitler dikkate alınmaksızın %100 (yüz) oranında desteklenir.

- KOSGEB Birimleri tarafından düzenlenecek yurt dışı iş gezisi programlarında Bakan, Bakan Yardımcısı, KOSGEB Başkanı veya KOSGEB Başkan Yardımcısı düzeyinde en az bir katılımın olması durumunda %80 (seksen) oranında desteklenir.

(**) - Nitelikli Eleman İstihdam Desteği kapsamında istihdam edilecek elemanın; yeni mezun, kadın, engelli, birinci derece şehit yakını veya gazi olması halinde destek oranına %20 (yirmi) ilave edilir.

-Teknoparklarda faaliyet gösteren işletmeler ile Ar-Ge Merkezleri ve Tasarım Merkezleri için Nitelikli Eleman İstihdamı Desteğinin üst limiti 75.000 (yetmiş beş bin) TL'dir.

(***) TÜRKPATENT'ten alınacak belgeler %80 (seksen) oranında desteklenir.

(****) - TSE'den alınacak belge ve/veya hizmetler %80 (seksen) oranında desteklenir.

-TÜRKAK ve TÜRKAK tarafından akredite edilmiş kurum/kuruluşlardan, HAK ve HAK tarafından akredite edilmiş kurum/kuruluşlardan, TRTEST Test ve Değerlendirme A.Ş. 'den, kamu kuruluşları ve üniversitelerden alınacak belge ve/veya hizmetler %70 (yetmiş) oranında desteklenir.

-Yurtdışından alınacak belge ve/veya hizmetlerden, TSE tarafından verilenlerine destek sağlanmaz, TSE tarafından verilmeyen belge ve/veya hizmetler %60 (altmış) oranında desteklenir.

(*****) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği'ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, belirlenen destek oranlarına %15 (on beş) ilave edilir.

(*****) Teknoparklarda faaliyet gösteren işletmeler için Teknik danışmanlık desteğinin üst limiti 50.000 (elli bin) TL'dir.

6.3.2. Yeşil Dönüşüm Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	Küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeşil dönüşüm konusunda mevcut durumlarının tespit edilerek sorun ve ihtiyaçlarının belirlenmesi, bu konuda gerekli stratejilerin oluşturulması, bu stratejiler doğrultusunda kapasitelerinin geliştirilmesi ve öncelikli ihtiyaçlarının karşılanmasıdır.
Yasal Dayanak	15/6/2010 tarihli ve 27612 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

YEŞİL DÖNÜŞÜM DESTEK PROGRAMI DESTEKLERİ		DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI
1	Elektrik Motorları Etüt Hizmeti Desteği*	1.500 2.500	%100
2	Elektrik Motorları Değişim Giderleri Desteği**	60.000 100.000	%75
3	Enerji Etüt Hizmeti Desteği	30.000	%75
4	Verimlilik Artırıcı Giderler Desteği	400.000	%40

(*) Elektrik Motorları Etüt Hizmeti Desteği kapsamında elektrik motorları etüt hizmeti başlangıç tarihinden önceki son 12 (on iki) ay içinde toplam enerji tüketimi 10 TEP’ten 50 TEP’e kadar olan işletmeler için 1.500 (binbeşyüz) TL, 50 TEP’ten 100 TEP’e kadar olan işletmeler için 2.500 (ikibinbeşyüz) TL’dir.

(**) Elektrik Motorları Değişim Giderleri Desteği kapsamında elektrik motorları etüt hizmeti başlangıç tarihinden önceki son 12 (on iki) ay içinde toplam enerji tüketimi 10 TEP’ten 50 TEP’e kadar olan işletmeler için 60.000 (altmışbin) TL, 50 TEP’ten 100 TEP’e kadar olan işletmeler için 100.000 (yüzbin) TL’dir.

6.3.3. İş Birliği Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	Küçük ve orta ölçekli işletmelerin birbirleriyle veya büyük işletmelerle ortak çalışma kültürünün geliştirilmesine ve karşılıklı fayda ve rekabet avantajı sağlayıcı nitelikteki iş birlikleri tesis etmelerine katkı sağlanmasıdır.
Yasal Dayanak	15/6/2010 tarihli ve 27612 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında 2018/20 sayılı KOSGEB İcra Komitesi kararı ile kabul edilerek uygulamaya konulan İşbirliği Destek Programınının 15 inci maddesine istinaden hazırlanmıştır.

İŞLETİCİ KURULUŞ MODELİ					
İşletici Kuruluşun Teknoloji Alanı	Asgari KOBİ Sayısı	İşletici Kuruluş Proje Destek Üst Limiti (TL)			Toplam Üst Limit (TL)
		Geri Ödemesiz	Geri Ödemeli	Toplam	
Yüksek	2	1.500.000	3.500.000	5.000.000	5.000.000
Orta Yüksek	3	1.500.000	3.500.000	5.000.000	5.000.000
Diğer	5	1.500.000	3.500.000	5.000.000	5.000.000

* Büyük işletme ile işbirliği yapılması durumunda asgari KOBİ sayısı 1 (bir)'dir.

PROJE ORTAKLIĞI MODELİ							
Projenin Teknoloji Alanı	Asgari KOBİ Sayısı	Her Bir Proje Ortağı İşletme İçin Destek Üst Limiti (TL)			Toplam Üst Limit (TL)		
		Geri Ödemesiz	Geri Ödemeli	İşletme Başına Toplam	Geri Ödemesiz	Geri Ödemeli	Toplam
Yüksek	2	600.000	1.400.000	2.000.000	3.000.000	7.000.000	10.000.000
Orta Yüksek	3	300.000	700.000	1.000.000	3.000.000	7.000.000	10.000.000
Diğer	5	225.000	525.000	750.000	1.500.000	3.500.000	5.000.000

* Büyük işletme ile işbirliği yapılması durumunda asgari KOBİ sayısı 1 (bir)'dir.

6.3.4. KOBİGEL - KOBİ Gelişim Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	Ülkenin ulusal ve uluslararası hedefleri doğrultusunda, küçük ve orta ölçekli işletmelerin, ekonomideki paylarının ve etkinliklerinin artırılması, KOBİ'lerin rekabet güçlerinin ve sağladıkları katma değerini yükseltmesi, amacıyla hazırlayacakları projelerin desteklenmesidir.
Yasal Dayanak	15.06.2010 tarih ve 27612 Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Proje Süresi	En az 8 En Fazla 36 Ay (+4) Ay
Destek Üst Limiti	Geri Ödemesiz Destek - En fazla 450.000 TL Geri Ödemeli Destek - En fazla 1.050.000 TL
Proje Destek Oranı	%60 (personel hariç) Makine- teçhizat, yazılım ve hizmet giderleri için: Desteğin %70'i teminat karşılığında geri ödemeli ve %30'u geri ödemesiz destek olarak ödenir. Personel giderleri için: Belirli limitler dahilinde %100 ödemesiz destek verilir.

6.3.5. Yurt Dışı Pazar Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	KOBİ'lerin yurt dışı pazarlara açılabilme beceri ve kabiliyetlerini geliştirmek, KOBİ'lerin yurt dışı pazar paylarını arttırmak, KOBİ'leri, uluslararası rekabetin aktörleri haline getirmek, İhracata başlayan KOBİ sayısını arttırmak, E-ticarete başlayan KOBİ sayısını arttırmaktır.
Yasal Dayanak	15/6/2010 tarihli ve 27612 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında 2018/16 sayılı KOSGEB İcra Komitesi kararı ile kabul edilerek uygulamaya konulan Yurt Dışı Pazar Destek Programınının 19 uncu maddesine istinaden hazırlanmıştır.
Kimler Yararlanabilir	KOBİ'ler 6102 sayılı kanuna tabi kooperatifler

Gider Grubu	Gider Türü	Gidere Ait Destek Üst Limiti (TL)
Personel Giderleri	Personel Giderleri	90.000
Teçhizat- Donanım Giderleri	Donanım Giderleri	50.000
Yazılım	Yazılım Giderleri	50.000
Hizmet Alımı	Tanıtım Giderleri	80.000
Hizmet Alımı	Yurt Dışı Fuar ve Seyahat Giderleri	150.000
Hizmet Alımı	Test / Analiz ve Belgelendirme Giderleri	100.000
Hizmet Alımı	Diğer Hizmet Alım Giderleri	100.000

Proje Süresi: En az 8 ay, en fazla 24 ay

Destek Üst Limiti: 300.000 TL

Proje Destek Oranı*: % 70 Geri Ödemesiz
% 30 Geri Ödemeli

- *Personel giderleri için destek oranı dikkate alınmaksızın; asgari geçim indirimi dâhil net asgari ücret tutarı temel girdi olmak üzere bu uygulama esaslarında belirlenen hesap yöntemi ve limitlere göre belirlenen tutar kadar geri ödemesiz destek sağlanır.
- İşletmeler bu destekten sadece 1 (bir) kez yararlanabilir.
- Programdan yararlanmak isteyen işletmelerin, başvuru tarihi itibarıyla son onaylı mali yılda bilanço esasına göre defter tutmuş olması gerekir.
- İşletmenin başvuru tarihi itibarı ile Yurt İçi Marka Tescil Belgesi'ne sahip olması gerekir.
- İşletmenin proje bütçesi, son onaylı mali yıl net satış hasılatını aşmaması gerekir.

- İşletmenin son onaylı mali yılda ihracat yapmış olması gerekir. (Ancak imalat sektöründe veya Öncelikli Teknoloji Alanları Tablosunda yer alan sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerde bu şart aranmaz.)
- Proje başvurusu en az 2 farklı gider grubundan oluşmalıdır.

6.4. KOBİ Finansman Destekleri

6.4.1 KOBİ Finansman Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	KOBİ'lere uygun koşullarda finansal destek temin edilerek finansman sorunlarının çözümü, üretim, kalite ve standartlarını artırmaları, istihdam yaratmaları, uluslararası düzeyde rekabet etmelerinin sağlanmasıdır.
Desteğin Kapsamı	Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla, işletmelerin kamu bankaları, özel bankalar, katılım bankalarından uygun koşullarda nakdi kredi temin edebilmeleri için faiz/kâr payı masraflarına Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından destek sağlanmasına yönelik olarak uygulanan KOSGEB KOBİ Finansman Destek Programına ilişkin alt düzenleyici işlemleri kapsar.
Yasal Dayanak	19.09.2009 tarih ve 27354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB KOBİ Kredi Faiz Desteği Yönetmeliği kapsamında 2019/13 sayılı KOSGEB İcra Komitesi Kararı ile kabul edilerek uygulamaya konulan KOSGEB KOBİ Finansman Destek Programınının 12. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kredi Türü	İşletme Türü				Azami Kredi Vadesi
	Girişimci İşletmeler[1]		Stratejik ve Öncelikli Sektörlerdeki İşletmeler[2]		
	Kredi Üst Limiti	Destek Puanı	Kredi Üst Limiti	Destek Puanı[3]	
İşletme Kredisi	50.000 TL[4]	10 puan	500.000 TL	12 puan[5]	18 Ay
Makine Teçhizat Kredisi					36 Ay

- Girişimcinin genç, kadın, engelli, gazi veya birinci derecede şehit yakını olması durumunda üst limit 70.000 TL olarak uygulanır.

- Makine Teçhizat kredisinde; yerli makine teçhizat alımında, Stratejik ve Öncelikli Sektörlerdeki İşletmelere iki ilave puan verilir.

6.4.2 Sebze ve Meyve Soğuk Zincir Finansal Kiralama Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	Küçük ve orta ölçekli işletmelerin, sebze ve meyve zayıyatını azaltmak üzere soğuk zincir oluşturmaları sürecinde, finansal kiralama yöntemiyle temin edecekleri, yerli malı ve yeni soğuk hava ünitesi ve/veya frigorifik kasa/ünite yatırımları için finansal kiralama faiz/ kâr payı masraflarına katkı sağlanmasıdır.
Desteğin Kapsamı	Sebze ve Meyve Soğuk Zincir Finansal Kiralama Destek Programına ilişkin alt düzenleyici işlemleri kapsar.
Yasal Dayanak	15/06/2010 tarih ve 27612 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında 2021/06 sayılı KOSGEB İcra Komitesi Kararı ile verilen yetkiye dayanarak Başkanlık Makamının 18 Ağustos 2021 tarih ve 5708 sayılı Olur’u ile uygulamaya konulan “Sebze ve Meyve Soğuk Zincir Finansal Kiralama Destek Programının” 13. maddesine istinaden hazırlanmıştır.

6.5. Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	KOSGEB
Desteğin Amacı	İmalat ve bunun tamamlayıcısı olan öncelikli sektörler ile COVID-19 salgını etkilerinin nispeten yüksek olduğu bazı hizmet ve ticaret sektörlerindeki mikro ve küçük işletmelerin faaliyetlerini sürdürmeleri ve geçmiş dönem ortalama istihdam seviyelerini koruyarak yeni personel istihdam etmelerini sağlamaktır.
Desteğin Kapsamı	COVID-19 salgını etkilerinin nispeten yüksek olduğu sektörlerdeki mikro ve küçük işletmelere KOSGEB tarafından uygulanacak Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programına ilişkin esasları kapsar.
Yasal Dayanak	15/06/2010 tarih ve 27612 Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

- 1 Temmuz 2022’de ilan edilen dördüncü başvuru dönemi yararlanıcıları için geçerlidir. 2021 Aralık – 2022 Mart başvuru döneminde (üçüncü başvuru dönemi) başvurusu onaylanan işletmeler için destek tutarı 100.000 TL / personel olarak uygulanmaya devam edilecektir.
- KOSGEB Mikro ve Küçük İşletmelere (MKİ) Hızlı Destek Programı’nın amacı; MKİ’lerin salgın şartlarında faaliyetlerini sürdürmelerinin ve geçmiş dönem ortalama istihdam seviyelerini koruyarak yeni personel istihdam etmelerinin sağlanmasıdır.
- İmalat, bilgisayar programlama, bilimsel Ar-Ge sektörleri ile Covid-19 salgınının nispeten daha fazla etkilediği bazı hizmet ve ticaret sektörlerindeki MKİ’lere:

- 1981 ve sonrası doğumlu, son 3 yılda 180 günden fazla çalışmamış üniversite veya mesleki ya da teknik lise mezunu en az bir yeni personelin “12 ay boyunca istihdam edilmesi taahhüdü”,
- “Başvuru dönemi ilanından önceki 12 aylık ortalama istihdamın korunması” şartı ile; yeni istihdam edilecek personel başına 125 Bin TL geri ödemeli destek verilecektir. İşletme sahibi kadın ise veya işe alınan personel kadın ise, destek personel başına 10 Bin TL artırımlı olarak uygulanacaktır. Başvuru dönemi ilan tarihinden önceki ayda işletmede çalışmıyor olan personel “yeni” kabul edilecektir. Mikro işletmeler en fazla 2 personel, küçük işletmeler en fazla 5 personel için destek alabilecektir.

7. Eximbank Destekleri

7.1. Kısa Vadeli İhracat Kredileri

7.1.1. Reeskont Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Ar-Ge/yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürünlerin üretimini ve ticarileştirilmesini, Orta - yüksek ve yüksek teknoloji alanında yer alan ve cari işlemler hesabına katkı sağlayacak ürünlerin üretimini ve ticarileştirilmesini sağlamak amacıyla işletmelerce gerçekleştirilecek yatırımları desteklemektir.
Kimler Yararlanabilir	İhracata yönelik mal üreten imalatçılarımız, döviz kazandırıcı hizmet ihracı yapan firmalar ve tüm ihracatçılar

- Mal ve döviz kazandırıcı hizmet ihracatında bulunan firmalarımız için uygun maliyetli finansman sağlanması amacıyla, T.C Merkez Bankası ile iş birliği içerisinde, Bankamıza tanınan limit çerçevesinde kullanılan TL/Döviz Kredisi programıdır.
- Reeskont Kredisi program limitleri uygulama talimatı kapsamında belirlenmektedir. Firma limitleri ise Eximbank tarafından yapılacak tahsis çalışması kapsamında firma bazında belirlenmektedir.
- İşlem alt limiti bulunmamaktadır.
- Vade seçeneklerine faiz ve kâr payı oranları Eximbank.gov.tr adresinden ilgili bilgiler doldurularak temin edilmektedir.

7.1.2. Sevk Sonrası Reeskont Kredileri

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası kapsamında gerçekleştirilen işlemler ve yurtiçi banka garantileri ile gerçekleştirilen işlemler olmak üzere temel olarak iki farklı hizmet sunmaktadır. Her iki işlem türünde de ihracatçı için alacağın tahsili konusunda bir garanti sağlanmaktadır.
Kimler Yararlanabilir	Yurtdışına vadeli satış gerçekleştiren, alacaklarını uygun maliyet ile iskonto etmek isteyen ve teminat tesisinde de zorluk yaşayan ihracatçı, imalatçı-ihracatçı ve ihracata yönelik mal üreten imalatçı firmalar için uygundur.

- 360 güne kadar vadeli ihracat alacaklarının, temlik alınmak suretiyle iskonto edilmektedir.
- Sevk Sonrası Reeskont Kredisi İşlemleri iki türde yürütülmektedir:

- Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası (KVIKS) kapsamında yürütülen işlemler için kredilendirme oranı %85.
- Yurt içi banka garantileri ve Faktoring Şirketleri aracılığı ile gerçekleştirilen Sevk Sonrası Reeskont Kredisi İşlemleri için kredilendirme oranı %100.
- Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigorta Poliçesi kapsamında gerçekleştirilen işlemler için asli teminat, ihracatçının sigorta poliçesi ile birlikte vadeli alacağının temlik alınmasıdır.
- Yurtiçi banka garantileri ile gerçekleştirilen işlemler için, ihracatçı firmaya açılan vadeli akreditife yurtiçi banka tarafından verilen teyit veya kabul kredili işlemlerde ihracatçının bankası tarafından verilen aval asli teminat olarak kabul edilir.

Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Kapsamında Sevk Sonrası Reeskont Kredisi

- İhracatçı, imalatçı ihracatçı, ihracata yönelik mal üreten imalatçıların sevk sonrası ihracatın finansmanı amacıyla vadeli satışlarından doğan ihracat alacaklarına ilişkin yabancı para üzerinden düzenlenen senet ve belgeler karşılığında Türk menşeli malların serbest dövizle, kesin olarak ihracından sonra ihracat alacaklarını iskonto etmekte ve sevk sonrası dönemde finansman ihtiyacı karşılanmaktadır.
- İhracatçıların vadeli satış imkanlarının artırılması suretiyle uluslararası piyasalardaki rekabet şanslarının genişletmeleri, alacaklarını ticari ve politik risklerden arındırarak yeni ve hedef pazarlara açılmaları teşvik edilmekte, ihracatçıların sevkiyat sonrası finansman imkanlarına erişimi sağlanmaktadır.
- Firma limitleri Eximbank tarafından yapılacak çalışmalar sonrasında her bir ihracatçı için özel olarak belirlenmektedir.
- İhracatçı, imalatçı-ihracatçı ve ihracata yönelik mal üreten imalatçılar başvurabilmektedir.

Faktoring Şirketleri Aracılığı ile Sevk Sonrası Reeskont Kredisi

- İhracatçıların vadeli ihracat alacaklarını iskonto ediyor, faktoring şirketleri aracılığıyla sevk sonrası dönemdeki finansman ihtiyaçları karşılanmaktadır.
- İhracatçı firmalarca ihracat alacağına istinaden düzenlenip faktoring şirketlerine temlik edilen ve faktoring şirketlerince Eximbank tarafından ciro edilen bonoların TCMB nezdinde iskonto edilmesiyle sevk sonrası finansman sağlanmaktadır.
- İhracatçı, imalatçı-ihracatçı ve ihracata yönelik mal üreten imalatçılar faktoring şirketleri üzerinden başvuruda bulunabilirler.

7.1.3. KOBİ İhracata Hazırlık Kredisi

- İhracatçı KOBİ'lere ve ihracata yönelik mal üreten (sadece nihai üretici) imalatçı KOBİ'lere yönelik kullanılan İhracata Hazırlık Kredisidir.
- İhracatçı KOBİ'ler ve ihracata yönelik mal üreten (sadece nihai üretici) imalatçı KOBİ'ler için uygundur.
- KOBİ İhracata Hazırlık Kredisi programımız kapsamında 5.000.000 ABD Doları'na kadar kredi kullanılabilmektedir.

- KOBİ İhracata Hazırlık Kredisi program kapsamında işlem bazında herhangi bir alt limit bulunmamaktadır.
- Vade seçenekleri, Eximbank web sayfasında faiz/kâr payı oranları ile birlikte yayınlanmaktadır.
- Kredilere uygulanacak faiz/kâr payı oranları; kredi vadesi, kredi tutarı ve para birimine göre belirlenmektedir.

7.1.4. İhracata Hazırlık Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Firmaların uluslararası piyasadaki rekabet güçlerini artırarak ihracata hazırlık aşamasındaki finansman ihtiyacını gidermektir.
Kimler Yararlanabilir	Dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketleri hariç ihracatçılar ve ihracata yönelik mal üreten nihaî imalatçılar
Program Limiti	25 milyon dolar

- İhracata Hazırlık Kredisi programı kapsamında işlem bazında herhangi bir alt limit bulunmamaktadır.
- Vade seçenekleri, Eximbank websayfasında faiz/kar payı oranları ile birlikte yayınlanmaktadır.
- Kredilere uygulanacak faiz/kar payı oranları; kredi vadesi, kredi tutarı ve para birimine göre belirlenmektedir.

7.1.5. Dış Ticaret Şirketleri İhracat Kredisi

- Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ) yararlanabilmektedir.
- Kredi banka Yönetim Kurulu veya Yönetim Kurulunun kararı çerçevesinde ihdas edilen ilgili kredi komitesi tarafından ABD doları bazında tahsis edilmektedir.
- Kredinin alt limiti bulunmamaktadır. □ Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.1.6. Sevk Öncesi İhracat Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Yararlanıcıların ihracatlarını geliştirmeye yardımcı olmak, ihraç edilen mal ve hizmetleri çeşitlendirmek, yeni pazarlar kazandırmak, yurtdışında yapılacak yatırımlar ile ihracata yönelik yatırım malları üretim ve satışını teşvik etmektir.
Kimler Yararlanabilir	Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yerleşik ihracatçı, imalatçı, serbest bölge kullanıcısı ve Türkiye'de yerleşik döviz kazandırıcı faaliyetlerde bulunan firmalar

Program Limiti	Sevk Öncesi İhracat Kredileri programımız kapsamında; bir firmaya kullandırılabilen TL ve Döviz kredilerinin anapara bakiyeleri toplam limiti azami 25.000.000 ABD Doları tutarındadır. Söz konusu firma limiti; SÖİK Katılım TL/SÖİK Katılım Döviz kredisi kapsamında 15 milyon ABD Doları tutarındadır. SÖİK KKTC TL kredisi kapsamında 5 milyon TL ile sınırlıdır.
-----------------------	---

- Krediler aracı banka kanalıyla kullandırılmaktadır. Bu nedenle bankalar (katılım bankaları dâhil) faiz veya kâr payı üzerine TL kredilerinde yıllık azami 1, döviz kredilerinde yıllık azami 0,5 puan komisyon ilave edebilirler.
- Kredi için bir alt limit bulunmamaktadır.
- Kredi Türk Lirası, ABD Doları, İngiliz Sterlini, Avro veya Japon Yeni olarak kullanılabilir.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.1.7. Sigortalı Alacağın Teminatına Dayalı Kredi Programı

- Türk Eximbank kısa vadeli ihracat kredi sigortası poliçesi sahibi olan ihracata yönelik mal üreten imalatçılar ve Türk Eximbank kısa vadeli ihracat kredi sigortası poliçesi sahibi olan tüm ihracatçılar yararlanabilmektedir.
- Program kapsamında Türk Eximbank tarafından sigortalanan vadeli alacaklar teminata alınmaktadır.
- Bu sayede ihracatçı firmalara sevkiyat vadesinden bağımsız kredi kullandırma imkanı sunulmaktadır.
- Kredi vadesi azami 1 yıl ve tek taksitli olarak uygulanmaktadır.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.2. Orta Uzun Vadeli İhracat Krediler

7.2.1. İhracata Yönelik İşletme Sermayesi Kredisi

Destek Kuruluş	Veren	Eximbank
Desteğin Amacı		Kredi başvuru tarihinden azami 180 gün öncesine kadar olan sürede gerçekleştirilen hammadde, ara mal, nihai mal ve ürün alımı ile 1 aylık dönem için elektrik, su, doğalgaz, personel masrafları gibi işletme giderleri kredilendirilmektedir.
Kimler Yararlanabilir		İhracata yönelik mal üreten imalatçılar Döviz kazandırıcı hizmet ihracı yapan firmalar İmalatçı-ihracatçılar Türkiye’de kurulu serbest bölgelerde üretime/alım satıma yönelik geçerli faaliyet ruhsatı olan firmalar

Program Limiti	Toplam limit 75 milyon ABD dolarıdır.
-----------------------	---------------------------------------

- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.
- İhracata Yönelik İşletme Sermayesi Kredisi programımız kapsamında işlem bazında herhangi bir alt limit bulunmamaktadır.
- İhracata Yönelik İşletme Sermayesi Kredisi Programımızın faiz oranları kredinin vadesine ve kredi kullanılan döviz cinsine göre belirlenmektedir.

7.2.2. İhracata Yönelik Yatırım Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Destegin Amacı	Kredi ile firmaların makine-teçhizat ve aksam harcamaları KDV hariç tutar üzerinden finanse edilmektedir.
Kimler Yararlanabilir	İhracata yönelik mal üreten imalatçılar Döviz kazandırıcı hizmet ihracı yapan firmalar İmalatçı-ihracatçılar Türkiye’de kurulu serbest bölgelerde üretime/alım satıma yönelik geçerli faaliyet ruhsatı olan firmalar
Program Limiti	Program limiti 75.000.000 ABD Doları’dır.

- Kredi ABD Doları veya Avro olarak kullanılabilir.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.
- İhracata Yönelik Yatırım Kredisi Programımızın faiz oranları kredinin vadesine ve kredi kullanılan döviz cinsine göre belirlenmektedir.
- İkinci el makine, teçhizat ve aksesuarlar, taşıt alımları, inşai faaliyet alanına giren yatırımlar, yurt dışına yapılacak yatırımlar ihracata yönelik yatırım kredisi kapsamında fonlanamaz.
- Tüm harcamaların KDV hariç tutarları esas alınmaktadır.

7.2.3. Özellikli İhracat Kredisi

- Türkiye’de yerleşik ihracata yönelik mal üreten imalatçı, imalatçı-ihracatçı, ihracatçı ve döviz kazandırıcı faaliyet gösteren firmalar ve KOBİ’ler (Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası kredileri) yararlanabilmektedir.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.
- Özellikli ihracat kredileri, Dünya Bankası, Dünya Bankası kuruluşu olan Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı (MIGA), İslam Kalkınma Bankası’nın kuruluşu olan Yatırım Garanti ve İhracat Kredisi için İslam İş Birliği Örgütü (ICIEC) ve Avrupa Konseyi

Kalkınma Bankasından (CEB) sağlanan yatırım veya işletme sermayesi amaçlı kullanılan uzun vadeli kredilerdir.

7.2.4. Yurt Dışı Teminat Mektubu Programı

- Yurt dışında proje üstlenmiş müteahhitlik firmaları, gemi inşa sektöründe faaliyet gösteren firmalar, ihracata yönelik sipariş esasına göre yatırım malı üretimi yapan ihracatçılar yararlanabilmektedir.
- Program ile uygun başvuru sahiplerinin yurt dışında kalıcı olmalarını sağlamak amacıyla ihtiyaç duyabilecekleri teminat mektupları düzenlenmektedir.
- Program kapsamında yurt dışında işveren veren ihale makamına, alıcı firmaya veya işveren makamın/alıcı firmanın bankasına geçici teminat mektubu, kesin teminat mektubu, avans teminat mektubu veya teminat akreditifi (stand-by L/C) verilebilmektedir.
- Proje kapsamında proje bedelinin asgari %30'u oranında Türk mal ve/veya hizmet katkısı şartı bulunmaktadır.
- Teminat mektubu komisyon tutarları peşin veya 3'er aylık dönemler halinde tahsil edilebilmektedir.
- Komisyon tutarı proje bazında belirlenmektedir.

7.2.5. Marka Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Yurt dışında yerleşik markaların satın alınması ve Türkiye'de yerleşik markaların yurt dışında tutundurulması kapsamında yapılacak/yapılmış harcamalara finansman sağlamaktır.
Kimler Yararlanabilir	İhracata yönelik mal üreten imalatçılar İhracatçı firmalar İmalatçı-ihracatçılar Türkiye'de kurulu serbest bölgelerde üretime/alım satıma yönelik geçerli faaliyet ruhsatı olan firmalar Türkiye'de yerleşik döviz kazandırıcı hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmalar
Program Limiti	Program limiti 75.000.000 ABD Doları'dır.

- Program kapsamında herhangi bir alt limit bulunmamaktadır.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.2.6. İhracat Alacakları İskonto Programı

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Spesifik İhracat Kredi Sigortası Sevk Sonrası Risk Programı kapsamında, satış sözleşmesi bazında ticari ve politik risklere karşı sigortalanan ihracat işlemlerinden doğan, vadeli ihracat alacaklarını sevk sonrası aşamada iskonto edilmektedir.

Kimler Yararlanabilir	Türk menşeli sermaye malı ihraç etmek isteyen ve yabancı alıcısına vade tanımak isteyen ihracatçıların ve bunların yabancı alıcıları (kamu-özel)
Program Limiti	Programın alt limiti 15.000 ABD dolarıdır.

- OECD düzenlemeleri çerçevesinde, anapara geri ödeme süresi iki yıl ve üzerindeki işlemler için ihracat bedelinin asgari %15'lik kısmının iskonto tarihinden önce ithalatçı firma veya bankası tarafından ihracatçıya ödenmesi gerekmektedir.
- Vadesine azami 120 ay kalan ihracat alacakları için iskonto edilmektedir. Ancak yüksek gelirli ülkeler için azami vade 60 aydır.
- Firmalar için herhangi bir üst limit bulunmamaktadır.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.2.7. Gemi İnşa ve İhracatı Finansman Programı

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Kredi ile gemi inşa/ihraç edecek firmaların gemi inşa aşamasındaki finansman ihtiyaçları karşılanmaktadır.
Kimler Yararlanabilir	İhracat için gemi inşa eden firmalar
Program Limiti	Program bazında azami 25 milyon ABD doları tutarında kredi kullanılmakta veya teminat mektubu limiti belirlenebilmektedir.

- Alıcı firma ile imzalanan gemi kontrat bedelinin %85'ine kadar kredilendirme yapılabilmekte veya teminat mektubu limiti belirlenebilmektedir.
- Program kapsamında herhangi bir alt limit bulunmamaktadır. Kredinin maksimum vadesi 360 gündür.
- Kredinin faiz oranları, para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.2.8. Yurt Dışı Mağazalar Yatırım Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Ülkemize döviz girişini sağlamak ve marka bilinirliğini artırmak amacıyla yurt dışında Türk menşeli ürünlerin satışını sağlayacak yatırım harcamalarının finanse edilmesidir.
Kimler Yararlanabilir	Kendi markaları ile yurt dışında mağaza açmak isteyen Yurt dışında Türk menşeli her türlü tüketim malı niteliğindeki ürünlerin sergilendiği çeşitli bölümleri içeren mağaza açmak isteyen Bir ya da birden fazla işletmenin bir araya gelerek yurt dışında kuracakları alışveriş merkezi kurmayı planlayan Türk firmaları yararlanabilmektedir.
Program Limiti	Kredi üst limiti 25 milyon ABD dolarıdır.

- Kredi, harcama belgeleri karşılığında kullanılmaktadır.
- Kredi ABD Doları veya Avro olarak kullanılabilir.
- Kredinin faiz oranları, para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.2.9. Finansal Kiralama İşlemlerine Yönelik Kredi Programı

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Uygun başvuru sahiplerinin yurt dışı mal ve hizmet ihracı taahhüdü karşılığında finansal kiralama yoluyla yapacakları yatırımların finanse edilmesi amacıyla sunulmaktadır.
Kimler Yararlanabilir	İhracatçı Döviz kazandırıcı hizmet ihracı yapan firmalar İmalatçı-ihracatçılar Türkiye’de kurulu serbest bölgelerde mukim olan ve 3. ülkelere mal ve hizmet satışı yapan firmalar İhraç kaydıyla nihai mal üretimi yapan ve ihracatçı aracılığıyla bu malını ihraç eden imalatçılar
Program Limiti	Program kapsamında; bir firmaya kullanılan kredilerin anapara bakiyeleri toplamı 5 milyon ABD Doları’nı aşamaz.

- Kredi Finansal Kiralama Şirketleri aracılığıyla kullanılmaktadır.
- Kredinin faiz oranları, para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.
- Kredilere uygulanacak faiz ve kâr payı oranları, Türk Eximbank tarafından belirlenir ve aracı kuruluşlara duyurulur. Kredilere uygulanacak faiz oranlarının belirlenmesinde kredi kullandırım tarihinde geçerli olan faiz ve kâr payı oranları esas alınır. Aracı kuruluşlar, söz konusu faiz ve kâr payı oranları üzerine Türk Eximbank tarafından belirlenen komisyon oranları ilave edilir. Aracı kuruluş komisyonu azami yıllık % 1,50’dir.
- Kredi, Finansal Kiralama Şirketlerine Türk Lirası, ABD Doları, EURO, İngiliz Sterlini ve Japon Yeni cinsinden kullanılır.
- Katılım Bankalarına ise Türk Lirası, ABD Doları ve EURO cinsinden kullanılır.
- TL krediler yalnızca KOBİ firmalara kullanılır.

7.3. Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kapsamındaki Krediler

7.3.1. Turizm Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Kredi ile turizm işletmelerinin, özel havayollarının, seyahat acentalarının finansman ihtiyacı karşılanmaktadır.

Kimler Yararlanabilir	TÜRSAB üyesi A grubu işletme belgesi sahibi seyahat acentaları Bakanlık tarafından tur operatörü niteliğine haiz olduğu tespit edilen A grubu belgeli seyahat acentaları Bakanlık tarafından ticari hava taşımacılığı işletmeciliği yaptığına dair işletme ruhsatı sahibi olan, yurt dışından yolcu taşıyan Türkiye’de yerleşik özel havayolu şirketleri Bakanlık belgeli konaklama hizmeti veren turizm işletmeleri
Program Limiti	Program kapsamında 25 milyon ABD dolarına kadar kredi verilebilmektedir.

- Kredi kullanımında alt limit bulunmamaktadır.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.3.2. Uluslararası Nakliyat Pazarlama Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Kredi Türk firmalarının kredi vadesi içinde yapacakları uluslararası kara, hava, deniz taşımacılık hizmetlerine mukabil gerçekleştirmeyi taahhüt ettikleri döviz gelirleri karşılığında sunulmaktadır.
Kimler Yararlanabilir	Türkiye’de yerleşik Uluslararası nakliyat firmaları Uluslararası lojistik işletmeciliği yapan firmalar Uluslararası taşıma organizatörlüğü yapan firmalar
Program Limiti	Kredi programı kapsamında hizmet ihracatçı firmalara 25 milyon ABD dolarına kadar kredi verilebilmektedir.

- Kredi uygulamasında alt sınır bulunmamaktadır.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.3.3. Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Türk firmalarının yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirecekleri hizmetlerin finansmanına yönelik bir programdır.
Kimler Yararlanabilir	Müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri, Türk ve yabancı bandıralı uçak/gemi/tır bakım ve onarımı, Yurt dışında yerleşiklere yönelik yurt içinde döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetleri Yurt içinde yerleşik haber ajanslarınca, yurt dışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları vb. nitelikteki hizmet ihracı yapan firmalar

Program Limiti	Kredi programı kapsamında hizmet ihracatçı firmalara 25 milyon ABD dolarına kadar kredi verilebilmektedir.
-----------------------	--

- Banka tarafından yapılan istihbarat ve değerlendirme çalışmaları neticesinde uygun görülen firmalara kredi tahsis edilmektedir.
- Kredi uygulamasında alt sınır bulunmamaktadır.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.3.4. Yurt Dışı Fuar Katılım Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Kredi firmaların yurt dışı fuarlara katılımını sağlayarak ürünlerinin tanıtım ve pazarlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.
Kimler Yararlanabilir	Türkiye’de yerleşik bilanço esasına göre defter tutan -Yurt dışı fuar organizasyonu gerçekleştiren organizatörler -Organizatör tarafından gerçekleştirilen yurt dışı fuar organizasyonuna iştirak eden milli katılımcı firmalar -Ticaret Bakanlığı tarafından ilan edilen yurt dışında düzenlenen uluslararası nitelikteki sektörel fuarlara bireysel katılım sağlayan firmalar
Program Limiti	Kredi üst limitleri A sınıfı belgeye sahip organizatörler için 2 milyon TL, B sınıfı belgeye sahip organizatörler için 1.500.000 TL, C sınıfı ve geçici belgeye sahip organizatörler için 1.000.000 TL, Milli katılımcı ve bireysel katılımcı firmalar için 200.000 TL’dir.

- Kredi uygulamasında alt sınır bulunmamaktadır.
- Kredinin vadesi 360 gündür.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.3.5. Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Köprü Kredisi

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Kredi ile inşaat faaliyetleri devam eden ülkelerdeki ulusal ve/veya uluslararası işverenlerden iş almış olup, bu projeler kapsamında 2008 ve takip eden yıllarda tahakkuk etmiş ve işveren makamlar tarafından onaylandığı halde tahsil edilemeyen alacağı olan müteahhitlik/müşavirlik firmalarına destek sağlanması amaçlanmaktadır.
Kimler Yararlanabilir	Yurt dışındaki müteahhitlik projelerine ilişkin işlerin devam ettiğini ilgili ülkedeki Ticaret Müşaviri/Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği tarafından düzenlenecek belgeler ile tevsik eden ve istihbarat ve değerlendirme çalışmaları Banka tarafından yürütülen incelemeler neticesinde belirlenen müteahhitlik/müşavirlik firmaları

Program Limiti	Kredi üst limiti 25 milyon ABD dolarıdır
-----------------------	--

- Kredi uluslararası piyasalarda yaşanan mali krizin Türk müteahhitlik sektörü üzerindeki etkilerinin azaltılması ve bu alanda faaliyet gösteren firmaların mevcut şantiyelerinin ve mobilizasyon-makine parkının işler durumda muhafaza edilerek bu pazarlardaki yatırımların ve mevcut rekabet gücünün uzun dönemde kalıcılığını korumak amacıyla sağlanmaktadır.
- Kredi uygulamasında alt sınır bulunmamaktadır.
- Kredinin faiz oranları para birimi ve vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

7.3.6. Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Teminat Mektubu Programı

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	Program ile yurt dışında müteahhitlik faaliyetinde bulunan firmaların mevcut pazarlarda kalıcılığının sağlanması ile birlikte yeni pazarlara açılmalarını teminen yurt dışında üstlenilen projelerin teminat mektubu ile desteklenmesi amaçlanmaktadır.
Kimler Yararlanabilir	Yurt dışındaki proje üstlenmiş müteahhitlik firmaları
Program Limiti	Firma lehine verilebilecek toplam garanti tutarı 25 milyon ABD dolarıdır. Proje limiti ise firma limitini aşmayacak şekilde işveren ihale makamı ile yapılmış sözleşmede belirtilen tutarın ya da ihale bedelinin azami % 25'ini aşmayacak şekilde uygulanmaktadır.

- Program ile Türk bankaları tarafından kredibilitesi ve üstlendiği/üstleneceği projesi uygun bulunan firmaların yurtdışında katılacakları ihalelere yönelik olmak üzere firma lehine yurtdışı işveren makama veya bankasına muhatap
 - Geçici teminat mektubu,
 - İhalenin kazanılması halinde kesin teminat mektubu
 - İşverenin müteahhit firmaya avans şeklinde yapacağı ödemelerin geri ödeme garantisi olarak avans teminat mektubu talepleri karşılanmaktadır.
- Teminat mektupları için yıllık %0.5 oranında komisyon alınmaktadır.
- Komisyon tutarları 3'er aylık dönemler itibarıyla müteahhit adına ilgili Türk bankalarından peşin olarak alınmaktadır.
- Verilen teminat mektubu tutarı, Türk bankaları tarafından Eximbank'a muhatap düzenlenecek kontrgaranti tutarını aşamamaktadır.
- Ülke bazında teminat mektubu tahsisi toplam program limitinin %20'sini aşamamaktadır.

- Teminat mektubunun tutarı ve vadesi belirli kriterlere göre proje bazında Banka tarafından değerlendirilmektedir.

7.4. Katılım Bankacılığı Ürünleri

7.4.1. Katılım Bankaları Finansal Kiralama

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	İhracatçıların ve döviz kazandırıcı hizmet faaliyeti gösteren firmaların finansal kiralama yoluyla yapacakları yatırımların finansmanı amaçlanmaktadır.
Kimler Yararlanabilir	İhracatçı, İmalatçı-İhracatçı, İhraç kaydıyla nihai mal üretimi yapan ve ihracatçı aracılığı ile bu malını ihraç eden imalatçı, Türkiye’de kurulu serbest bölgelerde mukim olan ve üçüncü ülkelere (Türkiye’deki diğer serbest bölgeler ve Türkiye hariç) mal ve hizmet satışı yapan, Döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet yürüten firmalar
Program Limiti	Program kapsamında; bir firmaya kullanılan kredilerin anapara bakiyeleri toplamı 5 milyon ABD Doları’nı aşamaz. Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesi (VRHİB) kapsamında döviz kazandırıcı hizmetlerin finansmanı amacıyla kullanılan kredilerin tutarı VRHİB tutarını aşamaz.

- Program kapsamında işlem bazında herhangi bir alt limit bulunmamaktadır.
- Kredilere uygulanacak kâr payı oranları, Türk Eximbank tarafından belirlenir ve aracı kuruluşlara duyurulur. Kredilere uygulanacak kâr payı oranlarının belirlenmesinde kredi kullandırım tarihinde geçerli olan kâr payı oranları esas alınır. Aracı kuruluşlar, söz konusu kâr payı oranları üzerine Türk Eximbank tarafından belirlenen komisyon oranlarını ilave edebilirler. Aracı kuruluş komisyonu azami yıllık %1,50 olarak belirlenmiştir.
- Türk Lirası, ABD Doları ve EURO cinsinden kullandırılır.
- TL krediler yalnızca KOBİ firmalara kullandırılır.

7.4.2. İşlemlerine Yönelik Kredi Programı

Destek Veren Kuruluş	Eximbank
Desteğin Amacı	İhracatçıları ve döviz kazandırıcı hizmet faaliyeti gösteren firmaların finansal kiralama yoluyla yapacakları yatırımların finansmanı amaçlanmaktadır

Kimler Yararlanabilir	İhracatçı, İmalatçı-İhracatçı, İhraç kaydıyla nihai mal üretimi yapan ve ihracatçı aracılığı ile bu malını ihraç eden imalatçı, Türkiye’de kurulu serbest bölgelerde mukim olan ve üçüncü ülkelere (Türkiye’deki diğer serbest bölgeler ve Türkiye hariç) mal ve hizmet satışı yapan, Döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet yürüten firmalar
Program Limiti	Program kapsamında; bir firmaya kullandırılan kredilerin anapara bakiyeleri toplamı 5 milyon ABD Doları’nı aşamaz. Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesi (VRHİB) kapsamında döviz kazandırıcı hizmetlerin finansmanı amacıyla kullandırılan kredilerin tutarı VRHİB tutarını aşamaz.

- Programımız kapsamında işlem bazında herhangi bir alt limit bulunmamaktadır.
- Kredilere uygulanacak kâr payı oranları, Türk Eximbank tarafından belirlenir ve aracı kuruluşlara duyurulur. Kredilere uygulanacak kâr payı oranlarının belirlenmesinde kredi kullandırım tarihinde geçerli olan kar payı oranları esas alınır. Aracı kuruluşlar, söz konusu kâr payı oranları üzerine Türk Eximbank tarafından belirlenen komisyon oranlarını ilave edebilirler. Aracı kuruluş komisyonu azami yıllık %1,50 olarak belirlenmiştir.
- Türk Lirası, ABD Doları ve EURO cinsinden kullandırılır.
- TL krediler yalnızca KOBİ firmalara kullandırılır.

7.4.3. Katılım Bankaları Sevk Öncesi İhracat Kredileri

Sevk Öncesi İhracat Kredisi (SÖİK);

- Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) hariç olmak üzere, Türkiye’de yerleşik ihracatçı, imalatçı-ihracatçı ve ihraç kaydıyla nihai mal üretimi yapan ve ihracatçı aracılığı ile bu malını ihraç eden imalatçı firmaların, ilgili mevzuat uyarınca ihracı yasaklanan mallar dışında kalan Türk menşeli malların kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığında
- KKTC’de mukim ihracatçı, imalatçı-ihracatçı ve ihraç kaydıyla nihai mal üretimi yapan ve ihracatçı aracılığı ile bu malını ihraç eden imalatçı firmaların, Türkiye ve KKTC’de yürürlükte bulunan mevzuat uyarınca ihracı yasaklanan mallar dışında kalan KKTC menşeli malların kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığında
- Türkiye’de kurulu serbest bölgelerde, üretim, alım-satım veya bakım-onarım ruhsatı sahibi kullanıcıların, ilgili mevzuat uyarınca ihracı yasaklanan mallar dışında kalan Türk menşeli malların veya hizmetin, serbest bölgeden üçüncü ülkelere (Türkiye’deki diğer serbest bölgeler ve Türkiye hariç) satışı taahhüdü karşılığında
- Türkiye’de yerleşik firmaların, İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ (İhracat 2017/4) veya işbu mevzuatı mülga edecek sair mevzuat çerçevesinde aşağıda belirtilen döviz kazandırıcı hizmetlerin ihracı taahhüdü karşılığında;

- Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurt içindeki ve yurt dışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışlarının
- Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığında döviz olarak kazanılan bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetlerinin
- Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde buldukları sürede, döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetlerinin
- Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetlerinin
- Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışlarının
- Yurt içinde yerleşik haber ajanslarınca, yurt dışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışlarının

finanse edilmesi amacıyla aracı bankalara kredi tahsis edilir.

- Katılım Bankaları Sevk Öncesi İhracat Kredileri programı ile
 - İhracatçılarımızın ve ihracata yönelik mal üreten (nihai üretici) imalatçılarımızın ihracatlarını geliştirilmelerine destek verilmekte,
 - İhraç edilen mal ve hizmetlerin çeşitlendirilmesine katkıda bulunulmakta,
 - İhraç mallarına yeni pazarlar kazandırılmasına yardımcı olunmakta,
 - Yurt dışında yapılacak yatırımlar ile ihracat amacına yönelik yatırım malları üretim ve satışını teşvik edilmekte,
 - İhracatçılarımızın sevk öncesi kısa vadeli finansman ihtiyaçlarını katılım bankaları aracılığı ile karşılanmaktadır.

7.4.4. Katılım Finans Yatırım Kredisi

- İslam Kalkınma Bankası'ndan sağlanan ve ihracatçılarımızın sermaye malı yatırım harcamalarına yönelik olarak kullanıma sunulan katılım finans prensiplerine sahip uzun vadeli kredi programıdır.
- İhracatçıların sermaye malı harcamalarının katılım finansman modeli uygulamalarından murabaha yöntemiyle finansmanı sağlanmaktadır.
- İmalatçı, ihracatçı ve döviz kazandırıcı hizmet faaliyeti gösteren firmalar başvurabilmektedir.
- Kredinin kâr payı vade süresine göre değişen oranlarda Bankanın sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

8. İhracatı Geliştirme A.Ş. (İGE) Destekleri

İGE Özkaynak Destek Paketi

Kredibilitesi olmakla birlikte teminat yetersizliği nedeniyle finansmana erişmekte zorlanan KOBİ niteliğini haiz ihracatçılara İGE özkaynaklarından verilecek kefaletler yoluyla Eximbank tarafından kredi kullanılmasının sağlanması için hazırlanmıştır.

Hedeflenen Kredi Hacmi:	13.3 Milyar TL	
Başvuru Süresi:	31.12.2022'ye kadar	
İlgili Finans Kuruluşu:	Eximbank	
Yararlanıcı Türü:	KOBİ ve KOBİ Dışı	
Yararlanıcı Kredi Üst Limiti:	KOBİ KOBİ Dışı	20 Milyon TL 30 Milyon TL
Ürün Vadesi:	Azami 12 Ay	
Başvuru Kredi Tipi/Türü:	Nakit - TL ve YP	

Ücret ve Komisyon Oranları

Başvuru Ücreti (İGE):	1.000 TL
Kefalet Komisyonu (İGE):	6 aya kadar %0,5; üstü için %1

9. Kredi Garanti Fonu Destekleri

9.1. Özkaynak Kefaletleri

9.1.1. Özkaynak

Ürün Açıklaması

İktisadi ve ticari faaliyette bulunan KOBİ'ler ile bu vasıfta sayılan esnaf, sanatkârlar, serbest meslek mensupları, kooperatifler (arsa ve konut yapı kooperatifleri hariç), çiftçiler ve KGF'nin Ana Sözleşmesi'nde belirlenen/belirlenecek nitelikleri taşıyan gerçek ve/veya tüzel kişi işletmelere Banka tarafından kullanılan/kullanılacak kredilere KGF A.Ş. kendi bünyesinde yapacağı kredi değerliliği tespiti sonrasında kefalet sağlamaktadır.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

KGF A.Ş. Özkaynağı

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

Kurum ile protokol imzalayan ve 5411 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinde tanımlanan ve Kuruma ortak olan Bankalar ile Kuruma ortak olan Bankaların hâkim ortağı olduğu veya Kuruma ortak olan 6361 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilen finansal kiralama ve finansman şirketleri

Ürün Vadesi

İşletme kredilerinde vade asgari 6 ay, azami 60 aydır, ödemesiz dönem azami 1 yıldır. Yatırım kredilerinde ise vade asgari 6 ay, azami 84 ay olup, ödemesiz dönem azami 2 yıldır. Kefaletten yararlanma süresi KGF'nin kefalet tahsis tarihinden itibaren 1 yıldır.

Kefalet Limiti

Her bir yararlanıcı/grup lehine kefalet limiti azami 3 milyon TL'dir. (Grup firması riskleri bu tutara dahildir.)

Azami Kefalet Oranı

%80

Ücret ve Komisyon

- İlk yıl için kredi kullandırım sırasında peşin olarak KGF'nin kefalet tutarı üzerinden, müteakip yıllarda ise her yıl kalan kefalet riski üzerinden peşin olarak %2 oranında kefalet komisyonu tahsil edilir.
- Yararlanıcıya kullanılacak kredinin Borçlu Cari Hesap/Rotatif, Doğrudan Borçlandırma sistemi, Katılım Bankalarının cari hesap benzeri kullanılan kurumsal

finansman desteği kredilerinden biri olması halinde kefalet komisyonu her yıl için KGF'nin kefalet limiti üzerinden peşin olarak %2 oranında tahsil edilecektir.

- Taahhüt hizmetlerine yönelik geçici ve kesin teminat mektuplarında kefalet tutarı üzerinden %1 oranında tahsil edilecektir.
- Kurum yararlanıcılardan her talep için ayrı ayrı bir kereye mahsus olmak üzere başvuru esnasında kefalet tutarı;
 - 1.000.000 TL'ye kadar olan başvurular için - 500 TL,
 - 1.000.000 ile 3.000.000 TL arasındaki başvurular için - 1.000 TL başvuru ücreti alır.
- Her bir yapılandırma/kısmi yapılandırma işlemlerinde yapılandırma tutarı dikkate alınarak bir kereye mahsus olmak üzere
 - 1.000.000 TL'ye kadar olan yapılandırmalar için 500 TL,
 - 1.000.000 ile 3.000.000 TL arasındaki yapılandırmalar için ise 1.000 TL yapılandırma ücreti alır.

Başvuru Koşulları

Yararlanıcının KOBİ vasfını haiz gerçek veya tüzel kişi işletme olması gerekmektedir. Başvurular bankalar kanalıyla kefalet.kgf.com.tr üzerinden web ortamında yapılmaktadır.

9.1.2. TTGV KOBİ Destekleri

Ürün Açıklaması

KOBİ'lerce gerçekleştirilen, teknolojik yenilik içeren, ticari değeri olan yeni ürün oluşturulmasına veya süreç geliştirilmesine, mevcut ürünlerin rekabet gücünün yükseltilmesine, üretim maliyetlerinin düşürülmesine, temiz üretim teknolojilerinin uygulanmasına veya enerji yoğun sektörlerde rekabet gücünün korunmasına yönelik ve benzeri projelere, TTGV tarafından verilen finansman desteklerine, KGF'nin %100 kefaleti ile teminat sağlamak amaçlanmaktadır.

Ürün Vadesi

Kefalet vadesi konusunda ilgili TTGV desteğinin vadesi esastır. KGF kefaleti ile verilecek desteğin, azami destek süresi içinde kullanılması esastır; ancak bu süre TTGV'nin talebi halinde, KGF'nin onayı ile uzatılabilecektir. Desteğin kullanılmayan kısmı için KGF'nin kefaleti geçersiz olacaktır.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

KGF A.Ş. Özkaynağı
İlgili Finans Kuruluşları / Kurum
TTGV

Kefalet Limiti

- İşletme başına toplam kefalet limiti: 1 milyon TL veya muadili yabancı para.

- Bir risk grubunu oluşturan firmaların ayrı ayrı TTGV tarafından desteklenen projelerinin olması halinde, KGF tarafından verilecek toplam kefalet limiti 1,5 milyon TL veya muadili yabancı paradır.
- Limitlerin belirlenmesinde, başvuran firmanın KGF'nin özkaynaklarından kullandığı mevcut kefalet riskleri de dikkate alınır.

Azami Kefalet Oranı

%100

Ücret ve Komisyon

- Başvuru/İnceleme Ücreti: Firma başvurusunun işleme alınabilmesi için her bir proje için 500 TL (bir defaya mahsus olmak üzere) tahsil edilir.
- Kefalet Tahsis Ücreti: Maktu olarak 250 TL'den az olmamak üzere kefalet tutarının %0,5'i oranında (bir defaya mahsus olmak üzere) tahsil edilir.
- Kefalet Komisyonu: Tahakkuk tarihindeki TCMB döviz satış kuru esas alınarak bulunan TL tutar üzerinden yıllık %1,5 oranında tahsil edilir.
- Tahsil edilecek kefalet komisyonlarının hesaplanmasında kalan kefalet riskleri esas alınacak olup, kefalet mektubu KGF'ye iade edilinceye kadar tahsil edilmeye devam edilecektir.

Başvuru Koşulları

Firmanın;

- KOBİ niteliklerine sahip olması,
- TTGV tarafından desteklenmeye hak kazanmış projelerden biri olması,
- TÜBİTAK ve TTGV tarafından desteklenen herhangi bir projesinde teminat mektubunun nakde çevrilmemiş olması,
- İflas, fesih, konkordato, iflasın ertelenmesi sürecinde olmaması,
- Başvuru sırasında kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar veya üçüncü kişiler tarafından icrai takibinin bulunmaması,
- Başvuru sırasında vadesi geçmiş vergi ve SGK borcunun olmaması.

9.1.3. TÜBİTAK Transfer Ödemeleri

Ürün Açıklaması

Türkiye'de yerleşik katma değer yaratan gerçek ya da tüzel kişi işletmelerce gerçekleştirilen araştırma ve geliştirmeye dayalı, ürün ve/veya süreçte teknolojik yenilik içeren, sanayide uygulanabilir ve ekonomik değeri olan projelere sahip KOBİ'lerin KGF'nin %100 kefaleti ile TÜBİTAK tarafından yapılan transfer ödemelerinin teminatlandırılması sağlanmaktadır.

Ürün Vadesi

Kefalet vadesi, firma ile TÜBİTAK arasında imzalanan proje sözleşmesinde belirtilen proje destek bitiş tarihine, TÜBİTAK tarafından öngörülen sürenin ilavesiyle belirlenir.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

KGF A.Ş. Özkaynağı

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

TÜBİTAK

Kefalet Limiti

İşletme başına toplam kefalet limiti: 1,25 milyon TL veya muadili yabancı para.

Azami Kefalet Oranı

%100

Ücret ve Komisyon

Firma başvurusunun işleme alınabilmesi için; kefalet başvurusuyla birlikte her bir proje için bir defaya mahsus olmak üzere 250 TL başvuru ücretinin KGF'nin ilgili banka hesaplarına yatırılması koşulu aranır.

KGF, firma lehine kefaleti sona erinceye kadar kefil olduğu tutar üzerinden firmadan "Kefalet Mektubu"nun düzenlenme tarihi esas alınarak hesaplanacak 6 aylık dönemlerde %0,75 oranında kefalet komisyonu tahsil eder. İlk 6 aylık döneme ait kefalet komisyonu "Transfer Ödemesi Kefalet Mektubu"nun düzenlendiği tarihte firmadan tahsil edilir.

Başvuru Koşulları

Firmanın;

- KOBİ niteliklerine sahip olması,
- KGF'nin kefalet vereceği transfer ödemesine ilişkin projesinin TÜBİTAK tarafından desteklenmeye hak kazanmış olması,
- Daha önce TÜBİTAK tarafından desteklenen herhangi bir projesinde teminat mektubunun nakde çevrilmemiş olması,
- İflas, fesih, konkordato, iflasın ertelenmesi sürecinde olmaması,
- Başvuru sırasında kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar veya üçüncü kişiler tarafından icrai takibinin bulunmaması,
- Başvuru sırasında vadesi geçmiş vergi ve SGK borcunun olmaması.

9.1.4.T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekleri

Ürün Açıklaması

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı kapsamında, öncelikli teknoloji alanlarında yer alan Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan yeni ürün/ürünleri ticarileştirmek, ülke ekonomisine katma değer oluşturmak, uluslararası pazarlarda yer alarak teknolojik ürün ihracatına öncülük etmek ve ülkemizde yerleşik işletmelerin yapacakları yatırımları desteklemek üzere proje sahibi KOBİ'lere yapılan Geri Ödemesiz Destek ön ödemelerinin KGF kefaleti ile teminatlandırılması amaçlanmaktadır.

Ürün Vadesi

Kefalet vadesi, firma ile Bakanlık arasında imzalanan proje sözleşmesinde belirtilen proje destek bitiş tarihine, Bakanlık tarafından öngörülen sürenin ilavesiyle belirlenir.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

KGF A.Ş. Özkaynağı

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Kefalet Limiti

Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı kapsamında Bakanlık tarafından uygunluk verilen Geri Ödemesiz Destek ön ödeme tutarını geçmemek üzere azami 1.000.000-TL dir.

Azami Kefalet Oranı

%100

Ücret ve Komisyon

Başvurunun işleme alınabilmesi için her bir Geri Ödemesiz Destek kapsamında ön ödeme kefalet başvurusuyla birlikte bir defaya mahsus olmak üzere 250 TL başvuru ücretinin KGF hesaplarına yatırılmış olması koşulu aranır.

KGF, verilen kefalet tutarı üzerinden vadeye göre değişen kefalet komisyonunu tek seferde peşin olarak tahsil eder.

Kefalet Mektubu Vadesi	Toplam Komisyon Oranı
6-12 ay vade	% 1,5
13-24 ay vade	% 2,5
25-30 ay vade	% 3,0
31-36 ay vade	% 3,5
37-42 ay vade	% 4,0

Başvuru Koşulları

İşletmenin;

- KOBİ olması,
- Bakanlık tarafından Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı kapsamında Geri Ödemesiz Destek almaya hak kazanmış olması,
- Daha önce Bakanlık tarafından desteklenen herhangi bir projesinde teminat mektubunun nakde çevrilmemiş olması,
- İflas, fesih, konkordato, iflasın ertelenmesi sürecinde olmaması,
- Başvuru sırasında kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar veya üçüncü kişiler tarafından icrai takibinin bulunmaması,
- Başvuru sırasında vadesi geçmiş vergi ve SGK borcunun olmaması,

9.1.5.KOSGEB Geri Ödemeli Destekleri

Ürün Açıklaması

KOSGEB Destek Programları kapsamında verilen destekler için KOBİ'ler lehine KGF A.Ş. tarafından doğrudan kefalet sağlanmaktadır.

Ürün Vadesi

Kefalet vadesi konusunda ilgili KOSGEB destek programının vadesi esastır. Kefaletten yararlanma süresi KGF'nin kefalet tahsis tarihinden itibaren 6 aydır.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

KGF A.Ş. Özkaynağı

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

KOSGEB

Kefalet Limiti

KGF tarafından KOSGEB'e hitaben bir İşletme veya risk grubu lehine verilecek kefalet limiti, Kurul Kararlarında belirtilen destek tutarlarının toplamını geçmemek üzere azami 3.000.000 (üçmilyon) Türk Lirasıdır. Bu tutarın üstünde kefalet limiti gerektirecek destek uygulamalarında KGF Yönetim Kurulu onayı ile kefalet limiti 5.000.000 (beşmilyon) Türk Lirasına yükseltilebilecektir.

Limitin hesaplanmasında, işletmenin KGF öz kaynaklarından kullandığı mevcut kefalet riskleri de dâhil edilecektir. Ancak işletme lehine KGF tarafından Hazine desteklerinden verilen kefalet riskleri limite dâhil edilmez.

Azami Kefalet Oranı

%100

Ücret ve Komisyon

KGF, KOSGEB tarafından “Kefalet Mektubu” iade edilinceye kadar işletmeden senelik periyotlarda peşin kefalet komisyonu tahsil eder. Kefalet komisyonu, kefalet mektubunda belirtilen tutar üzerinden veya KOSGEB tarafından kefalet tutarında düşüm yapıldığı yazılı olarak KGF’ye bildirildiği takdirde, bakiye tutar üzerinden hesaplanır. Tahsil edilecek kefalet komisyonu oranı yıllık % 1,5 (yüzde bir buçuk)’dan fazla olamaz. Peşin ödenen komisyon tutarında, vade içinde kefalet mektubunun iadesi/kefalet tutarında kısmi düşüm / tazmin olması vb. her ne sebep ve suretle olursa olsun indirim/ iade yapılmaz.

Ayrıca KGF, bir kereye mahsus olmak üzere başvuru esnasında işletmeden, kefalet tutarı 1.000.000 (birmilyon)-TL’ye kadar olan başvurular için 500 (beşyüz)TL, 1.000.000 (birmilyon) ile 3.000.000 (üçmilyon) TL arasındaki başvurular için ise 1.500 (binbeşyüz) TL, 3.000.000 (üçmilyon) ile 5.000.000 (beşmilyon) TL arasındaki başvurular için ise 3.000 (üçbin) TL inceleme ücreti alır.

Başvuru Koşulları

Firmanın KOSGEB’den destek ödemesi almaya hak kazanan işletmelerden biri olması.

9.2. Hazine Destekli Kefaletler

9.2.1. İnşaat Hizmetleri Finansman Destek Paketi

Ürün Açıklaması

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında, kredi başvuru tarihinden azami 30 iş günü önce; yapı denetim kuruluşlarınca tespit edilen ve İlgili İdare tarafından onaylanan seviyeye göre asgari %30’u tamamlanmış ve henüz tamamı bitmemiş konut projelerinin tamamlanması hedeflenmektedir.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

Hazine Fonu

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

Ziraat Bankası, Vakıfbank, Halk Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası, Türkiye Emlak Katılım Bankası, TEB, Türkiye İş Bankası, Denizbank,

Ürün Vadesi

Azami 36 ay vade (ödemesiz dönem dahil)

Azami 6 ay ödemesiz dönem

Kefalet Limiti ve Kefalet Oranları

Yararlanıcı	Kefalet üst limiti	Kefalet oranı
KOBİ İnşaat Firması	35 Milyon TL	%75
KOBİ Dışı İnşaat Firması	150 Milyon TL	

Kullanılabilecek Kredi Ürünleri

- İşletme Kredisi/ Murabaha
- Ticari Kredi Kartları
 - Yeni Kredi Kartı tahsisi
 - Yeni Kredi Kartına veya risk bakiyesi bulunmayan mevcut Kredi Kartlarına (izleyen aylar da dahil olmak üzere) ödeme yapılarak artı bakiye oluşturacak şekilde kullanılacak işletme kredileri (Taksitli Kredi, Spot Kredi, Murabaha vb.)
- Debit/Banka Kartına bağlı;
 - Kredili Mevduat Hesabı (mevcutta yararlanıcının bir hesabı bulursa dahi bu programa münhasır yeni bir KMH hesap açılması gerekmektedir)
 - Taksitli Kredi, Spot Kredi, Murabaha vb.

Ücret ve Komisyon Oranları

- KGF, verdiği kefaletler karşılığında yararlanıcılardan her bir kefalet kullandırımı için bir defaya mahsus ve peşin olarak kefalet tutarının %0,5'i oranında kredi verenler aracılığıyla komisyon tahsil eder. Yapılandırma durumunda yararlanıcılardan, kefalet bakiyesi üzerinden %0,5 oranında kredi verenler aracılığıyla peşin olarak komisyon tahsil edilir.
- Kredi veren verdiği kredi karşılığında yararlanıcılardan her bir kredi kullandırımı için bir defaya mahsus ve peşin olarak yalnızca kredi tutarının azami %0,5'i oranında komisyon tahsil edebilir.

Özel Şartlar

- 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında, kredi başvuru tarihinden azami 30 iş günü önce; yapı denetim kuruluşlarınca tespit edilen ve İlgili İdare tarafından onaylanan seviyeye göre asgari %30'u tamamlanmış ve henüz tamamı bitmemiş konut projelerinin tamamlanması amacıyla finansman sağlanır.
- Yararlanıcının kredi başvuru tarihi itibarıyla kefalete konu konut projesinin tapu kaydına göre kendisine ait veya noter tarafından düzenlenen taşınmaz satış vaadi ve arsa payı karşılığı inşaat sözleşmesine göre payına düşen arsa bölümünün veya konutların en az %20'sini satmamış ya da satış vaadinde bulunmamış olması gerekir. Satışı yapılmamış konutlar için finansman desteği sağlanacaktır.
- İnşaat projesine konut başına azami 500.000 TL kredi kullanılabilir.
- Yararlanıcıya tahsis edilen kredinin azami %10'u işletme harcamalarında kullanılmak üzere nakit olarak verilebilir.
- Nakit olarak sağlanan kredi dışında kalan kredi bölümü için tek seferde yapılacak 20.000 TL üzeri giderler sözleşme veya fatura ile belgelendirilecektir.

- İnşaat Hizmetleri Finansman Destek Paketinde son kredi kullanım tarihi 31.12.2022'dir.

9.2.2. Çay Alımı Destek Paketi

Ürün Açıklaması

Çay üreticilerinden müstahsil makbuzu karşılığında yaş çay satın alan KOBİ ve KOBİ dışı firmalar ile Tarım Kredi Kooperatiflerinden yaş çay alımı yapan işletmelerin işletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılanması hedeflenmektedir.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

Hazine Fonu

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

Ziraat Bankası, Vakıfbank, Halk Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası, Emlak Katılım Bankası

Ürün Vadesi

Azami 6 ay ödemesiz dönem olmak üzere azami 12 ay

Kefalet Limiti ve Kefalet Oranları

Yararlanıcı	Kefalet üst limiti (TL)	Kefalet oranı (%)
KOBİ	40 Milyon TL	% 80
KOBİ Dışı	150 Milyon TL	%75

Kullanılabilecek Kredi Ürünleri

- İşletme Kredisi/ Murabaha/Selem*
- Ticari Kredi Kartları
- Yeni Kredi Kartı tahsisi
- Yeni Kredi Kartına veya risk bakiyesi bulunmayan mevcut Kredi Kartlarına (izleyen aylar da dahil olmak üzere) ödeme yapılarak artı bakiye oluşturacak şekilde kullanılacak işletme kredileri (Taksitli Kredi, Spot Kredi, Murabaha, Selem vb.)
- Debit/Banka Kartına bağlı;
- Kredili Mevduat Hesabı (mevcutta yararlanıcının bir hesabı bulursa dahi bu programa münhasır yeni bir KMH hesap açılması gerekmektedir) Taksitli Kredi, Spot Kredi, Murabaha vb.

Ücret ve Komisyon Oranları

- KGF, verdiği kefaletler karşılığında yararlanıcılardan her bir kefalet kullandırımı için bir defaya mahsus ve peşin olarak kefalet tutarının %0,5'i oranında kredi verenler aracılığıyla

komisyon tahsil eder. Yapılandırma durumunda yararlanıcılardan, kefalet bakiyesi üzerinden %0,5 oranında kredi verenler aracılığıyla peşin olarak komisyon tahsil edilir

- Kredi veren verdiği kredi karşılığında yararlanıcılardan her bir kredi kullandırımını için yalnızca kredi tutarının azami %0,5'i oranında komisyon tahsil edebilir

Özel Şartlar

- Destekten müstahsil gerçek/tüzel kişilerden çay alacak olan KOBİ ve KOBİ dışı firmalar yararlanıcı taahhüdü ibraz etmek şartıyla yararlanabilecektir. Yararlanıcılardan başvuru sırasında toplam alacağı çay miktarı ve Çaykur tarafından ilan edilen çay fiyatı üzerinden toplam TL değeri konusunda taahhüt alınır. Kredi kullandırımında en geç 2 ay içinde taahhüde uyumlu müstahsil makbuzu yararlanıcı tarafından Kredi Verene ibraz edilir. Yararlanıcıya, ayrıca, ibraz edilen müstahsil makbuzlarının toplam tutarına ilave olmak üzere, bu tutarın %10'unu aşmayacak nakit veya kartlı kredi kullandırım imkânı sunulur.
- Tarım Kredi Kooperatifinden yaş çay alımı yapan işletmelere ise fatura/sözleşme ibrazı şartıyla; Çaykur tarafından açıklanan fiyat üzerinden Tarım Kredi Kooperatiflerinden aldıkları çay miktarına karşılık gelen tutarın azami %10'u kadar nakit kredi kullanabilecektir.
- Nakit olarak sağlanan kredi bölümü için tek seferde yapılacak 20.000 TL üzeri giderler sözleşme veya fatura ile belgelendirilecektir.
- Kartlı ödeme sistemleri aracılığıyla kullanılacak krediler için fatura ibrazı şartı aranmayacaktır.
- Debit/Banka kartı ve Kredi kartı şeklindeki kartlı kullandıırımlarda, azami 6 aylık Kullandırım Süresi uygulanacaktır. (Bankacılık uygulamaları doğrultusunda ihtiyaç duyulması halinde kullandırım süresine 1 ay ilave edilebilir.) Kredinin borç anapara bakiyesinin Kullandırım Süresi sonunda, Kullandırım Süresi dahil toplam 12 ayı geçmeksizin vadelendirilmesi gerekmektedir.
- Kredi kartı ürünü nakit çekime kapalı olacaktır.
- Giderlerin tamamı, müstahsil makbuzu veya fatura ile belgelendirilecektir.
- Paket kapsamında yalnızca TL kredi kullandırımını yapılabilecektir.
- Çay Alımı Destek Paketinde son kredi kullanım tarihi 31.12.2022'dir.

9.2.3. İhracat Destek Paketi

Ürün Açıklaması

İhracatçı veya döviz kazandırıcı sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'ler ile mevcutta ihracatçı olmayan ancak ihracat potansiyeli taşıyan KOBİ'lere destek sağlanarak ihracat hacimlerinin artırılması ve ihracatçı firma sayısının artırılması amaçlanmaktadır.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

Hazine Fonu

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

Akbank, Albaraka Türk Katılım Bankası, Denizbank, Garanti BBVA, Halk Bankası, ING Bank, İş Bankası, Kuveyt Türk Katılım Bankası, QNB Finansbank, Şekerbank, Türk Ekonomi Bankası, Emlak Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, Türkiye İhracat Kredi Bankası, Vakıfbank, Vakıf Katılım Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Ziraat Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası

Ürün Vadesi

Azami 24 ay vade (ödemesiz dönem dahil)

Azami 6 ay ödemesiz dönem (Reeskont kredileri için 12 ay)

Kefalet Limiti ve Kefalet Oranları

Yararlanıcı	Kefalet üst limiti (TL)	Kefalet oranı (%)
KOBİ	Ciro Bazlı Üst Limit Kırılım Tablosu aşağıda belirtilmiştir	İhracatçı KOBİ'ler için %90
		İhracat Potansiyeli Olan KOBİ'ler için %85

Segment	Yararlanıcı	Ciro Aralığı	Kefalet Oranı	Kefalet Üst Limiti (TL)	Kredi Üst Limiti (TL)
KOBİ	İhracatçı Firmalar	0 - 10 mio TL ciro	90%	4.500.000	5.000.000
		10 - 25 mio TL ciro		13.500.000	15.000.000
		25 - 125 mio TL ciro		22.500.000	25.000.000
		125 mio TL üzeri ciro		22.500.000	25.000.000
	İhracat Potansiyeli Taşıyan Firmalar	0 - 10 mio TL ciro	85%	4.250.000	5.000.000
		10 - 25 mio TL ciro		12.750.000	15.000.000
		25 - 125 mio TL ciro		21.250.000	25.000.000
		125 mio TL üzeri ciro		21.250.000	25.000.000
	Reeskont Kredileri	0 - 10 mio TL ciro	100%	5.000.000	5.000.000
		10 - 25 mio TL ciro		15.000.000	15.000.000
		25 - 125 mio TL ciro		22.500.000	22.500.000
		125 mio TL üzeri ciro		22.500.000	22.500.000

Kullanılabilecek Kredi Ürünleri

- Nakdi Ticari Krediler
- Gayrinakdi Ticari Krediler* (Sadece Eximbank'a hitaben Reeskont kredileri için düzenlenecek teminat mektupları)

Ücret ve Komisyon Oranları

- KGF, verdiği kefaletler karşılığında yararlanıcılardan her bir kefalet kullandırımı için bir defaya mahsus ve peşin olarak kefalet tutarının %0,35 oranında kredi verenler aracılığıyla komisyon tahsil eder. Yapılandırma durumunda yararlanıcılardan, kefalet bakiyesi üzerinden %0,35 oranında kredi verenler aracılığıyla peşin olarak komisyon tahsil edilir.
- Kredi veren verdiği kredi karşılığında yararlanıcılardan her bir kredi kullandırımı için bir defaya mahsus ve peşin olarak yalnızca kredi tutarının azami % 1'i oranında komisyon tahsil edebilir. Kredinin vadesinin 1 yıldan az olması halinde, azami oran üç aylık vadelere göre oranlanarak uygulanır.

Özel Şartlar

- Tek seferde yapılacak 20.000 TL üzeri giderler sözleşme veya fatura ile belgelendirilecektir.
- Yararlanıcıya tahsis edilen işletme kredisine ilişkin kefalet tutarının azami %10'u işletme harcamalarında kullanılmak üzere nakit olarak verilebilecektir.
- KOSGEB tarafından belirlenecek olan ihracat potansiyeli olan firmaların kefalet kullanabilmesi için "İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ" kapsamında belirlenen süre içerisinde ihracat yapacağına dair taahhütte bulunması gerekmektedir.
- İhracat potansiyeli taşıyan KOBİ'ler, KOSGEB Başkanlığınca tespit edilecek ve bu firmaların belirlenmesinde yalnızca Başkanlıkça paylaşılacak veri esas alınacaktır.
- Başvuru Süresi: 31.12.2022'ye kadar

9.2.4. Yatırım Destek Paketi

Ürün Açıklaması

Öncelikli olarak imalat sanayiinde faaliyette bulunan işletmeler ile ihracatçı işletmeler başta olmak üzere yatırım yapmayı planlayan KOBİ ve KOBİ Dışı işletmelerin yatırım ve yatırıma bağlı işletme harcamalarında kullanılmak üzere finansman sağlanması hedeflenmektedir.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

Hazine Fonu

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

Akbank, Albaraka Türk Katılım Bankası, Denizbank, Garanti BBVA, Halk Bankası, ING Bank, İş Bankası, Kuveyt Türk Katılım Bankası, QNB Finansbank, Şekerbank, Türk Ekonomi Bankası, Emlak Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, Türkiye İhracat Kredi Bankası, Vakıfbank, Vakıf Katılım Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Ziraat Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası

Ürün Vadesi

Yatırım Kredisi -Azami 120 ay vade (ödemesiz dönem dahil)-Azami 24 ay ödemesiz dönem
İşletme Kredisi - -Azami 36 ay vade (ödemesiz dönem dahil)-Azami 6 ay ödemesiz dönem

Kefalet Limiti ve Kefalet Oranları

Yararlanıcı	Yararlanıcı Türü	Kefalet üst limiti	Kefalet oranı
KOBİ	Diğer	Ciro Bazlı Üst Limit Kırılım Tablosu Aşağıda Belirtilmiştir	%85
	Kadın Girişimciler İle Kadın Yöneticisi Bulunan İşletmeler		%90
KOBİ Dışı			%80

Ciro Bazlı Üst Limit Kırılım Tablosu

Segment	Yararlanıcı	Ciro Aralığı	Kefalet Oranı	Kefalet Üst Limiti (TL)	Kredi Üst Limiti (TL)
KOBİ	Diğer	0 - 10 mio TL ciro	85%	10.625.000	12.500.000
		10 - 25 mio TL ciro		21.250.000	25.000.000
		25 mio TL ciro üzeri		29.750.000	35.000.000
	Kadın Girişimciler İle Kadın Yöneticisi Bulunan İşletmeler		90%	10.800.000	12.000.000
	İhracatçı	0 - 10 mio TL ciro	90%	11.250.000	12.500.000
		10 - 25 mio TL ciro		22.500.000	25.000.000
25 mio TL ciro üzeri		29.750.000		33.055.555	
KOBİ Dışı	Diğer	0 - 10 mio TL ciro	80%	10.000.000	12.500.000
		10 - 25 mio TL ciro		20.000.000	25.000.000
		25 - 125 mio TL ciro		48.000.000	60.000.000
		125 mio TL ciro üzeri		80.000.000	100.000.000
	İhracatçı	0 - 10 mio TL ciro	90%	11.250.000	12.500.000
		10 - 25 mio TL ciro		22.500.000	25.000.000
		25 - 125 mio TL ciro		54.000.000	60.000.000
		125 mio TL ciro üzeri		80.000.000	88.888.888

Kullanılabilecek Kredi Ürünleri

- Yatırım Kredisi: İşletmelerin sözleşme veya faturaya bağlı yatırım harcamalarının karşılanması
- İşletme Kredisi: Yatırım kredisi kullanan firmaların yatırıma bağlı işletme sermayesi ihtiyaçlarının karşılanması

Ücret ve Komisyon Oranları

- KGF, verdiği kefaletler karşılığında yararlanıcılardan her bir kefalet kullandırımlı için bir defaya mahsus ve peşin olarak kefalet tutarının %0,35 oranında kredi verenler aracılığıyla komisyon tahsil eder. Yapılandırma durumunda yararlanıcılardan, kefalet bakiyesi üzerinden %0,35 oranında kredi verenler aracılığıyla peşin olarak komisyon tahsil edilir.
- Kredi veren verdiği kredi karşılığında yararlanıcılardan her bir kredi kullandırımlı için yalnızca kredi tutarının azami %1'i oranında komisyon tahsil edebilir

Özel Şartlar

Yatırım Kredisi:

- Tek seferde yapılacak 50.000 TL üzeri yatırıma ilişkin harcamalar sözleşme veya fatura ile belgelendirilecektir.
- Turizm sektörü hariç olmak üzere, arsa ve bina yatırımları, ancak makine yatırımlı ile birlikte yapılması halinde kefalet verilebilecektir.

İşletme Kredisi:

- Tek seferde yapılacak 20.000 TL üzeri giderler sözleşme veya fatura ile belgelendirilecektir.
- Yararlanıcıya tahsis edilen işletme kredisinin azami %10'u işletme harcamalarında kullanılmak üzere nakit olarak verilebilecektir.
- Kartlı ödeme sistemleri aracılığıyla kullanılacak işletme kredileri için fatura ibrazı şartı aranmayacaktır.
- Başvuru Süresi: 31.12.2023'e kadar

9.2.5. İşletme Harcamaları Destek Paketi

Ürün Açıklaması

KOBİ ve KOBİ Dışı firmaların işletme sermayesi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kullanılacak kredilerin teminatlandırılması amaçlanmaktadır.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

Hazine Fonu

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

Akbank, Albaraka Türk Katılım Bankası, Denizbank, Garanti BBVA, Halk Bankası, ING Bank, İş Bankası, Kuveyt Türk Katılım Bankası, QNB Finansbank, Şekerbank, Türk Ekonomi Bankası, Emlak Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, Türkiye İhracat Kredi Bankası, Vakıfbank, Vakıf Katılım Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Ziraat Bankası, Ziraat Katılım Bankası

Ürün Vadesi

Azami 6 ay ödemesiz dönem

Azami 30 ay vade (ödemesiz ve kullandırım dönemi dahil)

Kefalet Limiti ve Kefalet Oranları

Yararlanıcı	Kefalet üst limiti*	Kefalet oranı
KOBİ	Ciro bazlı üst limit kıtlım tablosu aşağıda belirtilmiştir	%80
KOBİ Dışı		%75

Yararlanıcı	Ciro Aralığı	Kefalet Oranı	Kefalet Üst Limiti (TL)	Kredi Üst Limiti (TL)
KOBİ	0 - 3 mio TL ciro	80%	400.000	500.000
	3 - 8 mio TL ciro		800.000	1.000.000
	8 - 25 mio TL ciro		2.000.000	2.500.000
	25 - 125 mio TL ciro		4.000.000	5.000.000
	125 mio TL ciro üzeri		4.000.000	5.000.000
KOBİ Dışı	0 - 125 mio TL ciro	75%	3.750.000	5.000.000
	125 mio TL ciro üzeri		15.000.000	20.000.000

Kullanılabilecek Kredi Ürünleri

Ticari Kredi Kartları

- Yeni Kredi Kartı tahsisi
- Yeni Kredi Kartına veya risk bakiyesi bulunmayan mevcut Kredi Kartlarına (izleyen aylar da dahil olmak üzere) ödeme yapılarak artı bakiye oluşturacak şekilde kullanılacak işletme kredileri (Taksitli Kredi, Spot Kredi, Murabaha vb.)

Debit/Banka Kartına bağlı;

- Kredili Mevduat Hesabı (mevcutta yararlanıcının bir hesabı bulursa dahi bu programa münhasır yeni bir KMH hesap açılması gerekmektedir) Taksitli Kredi, Spot Kredi, Murabaha vb.

Ücret ve Komisyon Oranları

- KGF, verdiği kefaletler karşılığında yararlanıcılardan her bir kefalet kullandırımı için bir defaya mahsus ve peşin olarak kefalet tutarının %0,35 oranında kredi verenler aracılığıyla komisyon tahsil eder. Yapılandırma durumunda yararlanıcılardan, kefalet bakiyesi üzerinden %0,35 oranında kredi verenler aracılığıyla peşin olarak komisyon tahsil edilir.
- Kredi veren verdiği kredi karşılığında yararlanıcılardan her bir kredi kullandırımı için bir defaya mahsus ve peşin olarak yalnızca kredi tutarının azami %1'i oranında komisyon tahsil edebilir. Kredinin vadesinin 1 yıldan az olması halinde, azami oran üç aylık vadelere göre oranlanarak uygulanır.

Özel Şartlar

- Tek seferde yapılacak 20.000 TL üzeri giderler sözleşme veya fatura ile belgelendirilecektir.
- Yararlanıcıya tahsis edilen işletme kredisine ilişkin kefalet tutarının azami %10'u işletme harcamalarında kullanılmak üzere nakit olarak verilebilecektir.
- Başvuru Süresi: 31.12.2023'e kadar

9.2.6. Soğuk Hava Ünitesi Ve Frigorifik Araçlar Destek Paketi

Ürün Açıklaması

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yerli Malı Tebliğine istinaden Yerli Malı Belgesine sahip soğuk hava ünitesi ve frigorifik araç finansmanı özelinde KOBİ'lerin finansmana erişimine destek olunması hedeflenmektedir.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

Hazine Fonu

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

Kuveyt Türk Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Yapı Kredi Leasing, Halk Leasing, Vakıf Leasing, Türkiye Emlak Katılım Bankası, Deniz Finansal Kiralama

Ürün Vadesi

Azami 6 ay ödemesiz dönem dahil azami 36 ay

Kefalet Limiti ve Kefalet Oranları

Yararlanıcı	Kefalet üst limiti (TL)	Kefalet oranı (%)
KOBİ	6,75 Milyon TL	%90

Kullanılabilecek Kredi Ürünleri

Yatırım kredileri (Finansal Kiralama İşlemleri dahil)

Ücret ve Komisyon Oranları

- KGF, verdiği kefaletler karşılığında yararlanıcılardan her bir kefalet kullandırımını için bir defaya mahsus ve peşin olarak kefalet tutarının %0,35'i oranında Kredi Verenler aracılığıyla komisyon tahsil eder. Yapılandırma durumunda yararlanıcılardan, kefalet bakiyesi üzerinden %0,5 oranında Kredi Verenler aracılığıyla peşin olarak komisyon tahsil edilir.
- Kredi veren verdiği kredi karşılığında yararlanıcılardan her bir kredi kullandırımını için bir defaya mahsus ve peşin olarak, kredi tutarının azami %0,35'i oranında komisyon tahsil edebilir.

Özel Şartlar

- Yatırımlar sözleşme veya fatura ile belgelendirilecek, bu belgeler yalnızca soğuk hava ünitesi ve frigorifik araç alımına yönelik olacaktır.
- Yalnızca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yerli Malı Tebliğine istinaden Yerli Malı Belgesine sahip soğuk hava ünitesi ve frigorifik araç yatırımları kapsam dahilindedir.

9.2.7. İmalata Dayalı İthal İkamesi Destek Paketi

Ürün Açıklaması

Teknoloji Odaklı Sanayii Hamlesi Programı kapsamındaki işletmeler ile İstanbul ili hariç olmak üzere, imalat sanayi yatırımlarına yönelik (US-97 Kodu: 15-37) bölgesel, öncelikli, stratejik veya proje bazlı yatırım teşvik belgesini haiz işletmelerin yatırım harcamalarının finanse edilmesi amacıyla kullanılacak kredilerin teminatlandırılması hedeflenmektedir.

Kefalet İçin Kullanılan Kaynak

Hazine Fonu

İlgili Finans Kuruluşları / Kurum

Ziraat Bankası, Halk Bankası, Vakıfbank, Türkiye İş Bankası, Garanti Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Denizbank, Türk Ekonomi Bankası, Kuveyt Türk Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası

Ürün Vadesi

Asgari 6 ay, Azami 24 ay ödemesiz dönem dahil, azami 120 ay

Kefalet Limiti ve Kefalet Oranları

Yararlanıcı	Kefalet üst limiti (TL)	Kefalet oranı (%)
KOBİ	35 Milyon TL	%90
KOBİ Dışı	250 Milyon TL	%85

Kullanılabilecek Kredi Ürünleri

Yatırım kredileri (Finansal Kiralama İşlemleri dahil)

Özel Şartlar

- İşbu kefaletin kullanılabilmesi için işletmelerin Teknoloji Odaklı Sanayii Hamlesi Programı kapsamında olması veya İstanbul ili hariç olmak üzere, imalat sanayi yatırımlarına yönelik (US-97 Kodu: 15-37) bölgesel, öncelikli, stratejik veya proje bazlı yatırım teşvik belgesini haiz olması gerekmektedir.
- Tek seferde yapılacak 100.000 TL üzeri yatırıma ilişkin harcamalar sözleşme veya fatura ile belgelendirilecektir.

10. TÜBİTAK Destekleri

10.1. 1707 Siparişe Dayalı Ar-Ge Projeleri için KOBİ Destekleme Çağrısı (1707 Sipariş Ar-Ge 2021-2)

Destek Veren Kuruluş	TÜBİTAK
Desteğin Amacı	Bu çağrı ile müşteri gereksinimlerini karşılayan çözüm önerilerinin, KOBİ'ler tarafından Ar-Ge yolu ile ticarileşebilir çıktılara dönüştürülmesi hedeflenmektedir.
Destek Kapsamı	Proje çıktısının müşteri kuruluş ve/veya tedarikçi kuruluş tarafından ticarileştirileceği; Ar-Ge çalışmalarının tedarikçi kuruluş tarafından gerçekleştirildiği; müşteri kuruluşun, tedarikçi kuruluşun Ar-Ge maliyetlerine katkı sağladığı; hızla ürüne dönüşebilecek ve yüksek ticarileşme potansiyeline sahip Ar-Ge projeleri desteklenecektir.
Kimler Yararlanabilir	Müşteri Kuruluş, Ar-Ge'ye dayalı çözüme ihtiyacı olan, bu ihtiyacının karşılanması amacıyla Tedarikçi Kuruluşla işbirliği sözleşmesini imzalayan, sektörüne ve ölçeğine bakılmaksızın, Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini ifade eder. Tedarikçi Kuruluş, Müşteri Kuruluş ile işbirliği anlaşması yapan ve proje kapsamında Ar-Ge çalışmalarında yer alan Türkiye'de yerleşik KOBİ ölçeğinde sermaye şirketini ya da şirketlerini ifade eder. Çağrıya bir Müşteri Kuruluş ve en az bir Tedarikçi Kuruluş ortak başvuru yapar. Başvuru ve destek aşamalarında muhatap kuruluş Müşteri Kuruluş olur. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre ilişkili kişi kapsamında olan kuruluşlar, Müşteri Kuruluş ve Tedarikçi Kuruluş olarak aynı projede yer almaz.

- Bu çağrıda konu ve sektör sınırlaması yoktur.
- Tüm sektörlerden ve tüm teknoloji alanlarından, ticarileşme potansiyeli yüksek olan Ar-Ge projeleri desteklenebilecektir.

Tedarikçi Kuruluşun projenin ürün/süreç geliştirme aşamasına ait olan aşağıdaki giderleri desteklenir:

- Personel giderleri.
- Seyahat giderleri.
- Danışmanlık giderleri
- Hizmet alımı giderleri
- Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri.
- Malzeme ve sarf giderleri
- Genel gider desteği: üst limit 50.000 TL ve oran proje destek tutarının en fazla %5'i.

Müşteri Kuruluşun aşağıdaki giderleri desteklenir:

- a) Yönetim, kalite, test, validasyon, ürünün sahada doğrulanması gibi faaliyetler yapan proje personelinin giderleri (Bu desteğin üst sınırı 18 adam-ay işgücünü geçmeyecektir).
b) Genel gider desteği: üst limit 50.000 TL ve oranı proje destek tutarının en fazla %5'i.

Proje süresi: Proje süresi en fazla 24 aydır. Destek süresi uzatılsa dahi yirmi dört ay aşılmaz.

Proje Bütçesi Üst Sınırı: Başvurulan projelerin bütçesi en fazla 5.000.000 TL olacaktır.

10.2. 1709-Eureka-Eurostars

Destek Veren Kuruluş	TÜBİTAK
Desteğin Amacı	Bu çağrı kapsamında sunulacak projeler çerçevesinde uluslararası etkin iş birliklerinin oluşturulması; uluslararası düzeyde birlikte araştırma, ürün/teknoloji geliştirme çalışmalarının ve yenilik faaliyetlerinin yürütülmesine destek sağlanarak uluslararası 2 teknolojik bilgi ve deneyimin kuruluşlar bünyesinde içselleştirilmesi, yeni ve özgün teknolojilerin geliştirilmesi ve özel sektör kuruluşlarının uluslararası pazarlarda aktif olarak yer alması hedeflenmiştir.
Destek Kapsamı	Projeler dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına uygulanacak destek oranı ile desteklenir. Çağrı kapsamında uygulanacak destek oranı büyük ölçekli kuruluşlar için %60, KOBİ ölçeğindeki kuruluşlar için %75, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler ve vakıf üniversiteleri, eğitim ve araştırma hastanesi, kamu araştırma merkez ve enstitüleri için %100'dür.
Kimler Yararlanabilir	Başvuruda bulunabilecek kuruluşlarının aşağıdaki tanımlara uyması gerekmektedir. a) Sermaye şirketleri, b) Yükseköğretim kurumları, c) Kamu araştırma merkez ve enstitüleri, d) Eğitim ve araştırma hastaneleri, e) 6550 sayılı kanun kapsamındaki araştırma altyapıları. Çağrı kapsamında yükseköğretim kurumları, kamu araştırma merkez ve enstitüleri, eğitim ve araştırma hastaneleri ve 6550 sayılı kanun kapsamındaki araştırma altyapıları çağrıya tek başına başvuruda bulunamazlar. İlgili kurumların başvuruları en az bir sermaye şirketi ortaklığında kabul edilir. Bu çağrı kapsamında sunulan projelerde sermaye şirketi Yürütücü Kuruluş (Muhatap Kuruluş) olmalıdır.

Desteklenen Gider Kalemleri

Sermaye şirketlerinin desteklenen gider kalemleri

- a) Personel giderleri
b) Seyahat giderleri

- c) Danışmanlık giderleri
- ç) Hizmet alımı giderleri
- d) Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri
- e) Malzeme ve sarf giderleri
- f) Genel gider (Uluslararası Eurostars projesinde koordinatör olması durumunda %20, bunun dışındaki sermaye şirketleri için %10)

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler ve vakıf üniversitelerinde desteklenen gider kalemleri

- a) Personel giderleri
- b) Bursiyer giderleri
- c) Seyahat giderleri
- ç) Kurum hissesi (Yükseköğretim kurumlarında yürütülecek projelerde uygulanacak kurum hissesi oranları, TÜBİTAK tarafından belirlenen kriterler ve kurallar doğrultusunda, her yıl için hesaplanan performans puanlarına göre belirlenir.)
- d) Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri
- e) Malzeme ve sarf giderleri
- f) Hizmet alımı giderleri
- g) Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ)

10.3. Ufuk Avrupa (Horizon Europe) Destekleri

- Bileşen ve alt başlık bazında değişiklik göstermekle beraber, KOBİ'ler, Sanayi Kuruluşları, Araştırma Merkezleri, Üniversiteler, Kamu Kuruluşları, Kâr Amacı Gütmeyen Kuruluşlar Ufuk Avrupa Programı'na başvuru yapabilir.
- Avrupa Birliği 9. Çerçeve Programı olan Ufuk Avrupa, 95,5 Milyar Avro'luk dev finansmanıyla dünyanın en büyük bütçeli araştırma ve inovasyon programıdır. 2021-2027 dönemini kapsayan Ufuk Avrupa, aşağıda yer alan 4 ana bileşenden oluşmakta ve bu bileşenler altındaki alt başlıklar bazında bilim ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesi hedeflenmektedir.

10.3.1. Ufuk Avrupa Programı Bileşenleri

1. Bilimsel Mükemmeliyet
2. Küresel Sorunlar ve Endüstriyel Rekabet
3. Yenilikçi Avrupa
4. Katılımın Yaygınlaştırılması ve ERA'nın Güçlendirilmesi

10.3.2. Ufuk Avrupa Programı Misyonları

AB Çerçeve Programlarının topluma daha iyi anlatılabilmesi, daha ölçülebilir hedefler dâhilinde değerlendirilebilmesi amacıyla Avrupa Komisyonu tarafından 5 ayrı misyon oluşturulmuştur.

- Kanser Misyonu
- İklim Değişikliği Değişikliğine Uyum ve Toplumsal Değişim Misyonu
- Sağlıklı Denizler, Okyanuslar ve Doğal Sular Misyonu
- Karbonsuz ve Sürdürülebilir Şehirler Misyonu
- Sürdürülebilir Gıda için Toprak Sağlığı Misyonu

10.3.3. Faydalanıcı Ülkeler

Programa dahil olan ülkeler AB üyesi ülkeler ve AB asosiye ülkelerdir. Türkiye'de asosiye ülkelerden biri olarak programa dahildir.

10.4. 1071-Uluslararası Araştırma Fonlarından Yararlanma Kapasitesinin ve Uluslararası Ar-Ge İşbirliklerine Katılımın Arttırılmasına Yönelik Destek Programı

Destek Veren Kuruluş	TÜBİTAK
Destegin Amacı	Yeni bilgilerin üretilmesi, bilimsel yorumların yapılması veya teknolojik problemlerin çözülmesi için sunulan, uluslararası özgünlük içeren ve literatüre katkı sağlayacak araştırma projelerinin desteklenmesidir.

Destek Kapsamı	1071 programı Ar-Ge ve Yenilik projeleri çağrılarını kapsamında değerlendirilen projelerde temel araştırma niteliği aranmamakta, araştırma ve deneysel geliştirme (Ar-Ge), “teknolojik açıdan yeni veya iyileştirilmiş ürün”, “teknolojik süreç yeniliği” odaklı projeler tercih edilmekte ve <ul style="list-style-type: none">• Yeni ürün üretilmesi• Ürün kalitesinin veya standardının yükseltilmesi• Maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni tekniklerin geliştirilmesi• Yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi hedefleri olan projeler desteklenmektedir.
Kimler Yararlanabilir	Yükseköğretim Kanunu kapsamında yer alan yükseköğretim kurumları, Eğitim ve araştırma hastaneleri, Kamu kurum ve kuruluşları, Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan ve ticaret sicil belgesi olan Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleri (özel kuruluşlar).

➤ Üniversiteler/kamu kurum ve kuruluşları: %100 destek oranı,

Büyük firmalar: %60 destek oranı,

KOBİ’ler: %75 destek oranı ile desteklenmektedir.

➤ Özel kuruluşların yapacakları başvurularda özel kuruluşların proje kapsamında aşağıdaki harcama kalemleri desteklenebilecektir.

- Personel giderleri (Yardımcı personel giderleri dâhil) (TÜBİTAK 1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esasları ilgili hükümleri geçerlidir.)
- Yurt içi ve yurt dışı seyahat giderleri □ Danışmanlık ve hizmet alım giderleri
- Alet, makine, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri
- Malzeme ve sarf malzemesi alım giderleri
- Yeminli mali müşavir tarafından yapılan denetim ve tasdike ilişkin giderler (Hazine ve Maliye Bakanlığınca her yıl yayımlanan yeminli mali müşavir asgari ücret tarifesinde belirtilen TÜBİTAK tarafından yapılan Ar-Ge yardımları işlemlerinde geçerli ücret tarifesindeki yeminli mali müşavirlik ücretleri kapsamında desteklenir.)

11. Birleşmiş Milletler (UN) Destekleri

11.1. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)

- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP); Demokratik yönetişim, Yoksulluğun azaltılması ve Çevre ve sürdürülebilir kalkınma alanlarında yoğunlaşmaktadır. Bunlara ilave olarak; Proje uygulama desteği, Özel sektörle iş birliği, Kalkınma ve cinsiyet, bilişim teknolojileri konuları da diğer çalışma alanlarını oluşturmaktadır.
- UNDP desteklerine kamu ve özel sektör kuruluşları başvurabilir.
- UNDP; Türkiye'deki kamu kuruluşlarına "Proje Uygulama Desteği" sağlamaktadır, Özel sektörle iş birliği yaparak Türkiye'deki girişimciliğin geliştirilmesi ve girişimciliğin önündeki engellerin kaldırılmasına destek sağlamaktadır, Türkiye'deki cinsiyet ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmaya çalışmaktadır, Türkiye'deki bilişim sektörünün özellikle Türkiye'de internet kullanımının yaygınlaştırılmasını sağlamaya çalışmaktadır.

12. Dünya Bankası (World Bank) Destekleri

- Dünya Bankası, aşağıda ayrıntıları verilen, çeşitli fon imkanları sunmaktadır. Bu fonların bir kısmı merkez ofis aracılığı ile kullanılırken, bir kısmı Banka'nın ülke ofisleri aracılığı ile yönetilmektedir.
- Dünya Bankası desteklerine sivil toplum örgütleri, hükümetler programlara başvurabilir.
- Sağlanan Desteğin Kapsamı:
 - Sosyal Kalkınma Sivil Toplum Fonu: Fonun amacı, yoksul ve marjinalleşmiş grupların kalkınma süreçlerindeki söz haklarını ve etkilerini güçlendirmek ve böylelikle bu süreçleri daha katılımcı ve adil bir hale getirmektir.
 - Yaratıcı Kalkınma Fikirleri Yarışması: "Yaratıcı Kalkınma Fikirleri Yarışması" vizyon sahiplerini ve fikirlerini finansal destek veya teknik yardım sağlayabilecek girişimcileri, fikirlerini satabilecekleri bir "Yenilikçilik Yarışması"nda bir araya getirmektedir
 - Gençlik: Türkiye'deki sivil toplum ile sürekli bir diyalogun oluşturulması bakımından, Dünya Bankası gençlik grupları, özel sektör ve kamu yetkilileri arasında ortaklığın sürdürülebilmesi için kolaylaştırıcı bir rol oynamaktadır. Bu kolaylaştırıcı rolü yoluyla, Dünya Bankası gençlerin kalkınma süreçlerine daha fazla katılımlarını sağlamayı amaçlamaktadır. "Sosyal Fonlar" ve "Toplumsal Kalkınma Projeleri" aracılığı ile kırsal kalkınma, toplum sağlığı, su dağıtımı, AIDS'in önlenmesi ve KOBİ'lerin geliştirilmesi gibi konularda destekler sağlanmaktadır.

13. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Destekleri

- 2011 yılından beri Türkiye’de faaliyet göstermekte olan Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD); Avrupa Birliği, Avrupa Yatırım Bankası ve 64 ülkenin ortaklığı ile kurulmuş kâr amacı gütmeyen bir bankadır. Gelişmekte olan birçok ülkede gelişme sürecini hızlandırmak ve/veya sağlıklı büyümeye destek vermek üzere faaliyetlerde bulunmaktadır.
- Faaliyette buldukları ülkelerde bankaların, endüstri kollarının ve özel sektör işletmelerinin projelerine destek sağlayan banka, bu finansmanı destek, eş finansman, leasing, garanti veya ticari finansman yöntemleriyle sunmaktadır.
- İşletmelerin ticari ihtiyaçlarının belirlenerek performanslarının artırılmasını sağlamak amacıyla yönelik aşağıda detayları verilen danışmanlık hizmet alımlarına azami 10.000 Avro destek sağlanmaktadır. Destek tutarı, hizmetin türüne göre toplam hizmet bedelinin %25-75 arasında değişen oranına karşılık gelmektedir.

13.1. Desteklenen Hizmet Alımları

- 1) Piyasa analizi ve planlama: Piyasa araştırması, anket, strateji geliştirme, markalaşma, tanıtım malzemesi, internet sitesi tasarımı, ticari satış, e-ticaret.
- 2) Kalkınma planlaması: İş planlaması ve stratejik planlama, büyüme/çeşitlendirme planlaması, maliyet analizi, mali yönetim.
- 3) Fizibilite çalışmaları
- 4) Ortak araştırması: Tedarikçi, yatırımcı, müşteri araştırması, tedarik yönetimi
- 5) Yeniden organizasyon / yapılanma: Organizasyonel gelişim, insan kaynakları yönetimi, satış/dağıtım sistemi, lojistik yönetimi
- 6) Bilgisayarlı mali bilgi/yönetim bilgi sistemleri: Mali yönetim bilgi sistemi, müşteri ilişkileri yönetim sistemi (CRM), işletme kaynak planlama sistemi (ERP)
- 7) Tarım: Ekin, besi hayvanı ve toprak yönetimi
- 8) Bilgisayarlı imalat sistemleri: Bilgisayar destekli tasarım (CAD), bilgisayar destekli imalat (CAM), paketleme, modelleme, optimizasyon ve simülasyon.
- 9) Mühendislik çalışmaları: Mimari planlama/tasarım, alan optimizasyonu, bilgi teknolojileri altyapı tasarımı, makine/ekipman seçimi, kurulum, eğitim.
- 10) Kalite yönetim ve belgelendirme: ISO 9000 – 27000, Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktası (HACCP).
- 11) Enerji verimliliği ve çevre: Enerji denetimi, Temiz Kalkınma Mekanizması (CDM), yenilenebilir enerji, çevresel etki değerlendirmesi, entegre kirlilik önleme ve kontrol (IPPC), ISO 14000 uygulaması

13.2. Desteklenecek İşletmelerin Bulunabileceği İller

TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt; TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan; TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli; TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari; TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis; TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır; TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt; TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye; TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat; TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop; TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya; TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane.

14. Büyükelçilik ve Başkonsolosluk Destekleri

- Türkiye’de yerleşik yabancı misyon temsilcilikleri olan ülke Büyükelçilik ve Başkonsolosluklarının ekonomik iş birliği, dış ticaret teşviği, araştırma ve teknoloji, kültür ve eğitim, sosyal dönüşüm, demokrasi, insan hakları, sağlık, dezavantajlı gruplar (kadınlar, gençler, engelliler), girişimcilik, inovasyon gibi alanda dönemsel hibe çağrıları olmaktadır.
- Ülke ve konu başlığına göre değişiklik göstermekle birlikte, destekler girişimciler ile sivil toplum kuruluşları, merkezi, bölgesel ve yerel otoriteler, kâr amacı güden/gütmeyen eğitim kurumları gibi başvuru sahiplerine yönelik açılmaktadır.
- Çağrıların düzenli bir zaman aralığı ya da periyodu olmadığından, hedef ve öncelikli ülke bazlı olarak ilgilenilen Büyükelçilik ve Başkonsoloslukların web siteleri düzenli aralıklarla takip edilmelidir.